

**ВИСОКИ ПРЕДСТАВНИК
ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ**

255

**ОДЛУКА
ВИСОКОГ ПРЕДСТАВНИКА**

Користећи се овлашћењима која су високом представнику дата чланом V Анекса 10 (Споразум о цивилној имплементацији Мировног уговора) Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Општи оквирни споразум), према којем је високи представник коначни ауторитет за тумачење наведеног Споразума о цивилној имплементацији Мировног уговора, и чланом II.1.(д) претходно наведеног Споразума, који од високог представника захтијева да олакша рјешавање било којих потешкоћа које се појаве у вези са цивилном имплементацијом Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини;

Позивајући се на став XI.2 Закључака Конференције за имплементацију мира одржане у Бону 9. и 10. децембра 1997. године, у којем је Савјет за имплементацију мира поздравио намјеру високог представника да употреби свој коначни ауторитет у земљи у вези с тумачењем Споразума о имплементацији цивилног дијела Мировног уговора, како би помогао у изналажењу рјешења за проблеме у складу с горе наведеним, "доношењем обавезујућих одлука, када то оцијени неопходним", о одређеним питањима, укључујући и (према тачки (ц) става XI.2) "мјере којима се осигурава имплементација Мировног споразума на цијелој територији Босне и Херцеговине и њених ентитета";

Позивајући се такође на став 4 Резолуције 1174 (1998) Савјета безбједности Уједињених нација од 15. јуна 1998. године, према којем Савјет безбједности, у складу с поглављем VII Повеље Уједињених нација "...понавља да је високи представник коначни ауторитет за тумачење Анекса

10 о цивилној имплементацији Мировног уговора и да у случају спора може давати своја тумачења и препоруке, те доносити обавезујуће одлуке, како год оцијени да је неопходно, о питањима која је образложио Савјет за имплементацију мира у Бону 9. и 10. децембра 1997. године";

Напомињући да се Уставом Босне и Херцеговине утврђује да је Босна и Херцеговина демократска држава која функционише у складу са законом и на основу слободних и демократских избора;

Имајући у виду истакнуто мјесто које избори имају према Општем оквирном споразуму за мир и потребу да се осигура да локални избори у октобру 2024. године буду слободни, праведни и демократски;

Поново потврђујући да грађанима Босне и Херцеговине мора бити омогућено да остварују своја демократска права на слободним, праведним и демократским изборима и да услови за такве изборе постоје упркос немогућности да њихови политички лидери постигну компромис по питању изборне реформе;

Увјерен у потребу да се осигурају минимални стандарди интегритета јавних службеника у земљи у којој је повјерење јавности у институције крхко и додатно нарушено када лица осуђена за злочин геноцида, злочин против човјечности и ратне злочине могу бити именована или изабрана у те институције и *узимајући у обзир* чињеницу да је то од посебног значаја за жртве и помирење које је од највеће важности за сваки истински напредак друштва у цјелини, узимајући притом у обзир и извјештај специјалног извјештаоца УН-а, од 18. јула 2022. године, о промовисању истине, остваривању правде, репарацији и гаранцијама о непонављању трагичних догађаја, у којем је препоручено вођење и побољшање процеса провјере како би се осигурало да јавне институције не запошљавају, нити дозвољавају да се лица осуђена или оптужена за ратне злочине кандидују на јавне функције.

Вођен потребом за јачањем интегритета избора и унапређења управљања изборним процесом на транспарентан начин, пружањем могућности Централној изборној комисији БиХ да ефикасно проведе изборе и примјени највише могуће стандарде, а све у циљу да се Изборни закон усклади с међународним стандардима и добром праксом за демократске изборе према препорукама Канцеларије за демократске институције и људска права при мисији ОЕБС-а (ОДИХР) и према ономе што је наглашено у Мишљењу Европске комисије о захтјеву БиХ за чланство у ЕУ;

Присјећајући се напора Европске уније и Сједињених Америчких Држава да омогуће постизање договора о изборној реформи током 2021. и 2022. године, којим би се приступило рјешавању питања везаних за одлуке Европског суда за људска права и Уставног суда БиХ, као и недостатака у вези с интегритетом изборног процеса које су уочиле међународне институције, између осталих и Канцеларија за демократске институције и људска права при мисији ОЕБС-а, односно Венецијанска комисија Вијећа Европе (Неумски процес);

Изражавајући жаљење због тога што, упркос високом нивоу сагласности између њих, политичке партије ипак нису могле искористити тај процес за постизање договора у вези с изборним реформама предвиђеним у Мишљењу Европске комисије о захтјеву за чланство Босне и Херцеговине и што су ове странке одлучиле искористити своје несугласице у вези с другим потребним реформама да спријече усвајање мјера које су, у случају њиховог усвајања, могле помоћи враћању повјерења грађана у демократски процес;

Свјестан поновљених препорука Канцеларије за демократске институције и људска права при ОЕБС-у, односно ГРЕЦО-а и Венецијанске комисије Савјета Европе од 2008. године те чињенице да већина препорука које налажу измјене у легислативи и даље нису реализоване;

Напомињући да је Управни одбор Савјета за имплементацију мира (ПИЦ) више пута позивао на усвајање измјена и допуна Изборног закона БиХ које би слиједиле ове препоруке;

Напомињући такође да је Управни одбор Савјета за имплементацију мира на свом састанку одржаном 5-6. децембра 2023. године изразио жаљење "што одредбе које се односе на изборни интегритет у Изборном закону БиХ још увијек нису измијењене у складу с међународним стандардима и позитивним примјерима из праксе према препорукама ОЕБС-а/ОДИХР-а, ГРЕЦО-а и Венецијанске комисије и (...) позвао власти БиХ да овај задатак заврше што је прије могуће како би се омогућило да локални избори у октобру 2024. године буду одржани у условима побољшане транспарентности и интегритета избора" и нагласио да су "слободни и поштени избори неопходни за функционалну демократију";

Напомињући да је група политичких партија одлучила поднијети у процедуру усвајања приједлог пакета измјена и допуна Изборног закона припремљен током Неумског процеса у циљу рјешавања питања интегритета изборног процеса, за који је обустављен законодавни поступак на Представничком дому Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине 7. јуна 2022. године;

Одлучан да осигурам одговарајуће консултације с институцијама надлежним за процесе описане у Изборном закону БиХ и да се побринем да се Централној изборној комисији БиХ обезбиједи сви ресурси потребни за правовремено провођење Локалних избора у октобру 2024. године;

Изражавајући жаљење што су протекле изборе обиљежиле бројне тврдње о преварама и неправилностима,

од којих се многе непосредно или посредно односе на питања истакнута у препорукама Канцеларије за демократске институције и људска права ОЕБС-а, те да такве тврдње имају непосредан негативан утицај на кредибилитет изборног процеса и повјерење које грађани имају у своје демократске институције;

Истичући посебно и сам метод именовања чланова органа задужених за спровођење избора као и начин на који се избори проводе на сам дан избора;

Узимајући у обзир препоруку Комисије Европске уније од 8. новембра 2023. Савјету ЕУ да отвори приступне преговоре са БиХ, након што се постигне неопходан степен усклађености с критеријима за чланство;

Такође узимајући у обзир закључке Савјета ЕУ од 14. децембра 2023. у којима се позива на отварање преговора с Босном и Херцеговином, након што се постигне потребан степен усклађености с критеријима за чланство и Комисија се позива да до марта изда саопштење у погледу доношења такве одлуке;

Увјеравајући закључке Савјета Европске уније у којима се наводи да "надовезујући се на препоруку Европске комисије од 12. марта 2024. године, Европски савјет одлучује да отвори приступне преговоре с Босном и Херцеговином" и да "Европски савјет с тим у вези позива Комисију да усвоји преговарачки оквир с циљем да га Савјет усвоји након што буду предузети сви релевантни кораци утврђени у препоруци Комисије од 12. октобра 2022. ".

Увјерен да Босна и Херцеговина може испунити указано повјерење у свом ангажману усмјереном на евроатлантске интеграције искључиво са институцијама које поступају у складу с критеријима из Копенхагена, које је поставио Савјет ЕУ 1993. године;

Подсјећајући на моју изјаву од 19. децембра 2023. године, у којој позивам на усвајање пакета измјена и допуна Изборног закона БиХ којима се јача интегритет изборног процеса у најкраћем могућем року и најављујујем своју спремност да супституирам домаће институције БиХ како би подржао демократију и европске интеграције;

Подсјећајући такође да сам од децембра протекле године у више наврата истицао да је осигуравање интегритета избора од суштинског значаја за стварање стабилног и сигурног политичког окружења погодног за даљи развој и напредак земље и да је интегритет избора од темељног значаја за изградњу повјерења и вјеровања у политички систем;

Имајући стога на уму захтјев да се успостави равнотежа између потребе да се осигура да ће Изборни закон Босне и Херцеговине задовољити све међународне стандарде и потребе да се Парламентарној скупштини БиХ пружи још једна прилика да усвоји неопходне измјене и допуне Изборног закона БиХ у року који ће омогућити да се ове измјене и допуне примјењују на Локалне изборе 2024. године;

Изражавајући жаљење због тога што су многе странке на власти у Босни и Херцеговини до сада своје краткорочне изборне интересе стављале испред интереса земље у цјелини и њених грађана и **потврђујући** потребу да се врати повјерење бирача у изборни процес умјесто да политичке партије јачају своју контролу над овим процесом;

Увјерен да је потребно хитно повратити кредибилитет изборног и демократског процеса и да изборно законодавство мора омогућити бирачима да своје жеље слободно искажу и да се бирачи морају увјерити да се уистину уважава њихов глас;

Увјерен стога да, упркос чињеници да је одабир изборног система прерогатив изабраних представника, стандарди за провођење избора морају бити усклађени с

препорукама међународних институција ради остварења демократије;

Конститујући да су неке од ових препорука дате прије више од десет година и да се стога морају неодложно узети у обзир како би се испуниле обавезе које према бирачима имају изабрани представници;

Конститујући такође да је цивилно друштво од Парламентарне скупштине БиХ досљедно тражило да усвоји измјене и допуне Изборног закона БиХ којима се рјешавају недостаци чије постојање су установили Канцеларија за демократске институције и људска права ОЕБС-а и друге организације;

Инсистирајући на потреби да Парламентарна скупштина БиХ настави с реализацијом препорука датих у вези с Изборним законом БиХ те да су измјене и допуне које су саставни дио ове Одлуке привремене природе и да могу бити предмет накнадних измјена и допуна од стране Парламентарне скупштине БиХ с циљем инкорпорисања демократских стандарда;

Узимајући у обзир и имајући у виду све претходно наведено, високи представник овим доноси сљедећу одлуку:

ОДЛУКА КОЈОМ СЕ ДОНОСИ ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ИЗБОРНОГ ЗАКОНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- Одлука о доношењу Закона о измјенама и допунама Изборног закона Босне и Херцеговине ступа на снагу одмах и одмах се објављује на службеној интернетској страници Канцеларије високог представника и у "Службеном гласнику БиХ".
- Закон о измјенама и допунама Изборног закона Босне и Херцеговине, који чини саставни дио ове Одлуке, ступа на снагу на начин предвиђен чланом 114. наведеног закона, на привременом основу, све док га Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине не усвоји у истом облику, или док га Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине не усвоји уз измјене и допуне.

Број 17/24
26. марта 2024. године
Сарајево

Високи представник
Кристијан Шмит, с. р.

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ИЗБОРНОГ ЗАКОНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

У Изборном закону Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22 и 67/22), у Поглављу 1 (ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ), члан 1.1а, иза тачке 1) додаје се нова тачка 2), која гласи:

"2) *"Извршна функција"* подразумијева члана Председништва Босне и Херцеговине, члана Савјета министара Босне и Херцеговине и њихове замјенике, председника и потпредседника Федерације Босне и Херцеговине, председника и потпредседника Републике Српске, члана Владе Федерације Босне и Херцеговине, укључујући премијера, члана Владе Републике Српске, укључујући председника Владе, члана Владе Брчко Дистрикта БиХ, члана владе кантона, градоначелника, замјеника градоначелника,

начелника општине и замјеника начелника општине."

Досадашње тачке 2) до 5) постају тачке 3) до 6).

Досадашња тачка 6), која постаје тачка 7), мијења се и гласи:

"7) *"Изборна кампања"* су радње и поступци у периоду који почиње 30 дана прије дана одржавања избора и завршава се наступањем почетка периода од двадесет четири (24) часа прије отварања бирачких мјеста, током којег политички субјект на законом утврђен начин упознаје бираче и јавност са својим програмима и кандидатима за предстојеће изборе."

Иза досадашње тачке 6), која постаје тачка 7), додају се нове тачке 8) и 9), које гласе:

"8) *"Преурађена изборна кампања"* је сваки облик радњи из кампање које предузимају политички субјекти у периоду од расписивања избора до периода званичног почетка изборне кампање.

9) *"Пребивалиште"* је општина, град или дистрикт у којем се држављанин настани с намјером да тамо стално живи."

Досадашња тачка 7), која постаје тачка 10), мијења се и гласи

"10) *"Компензациони мандат"* је мандат који служи за компензацију недовољне пропорционалности, а која настаје сабирањем резултата за поједине вишечлане изборне јединице;"

Иза досадашње тачке 7), која постаје тачка 10), додају се нове тачке 11) и 12), које гласе:

"11) *"Кандидатска листа"* је листа коју подносе политички субјекти и коју овјерава Централна изборна комисија БиХ за учешће на изборима.

12) *"Кандидатска листа за компензационе мандате"* је листа коју подносе политички субјекти с које се додјељује компензациони мандат према редослиједу кандидата на листи, а која се подноси након овјере редовне листе."

Досадашња тачка 8), која постаје тачка 13), мијења се и гласи:

"13) *"Припадник националне мањине"* је држављанин Босне и Херцеговине који потпада под дефиницију садржану у Закону о заштити права националних мањина ("Службени гласник БиХ", бр. 12/03, 76/05 и 93/08)."

Досадашње тачке 9) до 15) постају тачке 14) до 20).

Иза досадашње тачке 15), која постаје тачка 20), додаје се нова тачка 21), која гласи:

"21) *"Општинска изборна комисија"* је изборна комисија која се односи на основну изборну јединицу из става (1), тачка 3), алинеја а) овог члана."

Досадашње тачке 16) до 21) постају тачке 22) до 27).

Иза досадашње тачке 21), која постаје тачка 27), додају се нове тачке 28) до 33), које гласе:

"28) *"Изборне технологије"* су скуп информационо-комуникационих програма, информационо-комуникационих уређаја, метода и поступака, као и друга техничка опрема која се користи у изборном процесу, које могу укључивати, између осталог: опрему за електронско пребројавање гласачких листића, опрему за електронску идентификацију бирача, опрему за видео надзор и снимање надзорних видео снимака на бирачким мјестима и центрима за бројање, итд., али неће укључивати опрему за електронско гласање.

- 29) *"Непотврђени гласачки листић"* је гласачки листић идентичног дизајна и садржаја као и обичан гласачки листић који се након гласања ставља у посебну коверту и који се не пребројава на редовном бирачком мјесту, већ се броји у центру за бројање након провере бирачког права.
- 30) *"Изборни материјал"* је материјал који се користи на бирачком мјесту и дијели се на осјетљиви и неосјетљиви материјал.
- 31) *"Злоупотреба дјете у политичке сврхе"* је укључивање дјетета у активности које могу бити повезане с политичким заговарањем или промоцијом".
- (32) *"Донације у прилози"* су повремене или редовне уплате или прилози којима физичка или правна лица дају новац политичком субјекту у износу већем од износа чланарине, као и пружање услуга или давање производа политичком субјекту без накнаде.
- (33) *"Трошкови изборне кампање"* обухватају све трошкове настале у сврху јавног представљања учесника и њихових изборних програма на изборима и позивања бирача да гласају за њих, што укључује између осталог: организовање и одржавање скупова, промоцију, продукцију и дистрибуцију рекламног материјала, брошура и сличних материјала, политичко оглашавање, медије, маркетинг, односе с јавношћу и консултантске услуге, извођење обука за страначке активности као и друге активности чија је сврха недвосмислено повезана с изборном кампањом."

Члан 2.

У члану 1.2а, ставу (6), прије ријечи: "Укупан износ средстава", додаје се следећа реченица: "Буџетска средства неопходна за финансирање избора исплаћују се у вријеме и у износима које одреди орган надлежан за провођење избора".

Члан 3.

Испред досадашњег члана 1.2.б, који постаје члан 1.2ц, додаје се нови члан 1.2.б, који гласи:

"Члан 1.2.б

- (1) Изузетно од одредбе члана 6. Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине, Централна изборна комисија БиХ може поднијети буџетски захтјев у складу с чланом 1.2. овог закона, који прелази износ горње границе расхода коју утврђује Министарство финансија и трезора БиХ, уколико је такав захтјев у складу с одобреним Правилником о унутрашњој организацији, потребним ангажовањем вањског особља и увођењем изборних технологија.
- (2) Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине може дати своје мишљење о буџетском захтјеву Централне изборне комисије БиХ, без могућности његове измјене, осим у случају када је буџет Централне изборне комисије БиХ у супротности с преузетим обавезама о ограничењима расхода и/или потрошње по основу закључених међународних уговора, или када нацрт буџета доводи до буџетске неравнотеже чије би уравнивање довело до умањења нацрта буџета било којег другог буџетског корисника, појединачно или линеарно на збирном нивоу."

Члан 4.

У члану 1.3 иза ријечи "слободних" додају се ријечи: "и периодичних".

Члан 5.

Иза члана 1.7а додаје се нови члан 1.7б, који гласи:

"Члан 1.7б

Ниједно лице које је осуђено од стране било којег међународног или домаћег суда за злочин геноцида, злочине против човјечности или ратне злочине не може се кандидовати на изборима нити обављати било коју изборну, именовану или другу функцију."

Члан 6.

У члану 1.8, став (1) мијења се и гласи:

- "(1) Судије редовних и уставних судова, тужиоци и њихови замјеници, правобраниоци и њихови замјеници, омбудсмени и њихови замјеници, нотари, полицијски службеници, државни службеници, генерални ревизори и замјеници генералног ревизора у институцијама у Босни и Херцеговини и гувернер и вицегувернери Централне банке Босне и Херцеговине, припадници Оружаних снага Босне и Херцеговине, припадници Обавјештајно-сигурносне агенције Босне и Херцеговине, као и дипломатски и конзуларни представници Босне и Херцеговине у иностранству, који имају дипломатски статус у складу с Бечком конвенцијом о дипломатским односима из 1961. године, могу се кандидовати за јавну изборну функцију само ако претходно поднесу оставку на свој положај или поступе у складу са законима којима се регулише њихов статус. Ако Централна изборна комисија БиХ утврди да лице из овог става није поднијело оставку на положај или није поступило у складу са законом којим се регулише његов статус у периоду од овјере кандидатуре до штампања гласачких листића, уклониће се име овог лица с овјерених кандидатских листи, а ако се исто утврди након штампања гласачких листића, таквом лицу неће бити додијељен мандат ако га освоји. У поступку утврђивања ових чињеничних околности, институције су дужне доставити податке из евиденције кандидата на захтјев Централне изборне комисије БиХ, а кандидати су дужни доставити доказ да су ријешили свој статус."

У ставу (4) иза ријечи: "у извршним органима власти" бришу се зарез и ријечи: "осим у периоду док се не конституирају извршни органи власти изабрани на редовним изборима у истом изборном циклусу".

Став (6) брише се.

Члан 7.

Иза члана 1.8 додају се нови чланови 1.8а, 1.8б и 1.8с, који гласе:

"Члан 1.8а

- (1) Лице које је изабрано у законодавни орган било којег нивоа власти у Босни и Херцеговини може обављати извршну функцију за вријеме трајања његовог мандата. За вријеме обављања његове извршне функције мандат лица у законодавном органу остаје у мировању.
- (2) Лице које је изабрано у законодавни орган на било којем нивоу власти у Босни и Херцеговини, а на основу претходног мандата обавља извршну функцију и одлучи да је настави, дужно је да свој мандат у законодавном органу стави у мировање прије конституирајуће сједнице законодавног органа у који је изабрано док се друго лице не именује на исту извршну функцију или док не поднесе оставку.
- (3) У периоду у којем мандат мирује, мандат се додјељује следећем кандидату са исте листе са које је изабрано лице с мандатом у мировању.
- (4) Мандат лица у Дому народа Федерације Босне и Херцеговине ће, према одредбама овог члана, такође

остати у мировању у случају када његов мандат у кантоналној скупштини остаје у мировању.

- (5) Сва права и дужности у вези с положајем који се ставља у мировање у складу с овим чланом обустављају се за вријеме у којем мандат мирује. Кандидат који замјењује лице чији је мандат стављен у мировање уживаће сва права и дужности везане за положај током периода у којем мандат мирује.
- (6) У року од десет дана од усвајања овог закона, Централна изборна комисија БиХ ће подзаконским актом уредити питања из ставова (1) и (2) овог члана.

Члан 1.8б

- (1) По престанку обављања извршне функције, у складу с чланом 1.8а ставовима (1) и (2) овог закона, изабрани члан законодавног органа који је свој мандат ставио у мировање може поново обављати свој мандат, под условом да поднесе писани захтјев Централној изборној комисији БиХ најкасније у року од осам дана од дана престанка обављања извршне функције.
- (2) Мировање мандата ступа на снагу петог дана од дана подношења писменог захтјева.

Члан 1.8с

- (1) Лице које је изабрано у законодавни орган за вријеме трајања свог мандата може свој мандат ставити у мировање највише једанпут. Захтјев за стављање мандата у мировање подноси се у писаној форми Централној изборној комисији БиХ.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, лице које је изабрано у законодавни орган које је ставило свој мандат у мировање, у складу с одредбама члана 1.8а став (2) овог закона, не може ставити свој мандат у мировање више од два пута.
- (3) Мировање мандата не може трајати краће од шест мјесеци, осим на основу члана 1.8а, став (2) овог закона, када мировање мандата траје до именовања другог лица на исту извршну функцију или до подношења оставке."

Члан 8.

У члану 1.10, ставу (1), тачки 5., ријечи: "(проглашен ментално неспособним)" бришу се.

Иза тачке 4) додају се нове тачке 5. и 6., које гласе:

- "5. даном правоснажности судске пресуде којом му је изречена мјера безбједности забране обављања одређеног занимања, дјелатности или дужности која представља функцију изабраног члана у органу власти;
6. даном правоснажности судске пресуде којом му је изречена казна која за правну последицу осуде има престанак те службене дужности и престанак тог радног односа."

Досадашње тачке 5. до 8. постају тачке 7. до 10.

Иза досадашње тачке 8., која постаје тачка 10., брише се тачка, ставља тачка-зарез и додаје се нова тачка 11., која гласи:

- "11. даном правоснажности одлуке Централне изборне комисије БиХ којом је утврђено да изабрани званичник није поступио у складу с одредбама чланова 1.8а, 1.8б или 1.8с Изборног закона БиХ."

Члан 9.

Члан 1.11 мијења се и гласи:

"Члан 1.11

Сви органи власти на свим нивоима и званичници у Босни и Херцеговини и у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ обавезни су помагати органима надлежним за спровођење избора."

Члан 10.

Члан 1.13 мијења се и гласи:

"Члан 1.13

Пријава за овјеру за учешће на изборима укључује изјаву потписану од председника политичке партије, коалиције, независног кандидата, представника листе независних кандидата, регистрованог удружења, или другог регистрованог организованог облика дјеловања националних мањина и групе од најмање 40 грађана који имају бирачко право, да ће се та политичка партија, коалиција, независни кандидати, регистрована удружења, други организовани облици дјеловања националних мањина у својим активностима придржавати Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини."

Члан 11.

У Поглављу 2 (ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА), члану 2.1, став (3) мијења се и гласи:

"(3) Прије ступања на дужност, сваки појединачни члан изборне комисије и бирачког одбора дужан је потписати заклетву чији текст гласи:

"Овим се закљичем да ћу вјерно, савјесно и непристрасно обављати додијелене ми дужности и проводити и поштовати Устав и законе Босне и Херцеговине."

Члан 12.

У члану 2.2, став (4) брише се.

Досадашњи ставови (5) и (6) постају ставови (4) и (5).

У ставу (5), ознака става (5) у тексту мијења се у ознаку става (4).

Иза става (5) додаје се нови став (6) који гласи:

"(6) У сврху обучавања чланова органа надлежних за спровођење избора, Централна изборна комисија БиХ успоставља Центар за едукацију."

Члан 13.

Уводни дио члана 2.3, у ставу (1), мијења се и гласи:

"За члана бирачког одбора или изборне комисије, осим Централне изборне комисије БиХ, не може бити именовано лице:"

У члану 2.3, ставу (1), тачка 4. мијења се и гласи:

"4. које је актуелни кандидат или је било кандидат за било који ниво власти на посљедњим општим и посљедњим локалним изборима; и".

Члан 14.

Члан 2.5 мијења се и гласи:

"Члан 2.5

- (1) Централна изборна комисија БиХ има седам чланова: два Хрвата, два Бошњака, два Србина и једног из реда осталих. У Централној изборној комисији БиХ ће се осигурати равноправна заступљеност полова у складу са Законом о равноправности полова у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 16/03, 102/09 и 32/10).
- (2) Кандидате за Централну изборну комисију БиХ заједнички предлажу чланови Комисије за избор и именовање, која се формира као стална комисија Представничког дома у складу с Пословником о раду Представничког дома.
- (3) Комисија за избор и именовање има седам чланова, од којих два члана именује председник Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине из реда чланова Савјета, три члана именује Заједничка комисија за административне послове Парламентарне скупштине БиХ из реда чланова те заједничке комисије из Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ и

- два члана именује предсједник Централне изборне комисије БиХ из реда чланова Централне изборне комисије БиХ.
- (4) У Комисији за избор и именовање морају бити заступљени конститутивни народи, два Бошњака, два Србина и два Хрвата и један из реда осталих.
- (5) Најкасније 180 дана прије истека мандата члана Централне изборне комисије БиХ, Централна изборна комисија БиХ обавјештава Колегијум Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ. Најкасније 150 дана прије истека мандата чланова Централне изборне комисије БиХ, Комисија за избор и именовање расписује јавни конкурс за попуњавање једне или више наведених позиција. Средства за трошкове јавног конкурса бит ће обезбијеђена из буџета Централне изборне комисије БиХ.
- (6) Кандидати за чланове Централне изборне комисије БиХ морају испуњавати следеће орште и посебне услове:
- 1) да је држављанин БиХ,
  - 2) да има пријављено пребивалиште у БиХ,
  - 3) да има универзитетску диплому,
  - 4) да је здравствено способан за обављање послова предвиђених положајем,
  - 5) да није отпуштен из државне службе као резултат дисциплинске мјере на било којем нивоу власти у Босни и Херцеговини у року од три године прије дана објављивања упражњеног мјеста,
  - 6) да против њега није потврђена оптужница,
  - 7) да није осуђиван за кривична дјела,
  - 8) да није обухваћен одредбом члана 1.6, члана 1.7 и члана 1.7.а овог закона,
  - 9) да је стручњак с најмање пет година релевантног искуства у областима директно везаним за провођење избора,
  - 10) да не обавља нити је у посљедњих десет година прије кандидовања обављао дужност у органима политичке партије, удружења или фондације организационо или финансијски повезаним с политичким партијама, те да није био укључен у било какве активности политичке партије,
  - 11) да није носилац изабраног мандата или члан извршног органа власти, осим у случајевима предвиђеним чланом 2.12 став (4) овог закона,
  - 12) да није кандидат нити да је био кандидат за изборе за било који ниво власти на посљедњим општим и посљедњим локалним изборима, и
  - 13) да му није изречена казна за радњу која представља тежу повреду изборних закона или прописа према члану 2.3, став (2) овог закона, за коју је лично одговоран, у посљедње четири године, рачунајући од дана правоснажности одлуке
- (7) Најкасније 90 дана прије истека мандата члана Централне изборне комисије БиХ, Комисија за избор и именовање утврђује ранг-листу кандидата за Централну изборну комисију БиХ, двотрећинском већином гласова, на основу услова и критеријума прописаних ставом (6) овог члана, те ће ужу листу од најмање три рангирана кандидата доставити Представничком дому Парламентарне скупштине БиХ.
- (8) Комисија за избор и именовање дужна је усвојити пословник којим ће уредити поступак оглашавања јавног конкурса, одржавање састанака и доношење одлуке о ранг-листи кандидата.
- (9) У складу са својим процедурама, Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ именује чланове Централне изборне комисије БиХ с листе кандидата.
- (10) Ако се листа кандидата за члана Централне изборне комисије БиХ не достави Представничком дому Парламентарне скупштине БиХ у року од 60 дана прије истека мандата чланова Централне изборне комисије БиХ, Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ предлаже и именује чланове Централне изборне комисије БиХ с листе кандидата који су се пријавили на јавни конкурс, на основу критеријума наведених у ставу (6) овог члана, најкасније 15 дана прије истека мандата чланова Централне изборне комисије БиХ. Ако Комисија за избор и именовање није расписала јавни конкурс из става (5) овог члана, одлуку о расписивању јавног конкурса доноси Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ.
- (11) Дотадашњи чланови Централне изборне комисије БиХ наставиће обављати своју дужност до именовања нових чланова Централне изборне комисије БиХ."

Члан 15.

Иза члана 2.5 додаје се нови члан 2.5а, који гласи:

"Члан 2.5а

- (1) У случају да члан Централне изборне комисије БиХ добровољно поднесе оставку, умре, буде трајно спријечен да обавља функцију или испуни услове за одлазак у старосну пензију, Централна изборна комисија БиХ ће обавијестити Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ. Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ ће именовати новог члана Централне изборне комисије БиХ, у складу с процедуром прописаном у члану 2.5 овог закона.
- (2) Уколико члану Централне изборне комисије истекне мандат или уколико добровољно поднесе оставку или испуни услове за старосну пензију током изборне године, мандат ће му се продужити до истека изборног периода и нови члан Централне изборне комисије се након тога именује по поступку предвиђеном овим законом.
- (3) Члан Централне изборне комисије БиХ ће поднијети оставку која ступа на снагу одмах или бити смијењен, укључујући и током изборне године, уколико више нису испуњени услови предвиђени чланом 2.5, став (6) овог закона.
- (4) Члан Централне изборне комисије БиХ може бити смијењен искључиво у складу с одредбама става (3) овог члана.
- (5) Одлуку о смјени члана Централне изборне комисије БиХ доноси двотрећинском већином Комисија за избор и именовање, а одлука постаје правоснажна након што је потврди Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ. Против одлуке о смјени коју донесе Комисија за избор и именовање може се уложити жалба Суду Босне и Херцеговине."

Члан 16.

У члану 2.9 иза тачке 7. додају се нове тачке 8. и 9., које гласе:

- "8. доноси ближе прописе и одговорна је за благовремену набавку, дистрибуцију и безбједност изборних технологија, те друге одговарајуће техничке опреме за непосредне изборе на свим нивоима власти у БиХ и доноси подзаконске акте у вези с инсталацијом и кориштењем изборних технологија,"
9. врши селекцију и именовање, евиденцију, едукацију, сертификацију и оцјењивање предсједника и замјеника предсједника бирачких одбора, према критеријумима утврђеним овим

законом и прописима Централне изборне комисије БиХ;"

Досадашње тачке 8. до 17. постају тачке 10. до 19.

Члан 17.

Члан 2.10 мијења се и гласи:

"Члан 2.10

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине ће поништити изборе у изборној јединици или на неком бирачком мјесту, уколико установи да је за вријеме гласања, ручног бројања и/или електронског бројања гласачких листића дошло до неправилности које могу утицати на расподелу мандата или на коначно позиционирање кандидата на кандидатској листи или које на други начин могу утицати на резултате избора."

Члан 18.

У члану 2.12, у став (4), иза ријечи: "судија редовног суда," додаје се ријеч: "правобранилац,".

Члан 19.

У члану 2.13, тачки 3., испред ријечи: "проводи поступак именована", додају се ријечи (и интерпункцијски знакarez): "ако овим законом није друкчије утврђено,".

Иза тачке 3. додаје се нова тачка 4., која гласи:

"4. именује и обучава контролоре изборних резултата;"

Досадашње тачке 4. до 5. постају тачке 5. до 6.

Иза досадашње тачке 5., која постаје тачка 6., додају нове тачке 7. до 9., које гласе:

"7. одговорна је за безбједност изборног материјала и изборних технологија од дана њиховог пријема;

8. одговорна је за уређење бирачког мјеста и друге техничке припреме за изборе, укључујући и обезбјеђење услова за примјену изборних технологија на бирачком мјесту;

9. ако друкчије не одреди Централна изборна комисија БиХ у складу с овим Законом, одговорна је за правилно бројање гласачких листића на бирачким мјестима, правилно обједињавање изборних резултата с бирачких мјеста и за унос изборних резултата у релевантну софтверску апликацију;"

Досадашње тачке 8. до 9. постају тачке 10. до 11.

Члан 20.

У члану 2.14, ставу (1), ријечи: "У саставу изборне комисије настојаће се обезбједити" замјењује се ријечима: "Састав изборних комисија обезбјеђује", а иза ријечи: "Законом о равноправности полова у Босни и Херцеговини", додају се ријечи: ("Службени гласник БиХ" бр. 16/03, 102/09 и 32/10)".

Члан 21.

У члану 2.15, ставу (1), ријечи: "У случају да члан изборне комисије поднесе оставку", замјењују се ријечима: "У случају да члан општинске изборне комисије поднесе оставку".

У ставу (4) иза ријечи: "члану", додаје се ријеч: "општинске".

Члан 22.

Члан 2.19 мијења се и гласи:

"Члан 2.19

(1) Бирачки одбор састоји се од три или пет чланова од којих је један предсједник.

(2) Предсједник и остали чланови бирачког одбора имају замјенике. Да би били именовани, предсједник, остали чланови бирачког одбора и њихови замјеници, морају испуњавати услове из члана 2.2 и 2.3 овог закона.

Предсједник бирачког одбора и његов замјеник не смију бити чланови политичке партије нити обављати дужност у органима политичке партије, удружења или фондације организационо или финансијски повезаним с политичком партијом, нити смију бити укључени у било какве активности политичке партије и морају бити у могућности да обављају своје дужности на политички непристрасан начин.

(3) Предсједника и његовог замјеника именује и разрешава дужности Централна изборна комисија БиХ, која уједно води њихову евиденцију, едукацију, сертификарање и одјењивање.

(4) Предсједник бирачког одбора и његов замјеник именују се након проведене јавне процедуре и према критеријумима утврђеним законом и додатним критеријумима утврђеним подзаконским прописима Централне изборне комисије БиХ. Листу кандидата за именовање на мјесто предсједника и замјеника предсједника бирачког одбора сачињава Централна изборна комисија БиХ уз консултације са општинским изборним комисијама у периоду између два изборна циклуса путем једног или више јавних позива, а она ће бити ажурирана сваких шест мјесеци.

(5) Остале чланове бирачког одбора и њихове замјенике именује општинска изборна комисија најкасније 45 дана прије дана одржавања избора.

(6) На одлуку о именовању предсједника бирачког одбора и његовог замјеника може се уложити приговор Централној изборној комисији БиХ. Одлука Централне изборне комисије БиХ којом је одлучено о приговору је правоснажна и против ње се не може уложити жалба. На одлуку општинске изборне комисије о именовању чланова бирачких одбора и њихових замјеника из става (5) овог члана може се уложити приговор општинској изборној комисији. На одлуку општинске изборне комисије којом је одлучено о приговору може се уложити жалба Централној изборној комисији БиХ. Одлука Централне изборне комисије је правоснажна и против ње се не може уложити жалба.

(7) За циклус Општих избора мјеста чланова и замјеника чланова бирачких одбора из става (5) овог члана биће попуњена на приједлог политичких субјеката заступљених у Парламентарној скупштини БиХ, Парламенту Федерације БиХ и Народној скупштини Републике Српске, у претходном изборном циклусу. За изборни циклус локалних избора, мјеста чланова и замјеника чланова бирачких одбора из става (5) овог члана за сваку од основних изборних јединица биће попуњена на приједлог политичких субјеката заступљених у директно изабраним тијелима јединица локалне самоуправе из те релевантне основне изборне јединице у претходном изборном циклусу.

(8) Политички субјекти из става (7) овог члана имају право да учествују у поступку жријебања за додјелу позиција чланова односно замјеника чланова бирачког одбора под условом да имају овјерену листу за тај ниво власти.

(9) Уколико општинска изборна комисија не буде именovala чланове бирачког одбора и њихове замјенике у складу са ставом (5) овог члана, чланове бирачког одбора и њихове замјенике ће именовати Централна изборна комисија БиХ.

(10) Поступак жријебања из става (7) овог члана обавља општинска изборна комисија у року који не смије бити краћи од 60 дана прије дана одржавања избора.

(11) Након извршеног жријебања, а најкасније у року од седам дана, политички субјект који је учествовао у

- жријебању ће доставити релевантној општинској изборној комисији листу с именима кандидата за чланове и замјенике чланова бирачког одбора у којем су освојили мјесто путем жријеба.
- (12) Ако политички субјект не достави имена кандидата за чланове и замјенике чланова бирачког одбора у року из става (11) овог члана, или ако је доставио број кандидата за мјеста чланова и замјеника чланова бирачког одбора мањи од потребног броја чланова и замјеника чланова бирачког одбора, то ће се сматрати одустајањем од додијељеног мјеста у бирачком одбору. У том случају општинска изборна комисија ће именовати недостајуће чланове бирачког одбора и њихове замјенике с властите резервне листе едукованих кандидата за чланство у бирачком одбору, водећи рачуна о мултиетничком саставу бирачког одбора, гдје је то могуће.
- (13) У саставу бирачког одбора настојат ће се обезбиједити заступљеност полова у складу са Законом о равноправности полова у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 16/03, 102/09, и 32/10), осим ако се бирачки одбор састоји од три члана при чему се равноправна заступљеност сматра постигнутом у случају када је један од полова заступљен са 1/3 од укупног броја чланова.
- (14) Забрањена је злоупотреба законског права на учешће у раду бирачког одбора фиктивним представљањем, како је прописано чланом 7.3 став (2) овог закона.
- (15) Поступак жријебања проводи се јавно и снима се аудио и видео записом у складу с обавезним упутством које доноси Централна изборна комисија БиХ.
- (16) Само један члан и један његов замјеник једног политичког субјекта може бити у саставу једног бирачког одбора.
- (17) Кандидат који је именован на мјесто предсједника и кандидат именован на мјесто замјеника предсједника бирачког одбора обавезан је похађати посебну континуирану обуку за рад у бирачком одбору, коју организује Централна изборна комисија БиХ. Након извршене провјере знања, Централна изборна комисија БиХ ће успјешним предсједницима и њиховим замјеницима додијелити сертификате.
- (18) Предсједници и замјеници предсједника бирачког одбора који су добили сертификат дужни су учествовати у обуци осталих чланова бирачких одбора, коју организује општинска изборна комисија. Након извршене провјере знања, општинска изборна комисија ће успјешним члановима бирачких одбора и њиховим замјеницима додијелити сертификате.
- (19) Чланови бирачких одбора имају право на накнаду за свој рад. Одлуку о висини накнаде за рад који обављају чланови бирачких одбора доноси Централна изборна комисија БиХ."

Члан 23.

У Поглављу 3. (БИРАЧКИ СПИСАК) члан 3.1 мијења се и гласи:

"Члан 3.1

- (1) Централни бирачки списак је евиденција о држављанима БиХ који имају бирачко право у складу са овим законом и формира се, води и користи за потребе организације и спровођење избора у складу са законом, за спровођење референдума, за спровођење опозива изабраног званичника и изборе органа локалне самоуправе у складу са законом.
- (2) Централни бирачки списак и изводи из Централног бирачког списка су јавни, што се обезбјеђује у складу са

одредбама овог закона и одредбама подзаконских аката Централне изборне комисије БиХ, а све с циљем обезбјеђења тачности и укупног интегритета Централног бирачког списка.

- (3) Право увида у извод из Централног бирачког списка остварује се у складу с овим законом и Законом о заштити личних података ("Службени гласник БиХ", бр. 49/06, 76/11 и 89/11).
- (4) Бирач остварује право увида у своје личне податке евидентиране у изводу из Централног бирачког списка непосредним увидом на интернетској страници Централне изборне комисије БиХ путем уношења релевантних личних података и/или на други адекватан начин који подзаконским актом утврди Централна изборна комисија БиХ.
- (5) Јавност остварује право увида у изводе из Централног бирачког списка излагањем привремених извода из Централног бирачког списка путем интернетске странице Централне изборне комисије БиХ или на други адекватан начин који подзаконским актом утврди Централна изборна комисија БиХ, водећи рачуна о принципима заштите личних података.
- (6) Политичким субјектима који су овјерени за учешће на изборима и којима је овјерена кандидатска листа за учешће на изборима у складу с овим законом обезбиједиће се, на њихов захтјев, извод из Централног бирачког списка за ниво власти односно изборну јединицу у којој учествују на изборима, у електронској форми или у испису. Извод из Централног бирачког списка садржи презиме и име бирача, датум рођења, име једног родитеља бирача, назив општине односно изборне јединице за коју бирач има право гласа, назив и број бирачког мјеста."

Члан 24.

Члан 3.2 мијења се и гласи:

"Члан 3.2

- (1) Централни бирачки списак је јединствен, сталан и редовно се ажурира.
- (2) Изводи из Централног бирачког списка, с циљем ажурирања, објављују се два пута годишње у неизборној години. Надлежни органи дужни су податке за расељена лица доставити у изборној години најкасније до 31. марта.
- (3) У Централни бирачки списак, ро службеној дужности, уписују се држављани БиХ с пријављеним пребивалиштем у БиХ, који:
- су навршили 18 година;
  - ће на дан одржавања избора навршити 18 година;
  - имају бирачко право у складу с овим законом, а живе привремено у иностранству; и
  - имају бирачко право у складу са чланом 20.8 став (6) овог закона.
- (4) Централни бирачки списак не садржи имена држављана БиХ који су правоснажном одлуком надлежног органа лишени потпуне пословне способности. Ако је овако лице већ уписано, брисаће се из Централног бирачког списка, а ако се лицу правоснажном одлуком надлежног органа врати пословна способност у цијелости, биће уписано у Централни бирачки списак."

Члан 25.

У члану 3.4, ставу (3), ријеч: "надлежног", замјењује се ријечју: "надлежних".

Члан 26.

У члану 3.6, ставу (2), иза тачке е) додаје се нова тачка ф), која гласи:

"ф) води посебне упоредне евиденције о пребивалишту и адреси боравишта држављана БиХ с бирачким правом уписаних у Централни бирачки списак бирача који гласају изван Босне и Херцеговине."

Иза става (3) додаје се нови став (4) који гласи:

"(4) Изводи из Централног бирачког списка за бираче из става (2), тачка ц) овог члана, израђују се на основу података:

- а) које сачињавају и Централној изборној комисији БиХ достављају дипломатско-конзуларна представништва Босне и Херцеговине;
- б) које достављају бирачи који гласају изван Босне и Херцеговине;
- ц) које посједује Централна изборна комисија БиХ;
- д) података других надлежних државних органа у складу са законом.

Досадашњи ставови (4) до (6) постају ставови (5) до (7).

У досадашњем ставу (5), који постаје став (6), број (4) замјењује се бројем (5), а иза ријечи:

"који су потребни" додају се ријечи: "Централној изборној комисији БиХ".

Члан 27.

У члану 3.7, став (2) мијења се и гласи:

"(2) Извод из Централног бирачког списка води се према задњем мјесту пребивалишта држављана Босне и Херцеговине и то по бирачким мјестима, а за бираче из члана 3.6, став (2), тачке б) и ц) овог закона води се уз напомену о тачној адреси боравишта."

Члан 28.

У члану 3.10, ставу (1), досадашње тачке е) и ф) мијењају се и гласе:

- е) назив општине гдје бирач има пребивалиште, односно назив општине гдје бирач има боравиште,
- ф) адреса пребивалишта или боравишта (мјесто, улица, кућни број),".

У ставу (3), иза ријечи: "Централна изборна комисија", брише се тачка, ставља зарез и додају ријечи:

"водећи рачуна о Закону о заштити личних података".

Члан 29.

Члан 3.11 мијења се и гласи:

"Члан 3.11

"С циљем обезбјеђења тачности, ажурности и укупног интегритета, Централна изборна комисија БиХ дужна је изводе из Централног бирачког списка учинити доступним јавности, у складу с чланом 3.1, став (5) овог закона."

Члан 30.

Члан 3.12 брише се.

Досадашњи члан 3.12а постаје члан 3.12.

Члан 31.

У члану 3.13, став (2) мијења се и гласи:

"(2) Сваки држављанин БиХ има право извршити увид у извод из Централног бирачког списка и захтијевати његове исправке ако је ријеч о исправци његових личних података. Сваки држављанин с правом гласа који се не налази на Централном бирачком списку има право да затражи упис својих личних података у Централни бирачки списак. Захтјев се подноси у писаном облику органу из става (4) овог члана."

У ставу (3) ознаке тачака: "а), б), ц), е) и ј)" замјењују се ознакама тачака: "а), ц), д), ф) и к)".

Члан 32.

У члану 3.14, тачка б) мијења се и гласи:

"б) на издржавању затворске казне у затворским установама или везани за такву установу а имају право да гласају".

Члан 33.

Члан 3.15 мијења се и гласи:

"Члан 3.15.

- (1) Држављанин БиХ који привремено живи у иностранству, а који има бирачко право у складу с овим законом и уписан је у Централни бирачки списак, да би се нашао у изводу из Централног бирачког списка за гласање ван Босне и Херцеговине, дужан је да за сваке изборе поднесе електронску пријаву Централној изборној комисији БиХ која, између осталог, обавезно садржи податке о тачној адреси боравка у иностранству.
- (2) Уз електронску пријаву из става (1) овог члана, подносилац пријаве обавезно доставља:
  - а) доказ о идентитету подносиоца пријаве предвиђен овим законом,
  - б) доказ издат од надлежног органа земље у којој привремено борави о тачној адреси боравишта у тој земљи.
- (3) Након подношења електронске пријаве, у смислу ставова (1) и (2) овог члана, подносилац пријаве дужан је штампану верзију електронске пријаве потписати идентично потпису на идентификационом документу који прилаже уз пријаву и доставити је Централној изборној комисији БиХ у року и на начин на који то подзаконским актом одреди Централна изборна комисија БиХ.
- (4) Држављанин БиХ који има статус избјеглог лица из Босне и Херцеговине, а који има бирачко право у складу с овим законом и уписан је у Централни бирачки списак, да би се налазио у изводу из Централног бирачког списка за гласање ван Босне и Херцеговине, дужан је да за сваке изборе поднесе електронску пријаву Централној изборној комисији БиХ.
- (5) Уз електронску пријаву из става (4) овог члана подносилац пријаве обавезно доставља:
  - а) доказ о идентитету подносиоца пријаве;
  - б) ако мијења бирачку опцију под којом је уписан у Централни бирачки списак, у складу с чланом 20.8 овог закона, подноси и доказ о промјени пребивалишта у Босни и Херцеговини;
  - ц) доказ о тачној адреси боравишта у иностранству.
- (6) Након подношења електронске пријаве, у смислу ставова (4) и (5) овог члана, подносилац пријаве дужан је штампану верзију електронске пријаве потписати идентично потпису на идентификационом документу који прилаже уз пријаву и доставити је Централној изборној комисији БиХ у року и на начин на који то подзаконским актом одреди Централна изборна комисија БиХ.
- (7) Избјегло лице из БиХ које се не налази у Централном бирачком списку, да би се налазило у изводу из Централног бирачког списка за гласање ван Босне и Херцеговине, дужно је да поднесе електронску пријаву Централној изборној комисији БиХ.
- (8) Уз електронску пријаву из става (7) овог члана подносилац пријаве обавезно доставља:
  - а) доказ о идентитету подносиоца пријаве;
  - б) доказ о држављанству Босне и Херцеговине;
  - ц) доказ о пребивалишту у Босни и Херцеговини, у складу с чланом 20.8 овог закона; и
  - д) доказ о тачној адреси боравишта у иностранству.

- (9) Доказ о идентитету подносиоца пријаве, у смислу става (8) тачка а) овог члана, један је од следећих важећих докумената:
- пасош;
  - важећа лична исправа издата од земље домаћина; и
  - избјеглички картон издат од владе земље домаћина или друге међународне организације.
- (10) Попуњену и потписану пријаву и потребне документе подносилац пријаве доставља е-маилом, поштом или лично. Поступак и начин слања, примања, обраде, архивирања и заштите електронских пријава и докумената утврђује Централна изборна комисија БиХ посебним прописом.
- (11) Ако испуни прописане услове из овог члана, подносилац пријаве налазиће се у изводу из Централног бирачког списка за гласање ван Босне и Херцеговине путем поште или у дипломатско-конзуларном представништву БиХ у иностранству.
- (12) Подносилац пријаве из ставова (1), (4) и (7) овог члана одговоран је за тачност података које наводи у пријави и вјеродостојност доказа које прилаже уз пријаву.
- (13) Централна изборна комисија БиХ утврђује облик и садржај обрасца пријаве из ставова (1), (4) и (7) овог члана, начин и поступак којим се провјерава тачност података наведених у пријави и вјеродостојност доказа приложених уз пријаву.
- (14) Централна изборна комисија БиХ доноси одговарајућа упутства у вези с поступком уписа бирача у извод из Централног бирачког списка за гласање ван Босне и Херцеговине путем поште или у дипломатско-конзуларном представништву.
- (15) Упис у Централни бирачки списак држављана Босне и Херцеговине је континуиран процес."

Члан 34.

Члан 3.16 мијења се и гласи:

"Члан 3.16

- (1) Држављанин БиХ из члана 3.15, ставова (1), (4) и (7) овог закона дужан је доставити све измјене које се односе на податке које је претходно доставио у Централну изборну комисију БиХ и на основу којих се налази у изводу из Централног бирачког списка за гласање ван Босне и Херцеговине путем поште или у дипломатско-конзуларном представништву у иностранству. Измјене о подацима достављају се најкасније до истека рока утврђеног за подношење пријаве за гласање ван Босне и Херцеговине за наредне изборе.
- (2) Ако држављанин БиХ из члана 3.15 став (1) овог закона не поднесе пријаву прије истека рока утврђеног за подношење пријаве за гласање ван Босне и Херцеговине путем поште или у дипломатско-конзуларном представништву у иностранству на наредним изборима, налазиће се у изводу из Централног бирачког списка за гласање на одговарајућем бирачком мјесту у основној изборној јединици у којој има пребивалиште.
- (3) Ако држављанин БиХ из члана 3.15 став (2) овог закона не достави доказе о пребивалишту у Босни и Херцеговини, у складу с чланом 20.8 овог закона, биће уписан у извод из Централног бирачког списка за гласање ван Босне и Херцеговине путем поште или у дипломатско-конзуларном представништву у иностранству, са правом гласа за основну изборну јединицу у којој има пребивалиште.
- (4) Ако се држављанин БиХ који је уписан у извод из Централног бирачког списка за гласање ван земље

вратио у Босну и Херцеговину прије рока утврђеног за закључење извода из коначног Централног бирачког списка за наредне изборе, моћи ће остварити своје бирачко право гласањем непотврђеним/ковертираним гласачким листићем.

- (5) Центар за бирачки списак путем општинске изборне комисије доставља податке о држављанима БиХ из става (4) овог члана Централној изборној комисији БиХ ради евидентирања насталих промјена на изводу из Централног бирачког списка за наредне изборе ван Босне и Херцеговине путем поште или у дипломатско-конзуларном представништву БиХ.
- (6) Ако се држављанин БиХ који је уписан у извод из Централног бирачког списка за гласање ван земље путем поште или у дипломатско-конзуларном представништву вратио у Босну и Херцеговину након истека рока утврђеног за закључење извода из коначног Централног бирачког списка за наредне изборе, биће му дозвољено да гласа непотврђеним/ковертираним гласачким листићем на бирачком мјесту у основној изборној јединици за коју има право да гласа."

Члан 35.

У члану 3.17, иза става (2) додаје се нови став (3), који гласи:

"(3) Право из става (1) овог члана може остварити бирач који је након закључења Централног бирачког списка напунио 18 година, а није уписан у Централни бирачки списак и бирач који је уписан у Извод за гласање ван Босне и Херцеговине, а на дан избора се вратио у Босну и Херцеговину."

Досадашњи став (3) постаје став (4).

Члан 36.

Иза члана 3.17 додаје се нови члан 3.18, који гласи:

"Члан 3.18.

Централна изборна комисија БиХ доноси ближе прописе о условима и процедури примјене овог Поглавља."

Члан 37.

У Поглављу 4 (ОВЈЕРА И КАНДИДОВАЊЕ ЗА ИЗБОРЕ), члану 4.2, иза тачке 2. додаје се нова тачка 3. која гласи:

"3. да је Централној изборној комисији БиХ доставио доказ да је ријешити свој статус ако обавља неку од функција из члана 1.8 став (1) овог закона."

Члан 38.

У члану 4.4 став (2) мијења се и гласи:

"(2) Пријава се подноси електронски. Након подношења електронске пријаве, у смислу става (1) овог члана, подносилац пријаве дужан је штампану верзију електронске пријаве доставити Централној изборној комисији БиХ у року и на начин на који за то подзаконским актом одреди Централна изборна комисија БиХ."

У истом члану, ставу (4), на крају реченице, иза ријечи: "за прикупљање потписа подршке", брише се интерпункцијски знак тачка и додају се ријечи: "а која ће бити одговорна за вјеродостојност прикупљених потписа подршке."

Члан 39.

У члану 4.5, иза става (2) додаје се нови став (3), који гласи:

"(3) У случајевима из ставова (1) и (2) овог члана, политичка партија доставља потписану изјаву изабраног званичника којом потврђује да је био члан те политичке

партије у вријеме када је добио мандат и да је још увијек члан те политичке партије."

Члан 40.

У члану 4.6 став (3) мијења се и гласи:

- "(3) Ако су подаци из пријаве нетачни или пријава садржи неки други недостатак у смислу овог закона или подзаконског акта Централне изборне комисије БиХ, Централна изборна комисија БиХ о томе обавјештава подносиоца пријаве, који је дужан отклонити недостатке у року од два дана од дана пријема обавјештења. Ако политичка партија у овом року не отклони недостатак из овог става, Централна изборна комисија БиХ неће овјерити пријаву политичке партије за учешће на изборима."

Иза става (3) додаје се нови став (4) који гласи:

- "(4) Централна изборна комисија БиХ одлучује да ли ће потврдити или одбити пријаву за учешће на изборима."

Члан 41.

- У члану 4.18, испред првог става додаје се ознака става (1).

Иза става (1), додаје се нови став (2), који гласи:

- "(2) Након овјере кандидатске листе, Централна изборна комисија БиХ неће прихватити измене имена и презимена кандидата, осим у случају установљења постојања техничке грешке у имену и презимену."

Члан 42.

Члан 4.20 мијења се и гласи:

"Члан 4.20

Име кандидата на листи политичке партије, коалиције или на листи независних кандидата не може се повићи након што кандидатску листу овјери Централна изборна комисија БиХ. Ако је кандидат у потпуности лишен пословне способности, или одбије мандат након овјере изборних резултата од Централне изборне комисије БиХ, име тог кандидата брише се са кандидатске листе и мандат се додјељује у складу с чланом 9.10, осим за листе у кантонима и општинама гдје се мандати додјељују у складу с чланом 13.5 овог закона. Кандидат или његов законски заступник, у случају када је кандидат у потпуности лишен пословне способности, мора Централној изборној комисији БиХ поднијети изјаву о одбијању мандата у писаној форми."

Члан 43.

У члану 4.21, став (1), мијења се и гласи:

- "(1) Кандидатске листе политичких партија, листе независних кандидата и коалиција подnose се електронски, а штампани примјерак електронски поднесених кандидатских листа подносилац мора доставити Централној изборној комисији БиХ најкасније 90 дана прије дана одржавања избора."

У ставу (2), на крају текста додаје се реченица:

"Овјеравање, односно одбијање кандидата на листама се мора завршити најкасније 65 дана прије дана одржавања избора."

Члан 44.

У Поглављу 5 (СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА) у члану 5.1, ставу (2), ријечи: "Бирачка мјеста одређује општинска изборна комисија најкасније 65 дана прије дана избора", замјењују се ријечима: "Бирачка мјеста одређује општинска изборна комисија најкасније 65 дана прије дана одржавања избора, узимајући у обзир приступачност бирачких мјеста за бираче с инвалидитетом и техничке предуслове неопходне за функционисање изборних технологија потребних током спровођења избора."

Члан 45.

У члану 5.2, став (1) мијења се и гласи:

- "(1) Бирачко мјесто одређује се узимајући у обзир удаљеност бирача од бирачког мјеста и у складу с бројем бирача, који у правилу треба бити између три стотине (300) и хиљаду (1000), осим у оправданим случајевима утврђеним у прописима Централне изборне комисије Босне и Херцеговине."

Члан 46.

Иза члана 5.2 додаје се нови члан 5.2а, који гласи:

"Члан 5.2а

- (1) Бирачка мјеста која је посебно одредила Централна изборна комисија БиХ након консултација с општинском изборном комисијом, укључујући и просторију предвиђену за гласање и/или бројање гласачких листића, могу бити покривена опремом за видео надзор на начин на који се не угрожава тајност гласања.
- (2) Централна изборна комисија БиХ донијеће обавезујуће Упутство о инсталацији, кориштењу опреме за видео надзор, преносу и чувању надзорних видео снимака те о одговорностима надлежних органа који су у том смислу задужени за провођење избора, као и о прекршајима због кршења тих правила."

Члан 47.

У члану 5.3, ријечи: "бирачки материјал", замјењују се ријечима: "изборни материјал", у цијелом члану у одговарајућем падежу.

У ставу (1), иза ријечи: "доставља бирачком одбору" додају се ријечи: "на бирачком мјесту". На крају овог става додаје се нова реченица која гласи: "Изборни материјал се у ноћи прије отварања бирачког мјеста чува у закључаним просторијама на локацији бирачког мјеста."

У ставу (2) иза ријечи: "У случају да изборни материјал из става (1) овог члана није достављен потпун и у исправном стању, бирачки одбор", додаје се ријеч: "одмах"

У ставу (3), на почетку реченице, иза ријечи: "Бирачки одбор" додају се ријечи: "дужан је изборни материјал из става (1) овог члана одмах након преузимања закључати на бирачком мјесту у присуству полиције и".

Иза става (3) додаје се нови став (4) који гласи:

- "(4) Полиција асистира у обезбјеђењу изборног материјала из става (1) овог члана."

Члан 48.

Иза члана 5.3 додаје се нови члан 5.3а који гласи:

"Члан 5.3а

- (1) У складу са упутством Централне изборне комисије БиХ, општинска изборна комисија доставља на бирачким мјестима релевантне изборне технологије за свако од бирачких мјеста најкасније 48 часова прије отварања бирачких мјеста на дан одржавања избора.
- (2) Бирачки одбор дужан је изборне технологије из става (1) овог члана одмах након преузимања закључати на бирачком мјесту у присуству полиције и одговоран је за њихову сигурност од тренутка њиховог пријема до завршетка свих својих дужности."

Члан 49.

У члану 5.4, ставу (3), ријечи: "о контроли гласачких листића", замјењују се ријечима: "о изгледу, садржају, својствима и карактеристикама папира, штампани и контроли задужених гласачких листића".

Члан 50.

Члан 5.5 мијења се и гласи:

- "Члан 5.5
- (1) Предсједник и сви чланови бирачког одбора морају бити присутни током цијелог процеса гласања и бројања гласачких листића.
  - (2) Предсједника и чланове бирачког одбора у случају њиховог одсуства приликом процеса гласања или бројања гласачких листића замјењују њихови замјеници.
  - (3) На бирачком мјесту на којем је гласало више од 350 бирача, замјеници предсједника и замјеници чланова бирачког одбора дужни су учествовати током цијелог процеса бројања гласачких листића.
  - (4) Предсједник бирачког одбора може овластити замјеника предсједника и замјенике чланова бирачког одбора да присуствују током цијелог поступка пребројавања гласачких листића на бирачком мјесту на којем је гласало мање од 350 бирача."

Члан 51.

У члану 5.6, ставу (1), у другој реченици, ријечи: "може затражити", замјењују се ријечима: "ће тражити".

Члан 52.

У члану 5.7, ставу (1), иза прве реченице додаје се нова реченица која гласи: "Записник о раду бирачког одбора води се континуирано, детаљно и читко."

Члан 53.

У члану 5.8 у тачки 2. на крају реченице везник "и" замјењује се интерпункцијским знаком тачка-зарез.

У тачки 3. интерпункцијски знак тачка замјењује се интерпункцијским знаком тачка-зарез.

Иза тачке 3. додају се нове тачке 4. и 5., које гласе:

4. проверити функционалност и исправност изборних технологија;
5. на видљивом мјесту изложити списак чланова бирачког одбора с називом политичког субјекта који их је номиновао."

Члан 54.

У члану 5.9, ставу (3), ријечи: "Ако је због нарушавања реда гласање прекинуто у трајању до три часа или краће", замјењују се ријечима: "Ако је гласање прекинуто због нарушавања јавног реда или због техничке неисправности изборне технологије краће од три часа".

Члан 55.

У члану 5.12 став (3) мијења се и гласи:

- "(3) Члан бирачког одбора утврђује идентитет бирача на основу важеће личне исправе и на основу електронске идентификације бирача која подразумијева кориштење релевантних биометријских података бирача који се преносе безбједним електронским преносом података између бирачких одбора, ИДДЕЕА-е и Централне изборне комисије БиХ, узимајући у обзир Закон о заштити личних података.

Иза става (3) додаје се став (4), који гласи:

- (4) Идентитет лица који се због инвалидитета или било којег другог оправданог разлога предвиђеног подзаконским актом којег доноси Централна изборна комисија БиХ не може утврдити путем електронске идентификације бирача утврђује се искључиво на основу важеће личне исправе."
- Досадашњи ставови (4) и (5) постају ставови (5) и (6).

Члан 56.

Члан 5.13 мијења се и гласи:

"Члан 5.13

- (1) Члан бирачког одбора дужан је утврдити идентитет бирача у складу с чланом 5.12 овог закона.

- (2) Члан бирачког одбора дужан је означити име и презиме бирача на изводу из Централног бирачког списка, након чега се бирач потписује на изводу из Централног бирачког списка, а потом члан бирачког одбора издаје одговарајући гласачки листић или листиће.
- (3) Члан бирачког одбора има одговорност и дужност упозорити сваког бирача да његов потпис на изводу из Централног бирачког списка мора одговарати потпису на идентификационом документу који предочава члану бирачког одбора ради идентификације из става (1) овог члана.
- (4) Члан бирачког одбора има одговорност и дужност упозорити сваког бирача да ће се електронска идентификација бирача потврдити само ако одговара подацима које води надлежни државни орган."

Члан 57.

Иза члана 5.13 додаје се нови члан 5.13а, који гласи:

"Члан 5.13а

- (1) Централна изборна комисија БиХ ће донијети обавезујуће упутство о начину и процедури идентификације бирача предвиђене чланом 5.12 и чланом 5.13 овог закона.
- (2) Централна изборна комисија БиХ доноси прописе за обезбјеђивање сигурног електронског преноса података између бирачких одбора, ИДДЕЕА-е и Централне изборне комисије БиХ, с циљем вођења електронских система за размјену података о идентификацији бирача, водећи рачуна о Закону о заштити личних података."

Члан 58.

У члану 5.14, ставу (1), иза ријечи: "Централна изборна комисија БиХ утврђује", ријечи: "форму и садржај" замјењују се ријечима: "изглед, садржај, својства и карактеристике".

У ставу (2), тачка 3 мијења се и гласи:

- "3. могућност да, у оквиру кандидатске листе једне политичке партије, коалиције или листе независних кандидата, значи једног или највише три кандидата на једној листи коју је бирач одабрао. Ако је бирач валидно означио више од три кандидата на једној листи, сматра се да је та листа добила један важећи глас у сврху расподеле мандата, док се преференцијални гласови с листе сматрају неважећим."

Став (3) мијења се и гласи:

- "(3) Бирач може гласати само на начин који је утврђен у овом члану, а што ће бити ближе уређено подзаконским актом Централне изборне комисије БиХ."

Члан 59.

У члану 5.15, ставу (1), тачка 4., ријечи: "кориштења и" бришу се.

Иза тачке 4. додаје се нова тачка 5. која гласи:

- "5. упутство гласачу за кориштење изборних технологија које утичу на начин гласања."

Члан 60.

У члану 5.17, ставу (1), додају се нове тачке 6. и 7., које гласе:

- "6. ако не садржи отисак печата, или
7. ако га није потписао члан бирачког одбора."

Члан 61.

У члану 5.19, ставу (1), ријечи: "физички неспособан", замјењују се ријечима: "лице с инвалидитетом".

У ставу (3), иза ријечи: "штампаним словима", додају се ријечи: "и навести свој јединствени матични број (ЈМБ)".

У ставу (4), на крају текста, иза ријечи "бирачу" додају се ријечи: "на дан избора".

- Иза става (4) додају се нови ставови (5) и (6), који гласе:
- "(5) У случају да је бирачко мјесто опремљено изборним технологијама помоћу којих се лицу с инвалидитетом омогућава да гласа самостално, помоћ другог лица ће бити искључена ради заштите тајности гласања.
- (6) Централна изборна комисија БиХ ће подзаконским актом регулисати начин примјене овог члана."

Члан 62.

У члану 5.22, ставу (1), иза ријечи "прописе за", додају се ријечи: "ручно и електронско", а иза ријечи "бирача затвореника", додају се ријечи "и притвореника".

Став (2) мијења се и гласи:

- "(2) Сви гласачки листићи броје се на бирачким мјестима, осим ако Централна изборна комисија БиХ утврди да ће се гласачки листићи бројати у једном или више главних центара за бројање. Централна изборна комисија БиХ доноси прописе за бројање гласова гласачких листића у једном или више главних центара за бројање. Централна изборна комисија БиХ доноси прописе за ручно и електронско бројање гласова и утврђивање резултата гласања у главном центру за бројање, укључујући и случајеве када се изборни резултати не могу утврдити на одређеном бирачком мјесту због неисправности изборне технологије. Резултати гласања у главном центру за бројање биће јавно изложени у центру за бројање како би јавност могла имати увида у њих, а копије резултата гласања биће уручене акредитованим посматрачима рада главног центра за бројање на њихов захтјев."

Члан 63.

У члану 5.23, ставу (1), иза ријечи "почиње", ријечи: "утврђивати резултате гласања" замјењују се ријечима: "пребројавање гласова".

Иза става (1), додаје се став (2), који гласи:

- "(2) У случају да се пребројавање врши употребом изборне технологије којом се гласачки листићи броје аутоматски, аутоматско пребројавање резултата и пренос резултата гласања врши се одмах по затварању бирачког мјеста. Након завршетка наведеног поступка бирачки одбор врши ручно пребројавање."

Досадашњи ставови (2) и (3) постају ставови (3) и (4).

Иза досадашњег става (3), који постаје став (4), додаје се нови став (5) који гласи:

- "(5) Сви чланови бирачког одбора заједнички, једни пред другима, врше ручно пребројавање бирача, гласачких листића, коверги с непогрђеним гласачким листићима и гласова из ставова (3) и (4) овог члана, и неће одсуствовати током наведеног поступка пребројавања, осим у оправданим случајевима утврђеним прописима Централне изборне комисије БиХ. Поступак ручног пребројавања обуставља се за вријеме одсутности члана бирачког одбора."

Члан 64.

У члану 5.25 у ставу (1) иза ријечи: "утврди да ће се" додају се ријечи: "ручно и/или електронско".

Члан 65.

У члану 5.26, ставу (1), ријечи: "Након утврђивања резултата гласања", замјењују се ријечима: "Након завршетка процеса бројања".

Иза става (3) додаје се нови став (4), који гласи:

- "(4) Централна изборна комисија БиХ ће донијети прописе о обезбјеђивању сигурног електронског преноса релевантних статистичких информација у стварном времену прије и после затварања бирачких мјеста и преноса изборних резултата након затварања бирачких

мјеста према општинској изборној комисији и Централној изборној комисији БиХ."

Члан 66.

У члану 5.27, ставу (1), у првој реченици, иза ријечи: "који се подноси Централној изборној комисији БиХ", додају се ријечи: "одмах, а најкасније".

У истом ставу, иза друге реченице, додаје се нова реченица, која гласи: "Контролори изборних резултата обавезни су уносити изборне резултате са образаца изборних резултата са бирачких мјеста, као и са образаца за правилно обједињавање утврђених изборних резултата."

Иза става (2) додаје се нови став (3), који гласи:

- "(3) Уколико се унос резултата врши на бирачком мјесту, контролори ће проверити тачност унесених резултата."

Члан 67.

У члану 5.29, ставу (1), ријечи: "истеком рока за подношење приговора, жалбе, односно након правоснажности одлука", замјењују се ријечима: "истеком рока за подношење приговора, жалбе и/или по окончању поновног контролног бројања, односно након правоснажности одлука".

У истом члану, иза става (2) додају се нови ставови (3) и (4), који гласе:

- "(3) Прелиминарни резултати избора се, у правилу, евидентирају на основу електронског бројања гласачких листића.
- (4) Уколико се установи да постоји неслагање између резултата ручног и електронског пребројавања, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине извршиће поновљено ручно бројање и поновљено електронско бројање у главном центру за бројање и утврђује резултат гласања на бирачком мјесту."

Члан 68.

У члану 5.30, ставу (4), у тачки 5), ријечи: "у року од три дана од дана када је Централна изборна комисија БиХ објавила изборне резултате", замјењују се ријечима: "у року од 72 часа од дана када је Централна изборна комисија БиХ објавила утврђене изборне резултате."

У истом члану, став (5) мијења се и гласи:

- "(5) Централна изборна комисија БиХ налаже поновно бројање ако се утврди да број гласачких листића премашује број гласача који су гласали на бирачком мјесту за више од 2%."

Иза става (6) додаје се нови став (7) који гласи:

- "(7) Централна изборна комисија БиХ ро службеној дужности може наложити поновно бројање чак и ако није поднесен захтјев за поновно пребројавање из става (1) овог члана независно од услова из ставова (2), (3), (4), (5) и (6) овог члана."

Члан 69.

У члану 5.32, ставу (1), иза ријечи: "поједином нивоу власти", додају се ријечи: "у правилу".

На крају истог става додаје се нова реченица, која гласи: "Изузетно, из разлога прописаних прописима из става (3) овог члана, потврђивање резултата може се одгодити и до 15 дана."

Иза става (1) додаје се нови став (2), који гласи:

- "(2) Одлука Централне изборне комисије БиХ о потврђивању изборних резултата је коначна, обавезујућа и против ње није могуће изјавити жалбу."
- Досадашњи став (2) постаје став (3), и гласи:
- "(3) Централна изборна комисија БиХ доноси прописе о потврђивању изборних резултата."

Члан 70.

У Поглављу 6 (ЗАШТИТА ИЗБОРНОГ ПРАВА), у члану 6.2, став (1) мијења се и гласи:

"(1) Бирач и политички субјект чије је право установљено овим законом повријеђено, може изборној комисији уложити приговор најкасније у року од 72 часа од учињене повреде, осим ако овим Законом није другачије одређено."

У истом члану, ставу (2), иза ријечи: "Изборне комисије", ријеч: "могу", замјењује се ријечју "ће".

Члан 71.

У члану 6.3, ставу (1), иза ријечи: "Централна изборна комисија БиХ" додају се ријечи: "или путем електронске апликације".

Члан 72.

У члану 6.4, ставу (1), иза ријечи: "осим у случају повреде из", додају се следеће ријечи и зарез: члана 7.2а."

Члан 73.

У члану 6.5, на почетку реченице, ријечи: "Општинска изборна комисија може наредити", замјењују се ријечима: "Централна изборна комисија БиХ и општинска изборна комисија могу наредити", а иза ријечи: "приговор из члана 6.4", додају се ријечи: "и члана 6.6".

Члан 74.

У члану 6.6, ставу (1), иза ријечи: "учињене од политичког субјекта и повреде из", додају се следеће ријечи и зарез: "члана 7.2а,".

У ставу (2), ријечи: "у року од 48 часова", замјењују се ријечима: "у року од 72 часа".

Иза става (3) додаје се нови став (4), који гласи:

"(4) Изузетно, у посебно сложеним случајевима када је за утврђивање чињеница и околности од значаја за рјешавање ствари потребно саслушати странке и свједоке, те стећи увид и прочитати већи број материјалних доказа, Централна изборна комисија БиХ ће провести поступак у року од три, а не дуже од пет дана након истека рока из члана 6.3 став (2) овог закона."

Досадашњи ставови (4) и (5) постају ставови (5) и (6).

Иза досадашњег става (5) који постаје став (6) додају се нови ставови (7) и (8) који гласе:

"(7) Централна изборна комисија БиХ благовремено јавно објављује информације у вези с поднесеним приговорима и жалбама, као и информације о донесеним одлукама, те води посебан регистар поднесених приговора, жалби и донесених одлука.

(8) Начин вођења регистра биће прописан подзаконским актом Централне изборне комисије БиХ."

Члан 75.

У члану 6.9, ставу (1), бришу се зарез и ријечи: "којом је одлучено о примјени овог закона", те се на крају текста ставља тачка.

Иза става (3) додаје се нови став (4) који гласи:

"(4) Суд БиХ благовремено и јавно објављује информације у вези с одлукама и образложењима одлука из става (3) овог члана."

Члан 76.

Иза члана 6.9, у називу Поглавља 7, ријечи: "ИЗБОРНОЈ КАМПАЊИ", замјењује се ријечима: "ИЗБОРНОМ ПЕРИОДУ".

Члан 7.1 мијења се и гласи:

"Члан 7.1

У периоду преурањене изборне кампање забрањено је вођење изборне кампање у електронским, онлајн и

штампаним медијима и путем друштвених мрежа или било који облик јавног оглашавања кампање. Ова забрана не односи се на организовање законитих званичних скупова органа и догађаја политичких субјеката у сврхе које нису кампања."

Члан 77.

Иза члана 7.1 закона додају се нови чланови 7.1а, 7.1б и 7.1ц, који гласе:

"Члан 7.а

Кандидати политичких партија, коалиција, листе независних кандидата, као и независни кандидати и други учесници у изборном процесу, имају потпуну слободу да током изборне кампање врше изборне активности на територији цијеле Босне и Херцеговине. Надлежни органи осигураће слободу кретања кандидата, присталица и бирача током цијелог изборног процеса.

Члан 7.1б

- (1) Политичке партије, коалиције, листе независних кандидата и независни кандидати имају право:
  - а. водити изборну кампању у мирном окружењу;
  - б. организовати и одржавати јавне скупове на којима могу слободно износити своје ставове како би стекли подршку бирача; и
  - ц. штампати и дијелити плакате, постере и друге материјале у вези са изборном кампањом.
- (2) За јавни скуп из тачке б) претходног става није потребно одобрење надлежног органа, с тим што је организатор дужан двадесет и четири (24) часа прије одржавања таквог скупа о томе обавијестити орган надлежан за одржавање јавног реда и мира.
- (3) Ако су два или више организатора најавили надлежном органу одржавање јавног скупа на истом мјесту и у исто вријеме, право на одржавање јавног скупа на том мјесту и у затражено вријеме имаће организатор који је први писмено обавијестио надлежни орган о одржавању јавног скупа о чему ће подносиоце обавијестити надлежни орган, у року не дужем од 12 часова од поднесеног обавјештења о одржавању јавног скупа.

Члан 7.1ц

Политички субјекти у периоду изборне кампање обавезни су обезбиједити равномјерну промоцију кандидата оба пола у медијским наступима, у јавним скуповима и другим облицима изборне кампање с циљем да се обезбиједи једнакост кандидата оба пола."

Члан 78.

У члану 7.2 иза става (3) додаје се нови став (4) који гласи:

"(4) Политички субјект дужан је у року од 15 дана од дана избора осигурати уклањање свих огласа, плаката, постера и другог сличног материјала с простора одређеног за кампању, а који су кориштени у сврху изборне кампање тог политичког субјекта."

Члан 79.

У члану 7.2а, став (2) мијења се и гласи:

- (2) Злоупотребу јавних средстава у смислу става (1) овог члана између осталог подразумева:
  - а) кориштење позиције руководиоца органа или установе за јавну промоцију кандидата и/или политичког субјекта којем припада, кроз јавну промоцију органа или установе;
  - б) укључивање државних службеника који су подређени кандидату у обављању послова у радном времену с циљем промоције кандидата или политичких субјеката;

- ц) кориштење просторија јавних установа, органа или јавних предузећа за обављање предизборних активности ако кориштење истих просторија није загарантовано другим кандидатима и политичким субјектима под истим условима;
- д) кориштење средстава комуникације, информационих услуга, канцеларијске опреме јавних установа, органа и јавних предузећа за изборну кампању
- е) кориштење средстава превоза у власништву државних, ентитетских, градских, кантоналних или општинских органа и организација без накнаде или ро сниженим накнадама за активности кампање. Ова одредба не односи се на превоз особа под посебном заштитом у складу са законом, који се обавља као дио сигурносних мјера које се примјењују на високе званичнике који подлијежу службеној заштити коју пружају надлежни органи приликом обављања службене дужности или поступања ро службеној дужности;
- ф) промоција политичких субјеката или кандидата на јавним догађајима или манифестацијама које финансирају јавне институције или јавна предузећа;
- г) прикупљање потписа или вођење изборне кампање коју проводе лица која обављају изборну дужност или су државни службеници, током службених активности или догађаја које организује јавна институција, јавни орган или јавно предузеће; и
- х) кориштење јавних средстава и ресурса у сврху директне или индиректне куповине подршке бирача током изборне кампање, што укључује између осталог и пружање једнократне новчане или неновчане помоћи грађанима или категоријама грађана, осим ако је пружање те помоћи планирано у оквиру редовних буџетских субвенција."

Члан 80.

У члану 7.3, ставу (1), иза тачке 7) додаје се нова тачка 8), која гласи:

"8) злоупотребити дијете у политичке сврхе."

У члану 7.3, иза става (2) додаје се нови став (3), који гласи:

"(3) Одредбе ставова (1) и (2) примјењиваће се сходно на период преурањене изборне кампање."

Члан 81.

У члану 7.4, иза става (2) додаје се нови став (3), који гласи:

"(3) Забрањују се све активности које ометају или опструишу изборни процес током периода утврђеног у ставу (1) овог члана."

Члан 82.

У Поглављу 14 (ПОНОВЉЕНИ, ОДГОЂЕНИ И ПРИЈЕВРЕМЕНИ ИЗБОРИ), члану 14.1, испред првог става додаје се ознака става (1), а ријечи: "најкасније 14 дана од дана правоснажности одлуке Централне изборне комисије БиХ о поништењу избора" бришу се.

У истом члану додаје се нови став (2), који гласи:

"(2) Централна изборна комисија БиХ расписује поновљене изборе, у правилу, у року од 15 дана од дана правоснажности одлуке Централне изборне комисије о поништењу избора."

Члан 83.

У члану 14.2, ставу (4), на крају реченице, иза ријечи: "на редовним изборима", брише се интерпункцијски знак тачка, додају се зарез и ријечи: "осим ако овим законом није другачије прописано."

Члан 84.

Члан 15.1 мијења се и гласи:

"Члан 15.1

Средства за финансирање трошкова изборне кампање политичка партија и независни кандидати који учествују на изборима за органе власти Босне и Херцеговине на свим нивоима осигуравају из извора прописаних Законом о финансирању политичких странка и на начин прописан овим законом."

Члан 85.

У досадашњем члану 15.1, који постаје члан 15.1а, у ставу (1), иза ријечи: "за органе власти Босне и Херцеговине на свим нивоима", додају се ријечи: "ће имати један рачун за финансирање изборне кампање и".

У истом члану, ставу (1), тачка 1), мијења се и гласи:

"1) све готовинске трансакције и расположиву готовину;"

У истом члану, ставу (1), тачки 2), иза ријечи: "све приходе и расходе, засноване на чланарини", додају се ријечи: "прилозима физичких и правних лица".

У истом члану, ставу (1), у тачки 3), иза ријечи: "које је примило такву уплату", ријечи: "која премашује износ од стотину (100) конвертибилних марака" и интерпункцијски знак зарез, бришу се.

У истом члану, ставу (1), у тачки 4), иза ријечи: "у јавним", додају се ријечи "и онлајн".

Члан 86.

Иза члана 15.1а додају се нови чланови 15.1б, 15.1ц, 15.1д и 15.1е који гласе:

"Члан 15.1б

- (1) Политичка партија и независни кандидат који учествују на изборима за органе власти Босне и Херцеговине на свим нивоима дужни су отворити посебан рачун за финансирање трошкова изборне кампање, у складу с чланом 4.4, став (1) овог закона.
- (2) Рачун за финансирање изборне кампање отвара лице или орган којег овласти политичка партија односно независни кандидат.
- (3) Посебан рачун за финансирање трошкова изборне кампање политичка партија и независни кандидат дужни су отворити најкасније с даном подношења пријаве за овјеру за учешће на изборима, а најраније га могу отворити три мјесеца прије дана подношења пријаве за овјеру.
- (4) Средства која политичка партија и независни кандидат који учествују на изборима за органе власти Босне и Херцеговине на свим нивоима намјеравају утрошити за изборну кампању морају бити унапријед уплаћена на посебан рачун за финансирање изборне кампање.
- (5) На посебан рачун за финансирање изборне кампање не смију се примати друге уплате, осим оних намијењених за финансирање изборне кампање, нити се средства с тог рачуна смију користити за било коју другу сврху, осим подмирења трошкова изборне кампање.
- (6) Ако након уплате свих трансакција, у складу с овим законом, на посебном рачуну за финансирање изборне кампање политичке партије преостану неутрошена средства, она се уплаћују на трансакцијски рачун централе политичке партије.
- (7) Ако средства на посебном рачуну за финансирање изборне кампање нису довољна за измирење трошкова, политичка партија је обавезна да неизмирене обавезе ро основу трошкова изборне кампање плати с рачуна централе политичке партије.

- (8) Ако након завршетка свих трансакција, у складу с овим законом, на посебном рачуну за финансирање изборне кампање независног кандидата преостану неутрошена средства, она се враћају свим изворима или донаторима. Поврат преосталих средстава је сразмјеран износима уплата или датих донација.

Члан 15.1ц

- (1) Када двије или више политичких партија наступају у оквиру коалиције, за трошкове кампање могу користити посебан рачун за финансирање трошкова изборне кампање једне од политичких партија, чланица коалиције, што се уређује међусобним споразумом политичких партија који се доставља и депонује у Централној изборној комисији БиХ. Средства која је поједина политичка партија обавезна уплатити на посебан рачун за финансирање трошкова изборне кампање у складу са закљученим међусобним споразумом не сматрају се донацијом ни приходом политичке партије која је отворила посебан рачун за финансирање изборне кампање.
- (2) Политичка партија може другој политичкој партији дати позајмицу за финансирање изборне кампање на основу међусобног споразума, уплатом на посебан рачун за финансирање изборне кампање. Позајмица коју је политичка партија на основу међусобног споразума дала другој политичкој партији те поврат позајмице на централни рачун политичке партије која је дала позајмицу не сматра се донацијом.
- (3) Споразум о позајмици с јасно дефинисаним роком поврата позајмице обавезно се доставља Централној изборној комисији БиХ.

Члан 15.1д

- (1) Политичка партија и независни кандидат који учествују на изборима за органе власти Босне и Херцеговине на свим нивоима дужни су, у вријеме подношења пријаве за овјеру за учешће на изборима, Централној изборној комисији БиХ поднијети извјештај о трансакцијама са посебног рачуна за финансирање трошкова изборне кампање за период од његовог отварања до дана подношења пријаве за овјеру за изборе.
- (2) Пријава за учешће на изборима политичке партије и независног кандидата неће бити овјерена ако политичка партија и независни кандидат не поднесе извјештај о трансакцијама са посебног рачуна за финансирање трошкова изборне кампање за период од његовог отварања до дана подношења пријаве за овјеру за изборе.
- (3) Три дана прије дана одржавања избора, уносом у електронску апликацију подноси се извјештај о трансакцијама са посебног рачуна за финансирање изборне кампање. Извјештај ће садржавати све изворе новчаних и неновчаних донација, датум и износ такве уплате; извјештај о свим трошковима (расходима) изборне кампање, као и рачунима добављача и извршилаца услуга, с ажурираним подацима до дана подношења извјештаја.
- (4) У року од 30 дана од дана објављивања изборних резултата у "Службеном гласнику БиХ", уносом у електронску апликацију подноси се финансијски извјештај о трансакцијама са посебног рачуна за финансирање изборне кампање. Извјештај ће садржавати све изворе финансирања изборне кампање, трошкове (расходе) изборне кампање за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана подношења извјештаја, као и износ и врсту неизмирених

дугова за трошкове изборне кампање и вријеме потребно за њихово плаћање.

- (5) Политичка партија и независни кандидат који учествују на изборима за органе власти Босне и Херцеговине на свим нивоима обавјештавају Централну изборну комисију о затварању посебног рачуна."

Члан 87.

Члан 15.3 мијења се и гласи:

"Члан 15.3

- (1) Политичка партија именује овлашћено лице или бити лично одговоран за подношење извјештаја и вођење књига.
- (2) Независни кандидат може именовати овлашћено лице или бити лично одговоран за подношење извјештаја и вођење књига као и за комуникацију с Централном изборном комисијом БиХ.
- (3) Лице именовано у складу са ставовима (1) и (2) овог члана, овлашћено за вођење пословних књига, подношење извјештаја у складу са овим законом и Законом о финансирању политичких партија, те за комуникацију с Централном изборном комисијом БиХ, обавезно је континуирано се едуковати у складу с планом и програмом едукације и обуке који доноси Централна изборна комисија БиХ.
- (4) Политичка партија и независни кандидат обавезни су доставити податке о лицу именованом у складу с одредбама става (1) овог члана заједно с контакт подацима, најкасније у року од 15 дана од дана његовог именованја или 15 дана од дана промјене овлашћеног лица у складу с одредбом овог члана.
- (5) Овлашћено лице потписује све извјештаје и одговорно је за вођење евиденције у вези са извјештајима. На захтјев Централне изборне комисије БиХ, овлашћено лице дужно је да достави извјештаје на увид."

Члан 88.

Члан 15.4 мијења се и гласи:

"Члан 15.4

Лице именовано у складу с чланом 15.3 овог закона непосредно је одговорно за подношење извјештаја и за садржај извјештаја Централној изборној комисији БиХ."

Члан 89.

У члану 15.6, додаје се став (2), који гласи:

- "(2) Све државне, ентитетске, кантоналне и институције јединица локалне самоуправе, као и институције Брчко дистрикта Босне и Херцеговине обавезне су сарађивати с Централном изборном комисијом БиХ и обавезне су, на писани захтјев Централне изборне комисије БиХ, обезбиједити све потребне податке, информације и документе релевантне за ефикасну провјеру тачности података садржаних у извјештајима о донацијама за изборну кампању, материјалним прилозима и расходима, укључујући и податке о приходима појединачних донатора у складу с одредбама овог поглавља. Иста обавеза важи за све јавне и пословне банке које су отвориле банковне рачуне у име политичког субјекта, било за финансирање политичког субјекта или посебан рачун за потребе финансирања изборне кампање, као и за сва правна и физичка лица која су дала донације политичком субјекту."

У члану 15.6, досадашњи ставови (2) и (3) постају ставови (3) и (4).

Члан 90.

Уводни дио члана 15.7, става (1), мијења се и гласи:

"Кандидати изабрани на свим нивоима власти дужни су у року од тридесет (30) дана од дана објаве овјере мандата у "Службеном гласнику БиХ", на начин који утврди Централна изборна комисија БиХ, поднијети Централној изборној комисији БиХ потписану изјаву о свом укупном имовинском стању која садржи."

У истом члану, став(1), у тачки 1., ријечи "из члана 15.1" замјењују се ријечима "из члана 15.1а."

Члан 91.

У члану 15.8, досадашњи став (1) брише се.

Досадашњи ставови (2) и (3) постају ставови (1) и (2).

Нови став (1) мијења се и гласи:

- "(1) Кандидати изабрани у органе на свим нивоима власти дужни су Централној изборној комисији БиХ предати изјаву о имовинском стању, у року од 30 дана од дана престанка мандата на који су изабрани, као и у случају престанка мандата у ситуацијама описаним у члану 1.10, ставу (1), осим тачке 3 овог закона, у року од 30 дана од дана престанка мандата."

Члан 92.

Наслов Поглавља 16 мијења се и гласи: МЕДИЈИ У ИЗБОРНОМ ПЕРИОДУ.

Члан 93.

- У члану 16.1. испред првог става додаје се ознака става (1).

У истом члану иза става (1) додаје се нови став (2), који гласи:

- "(2) Онлајн медији који се одредиле за извјештавање о изборној кампањи дужни су осигурати јавне и транспарентне информације о свом власништву и придржавати се принципа како су прописани у члану 16.2 став (1) овог закона."

Члан 94.

Члан 16.2 мијења се и гласи:

"Члан 16.2

- (1) Електронски медији који прате изборну кампању дужни су придржавати се принципа уравниотежености, једнаког приступа, поштења и непристрасности.
- (2) Ако електронски медији не поступе у складу са ставом (1) овог члана, може се поднијети пријава Регулаторној агенцији за комуникације на даљње поступање."

Члан 95.

У члану 16.3, ставу (3), иза ријечи: "у оквиру информативних програма електронских медија", ријечи: "без навођења њихове кандидатуре", замјењу се ријечима: "без директног или индиректног навођења њихове кандидатуре".

Иза става (3) додаје се нови став (4), који гласи:

- "(4) У случају кршења одредби овог члана, политички субјект или свако друго заинтересовано лице може поднијети пријаву Регулаторној агенцији за комуникације Босне и Херцеговине на надлежно поступање."

Члан 96.

У члану 16.4 иза ријечи "уравниотежености" додају се ријечи: "једнаког приступа".

У истом члану, иза ријечи: "попут округлих столова", додаје се интерпункцијски знак зарез (,) и сљедеће ријечи: "других дебатних емисија".

Члан 97.

У члану 16.5, ставу (2), ријечи: "изборне кампање", замјењују се ријечима: "изборног периода".

Члан 98.

У члану 16.11, ставу (1), иза ријечи: "бирачких мјеста", додају се ријечи: "када почиње период предизборне шутње".

Члан 99.

У члану 16.12, додају се нови ставови (6) и (7) који гласе:

- "(6) Плаћено политичко оглашавање мора као такво бити недвосмислено дефинисано и не смије се емитовати у периоду од најмање 15 минута прије, за вријеме или након емитовања вијести.
- (7) Цијена и услови емитовања нарученог политичког оглашавања биће јединствени за све политичке субјекте који учествују на изборима."

Члан 100.

У члану 16.13. испред првог става додаје се ознака става (1), а ријечи: "има право да одбије емитовати", замјењују се ријечима: "може одбити да емитује".

У истом члану, у ставу (1), тачка ц) мијења се и гласи:

"ц) оглашавање укључује било какав вид дискриминације или предрасуда на основу пола, расе, етничке припадности, националности, вјере или увјерења, инвалидности, посебних потреба, доби, сексуалне оријентације, друштвеног поријекла, као и сваки други садржај који има за сврху или последицу да било којем лицу онемогући или угрожава признавање, уживање или остваривање његових права и слобода на равноправном основу;"

Иза тачке ц) додају се нове тачке д), е) и ф), које гласе:

- "д) се оглашавањем понижава, застрашује или подстиче на мржњу, насиље или дискриминацију против лица или групе на основу пола, расе, етничке припадности, националности, вјере или увјерења, инвалидности, посебних потреба, доби, сексуалне оријентације, друштвеног поријекла или на основу било које друге околности која има за сврху или последицу да било којем лицу онемогући или угрожава признавање, уживање или остваривање његових права и слобода на равноправном основу;
- е) оглашавање укључује учешће дјецe; и
- ф) је оглашавање у супротности с било којим прописом Регулаторне агенције за комуникације БиХ."

У истом члану иза става (1) додају се нови ставови (2), (3), (4) и (5), који гласе:

- "(2) Ако електронски медији сматрају да садржај плаћеног политичког оглашавања потпада под став (1) тачке ц), д), е) и ф) овог члана, може поднијети пријаву Регулаторној агенцији за комуникације БиХ, која је дужна донијети обавезујуће мишљење у вези с поднесеном пријавом по хитном поступку.
- (3) Ако електронски медији одбију да емитују плаћено политичко оглашавање, наводећи разлоге из става (1) тачке ц), д), е) и ф) овог члана, супротно обавезујућем мишљењу Регулаторне агенције за комуникације БиХ, политички субјект чији оглас је одбијен има право поднијети пријаву Регулаторној агенцији за комуникације БиХ, која је дужна донијети одлуку у вези с поднесеном пријавом.
- (4) У случају да електронски медији емитују плаћено политичко оглашавање супротно одредбама става (1) овог члана, свако заинтересовано лице има право поднијети пријаву Регулаторној агенцији за комуникације Босне и Херцеговине.
- (5) Одлуку из става (3) и (4) овог члана Регулаторна агенција за комуникације БиХ доноси по хитном поступку и доставља је на знање Централној изборној комисији БиХ."

Члан 101.

У члану 16.14, ставу (1), ријечи: "у периоду од 30 дана прије дана одржавања избора", замјењују се ријечима: "у периоду изборне кампање".

У истом члану, ставу (2), ријечи: "у периоду од 30 дана прије дана одржавања избора", замјењују се ријечима: "у периоду изборне кампање".

У истом члану, ставу (3), реченица: "Забрањено је вођење изборне кампање путем електронских и принтаних медија која је стереотипног и увредљивог садржаја у односу на мушкарце и/или жене или која подстиче стереотипно и увредљиво понашање на основу пола или понижавајући однос према припадницима различитих полова", брише се.

У ставу (5), ријечи: "у периоду од 30 дана прије дана одржавања избора" замјењују се ријечима: "у периоду изборне кампање".

Члан 102.

Иза члана 16.14 додају се нови чланови 16.14а и 16.14б, који гласе:

"Члан 16.14а

Одредбе члана 16.14, став (3), сходно се примјењују на приватне електронске медије, онлајн медије, друштвене мреже или било који други облик јавног оглашавања.

Члан 16.14б

Политички субјекти могу у току изборне кампање водити кампању и путем интернета, у складу с одредбама овог закона."

Члан 103.

Члан 16.16 мијења се и гласи:

"Члан 16.16

- (1) У случају кршења одредби из овог поглавља од стране електронских медија надлежна је Регулаторна агенција за комуникације БиХ.
- (2) У случају кршења одредби из овог поглавља од стране политичких субјеката надлежна је Централна изборна комисија БиХ."

Члан 104.

Члан 16.17 мијења се и гласи:

"Члан 16.17

Политички субјекти своје примједбе на садржај у штампаним и онлајн медијима у вези с праћењем изборне кампање упућују Вијећу за штампу и онлајн медије у Босни и Херцеговини."

Члан 105.

Иза члана 16.17 додају се нови чланови 16.17а и 16.17б, који гласе:

"Члан 16.17а

- (1) Политичким субјектима је забрањено да путем медија износе лажне информације које би могле угрозити интегритет изборног процеса и дезинформисати бираче.
- (2) У случају повреде одредби из става (1) овог члана, Централна изборна комисија БиХ је овлашћена да проведе поступак.

Члан 16.17б

У току изборне кампање политички субјекти ће уложити максималне напоре да својим кандидаткињама и кандидатима на изборима осигурају једнаку заступљеност за презентацију њиховог политичког програма и програма њихових политичких субјеката како путем јавних тако и путем приватних електронских медија."

Члан 106.

У Поглављу 17 (ИЗБОРНИ ПОСМАТРАЧИ), у члану 17.1, иза става (2), додају се нови ставови (3) и (4), који гласе:

"(3) Посматрачу се мора омогућити право на ефективно вршење посматрања, што подразумева јасан увид у све изборне активности из става (2) овог члана, а посебно у фазу бројања гласачких листића.

(4) Уколико посматрач за вријеме посматрања утврди неправилности у вези с процесом који је посматрао, може тражити појашњење од овлашћене особе, а уколико је незадовољан образложењем, о томе ће унијети примједбу у записник."

Члан 107.

У члану 17.2 став (1) мијења се и гласи:

"(1) Посматрачи ни на који начин неће ометати изборне активности и поштоваће тајност гласања, а идентитет гласача ће моћи открити искључиво уколико је то потребно у сврху вршења њихових дужности из става (4) члана 17.1. Само један представник акредитованих субјеката може бити присутан на јавном састанку изборне комисије, у центру за бирачки списак, бирачком мјесту или другим релевантним мјестима, како је утврдила Централна изборна комисија БиХ."

Иза става (2) додаје се нови став (3), који гласи:

"(3) Посматрање бројања гласова у центру за бројање организовано се на начин да за сваком столом на коме се врши бројање сви акредитовани субјекти могу имати ро једног посматрача све вријеме бројања као и посматрања свих осталих изборних активности у центру за бројање."

Досадашњи став (3) постаје став (4).

Члан 108.

У члану 17.8 ријеч "приговор" замјењује се ријечју "жалбу", а ријечи: "која ће га" замјењују се ријечима: "која ће жалбу".

Члан 109.

У члану 17.9, ставу (1), иза ријечи: "у писаној форми", додају се ријечи: "или електронски".

Члан 110.

У Поглављу 18 (БРЧКО ДИСТРИКТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ) члан 18.3 брише се.

Члан 111.

У Поглављу 19А (КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ) члан 19.8 мијења се и гласи:

"(1) Новчаном казном у износу од 600 КМ до 3.000 КМ казниће се за прекршај физичко лице запослено или ангажовано у изборној администрацији ако:

1. у супротности с чланом 2.1 учествује у доношењу одлуке која може довести у сумњу његову способност да дјелује непристрасно или на други начин прекрши заклетву из члана 2.1, става (3);
2. у супротности с чланом 2.13 ставом (1) тачком 2) не одреди бирачка мјеста на подручју општине за гласање на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини;
3. у супротности с чланом 2.13 ставом (1) тачком 5) не осигура изборни материјал за гласање на свим нивоима избора у Босни и Херцеговини;
4. не обавијести бираче о свим информацијама неопходним за провођење избора у складу с упутствима Централне изборне комисије БиХ, како је прописано чланом 2.13 ставом (1) тачком 6);
5. неправилно изброји гласачке листиће на бирачким мјестима и у центрима за бројање или неправилно обједини утврђене изборне резултате с бирачких мјеста или не унесе или неправилно унесе изборне

- результате у релевантну софтверску апликацију, у супротности с чланом 2.13 став (1) тачка 9);
6. именује председника и чланове бирачких одбора и њихове замјенике, у супротности с чланом 2.19;
  7. прекрши забрану злоупотребе права на учешће у раду бирачког одбора лажним представљањем из члана 2.19 став (14);
  8. не ажурира податке у складу с промјеном броја бирача и прописима Централне изборне комисије БиХ, како је прописано чланом 3.8 ставом (3) тачком б);
  9. не осигура увид у извод из Централног бирачког списка на територији своје општине, како је прописано чланом 3.8 ставом (3) тачком ц);
  10. не осигура податке за Централни бирачки списак који су утврђени прописима Централне изборне комисије БиХ, како је прописано чланом 3.8 ставом (3) тачком д);
  11. не води евиденцију захтјева и приговора и не чува попутну документацију, како је прописано чланом 3.8 ставом (4);
  12. одреди бирачка мјеста супротно члану 5.1 ставу (2), укључујући и функционисање техничке опреме;
  13. не осигура видео надзор у складу с чланом 5.2.а, ставом (1);
  14. не закључа и не обезбједи изборни материјал за гласање, укључујући потребне изборне технологије, како је прописано чланом 5.3 ставом (3);
  15. не достави на бирачко мјесто релевантне изборне технологије, како је прописано чланом 5.3а ставом (1) или не закључа изборне технологије, како је прописано чланом 5.3а ставом (2);
  16. неоправдано није присутан током цијелог процеса гласања и бројања гласова у складу с чланом 5.5 или је неоправдано одсутан током заједничког ручног пребројавања бирача, гласачких листића, коверти с непотврђеним гласачким листићима и гласова, у супротности с чланом 5.23. ставом (5);
  17. не одреди дужности члановима бирачког одбора или их не евидентира на начин прописан чланом 5.6 ставом (2);
  18. не удаљи лице које ремети јавни ред на бирачком мјесту, како је прописано чланом 5.6 ставом (3);
  19. дозволи доношење на бирачко мјесто политичких обиљежја и симбола, у супротности с чланом 5.6 ставом (5);
  20. не води записник о раду бирачког одбора континуирано, детаљно и читко, у прописаном обрасцу и са подацима прописаним чланом 5.7 ставом (1);
  21. не истакне на видном мјесту списак чланова бирачког одбора с називима политичких субјеката који су их предложили у складу с чланом 5.8 ставом (1) тачком 5);
  22. не објасни бирачу начин гласања и не осигура тајност гласања прописану чланом 5.11, ставом (1);
  23. не утврди идентитет бирача у складу с чланом 5.13, ставом (1) или не установи да ли потпис бирача на изводу из Централног бирачког списка одговара потпису на идентификационом документу на основу којег је утврђен идентитет бирача у складу с чланом 5.13, ставом (2) и (3);
  24. изда гласачки листић супротно прописима који регулишу издавање гласачких листића из члана 5.13;
  25. помогне лицу при гласању на начин који није у складу с чланом 5.19;
  26. не евидентира податак или не попуни образац у складу с чланом 5.25; или
  27. не осигура да подаци обједињених збирних резултата гласања за општину буду у складу с чланом 5.27 овог закона.
- (2) За прекршаје из става (1) тачке 1., 7., 14. до 27. овог члана казниће се чланови бирачког одбора новчаном казном у износу од 600,00 КМ до 10.000,00 КМ.
- (3) За прекршаје из става (1) тачке 1., 7., 14 до 27. овог члана, политички субјект испред којег је именован члан бирачког одбора казниће се новчаном казном у износу од 3.000,00 КМ до 10.000,00 КМ."
- Члан 112.
- Члан 19.9 мијења се и гласи:
- "Члан 19.9
- (1) Новчаном казном у износу од 3.000,00 КМ до 30.000,00 КМ казниће се политички субјект за прекршај ако он или његов кандидат:
1. не поднесе оставку на положај или не поступи у складу са законом којим се уређује његов статус, у супротности с чланом 1.8 ставом (4);
  2. у року од десет дана не достави измјене података у складу с чланом 4.22;
  3. у супротности с чланом 7.1, у периоду преурањене изборне кампање, изврши радњу која се сматра вођењем изборне кампање;
  4. уклони, прекрје, оштети или измијени штампани оглас, плакат, постер или други материјал који се, у складу са законом, користи у сврху изборне кампање политичких партија, коалиција, листи независних кандидата или независних кандидата, а у супротности с чланом 7.2 ставом (2);
  5. постави оглас, плакат, постер, односно напише своје име или слоган који је у вези са изборном кампањом, у или на згради у којој је смјештен орган власти на било којем нивоу, јавно предузеће, јавна установа или мјесна заједница, те на вјерском објекту, на јавном путу или јавној површини, осим на мјесту предвиђеном за плакатирање и оглашавања [члан 7.2 став (3)];
  6. у року од 15 дана од дана избора не уклони сваки оглас, плакат, постер и други сличан материјал кориштен у сврху изборне кампање, а како је прописано чланом 7.2 ставом (4);
  7. злоупотреби јавни ресурс за властиту или промоцију политичког субјекта чији је члан, у супротности с чланом 7.2а ставом (2);
  8. понесе и покаже оружје на политичком скупу, бирачком мјесту или њиховој околини, као и за вријеме окупљања у вези с активношћу политичке партије, коалиције, листе независних кандидата и независних кандидата у изборном процесу, у супротности с чланом 7.3 став (1) тачка 1);
  9. омете скуп друге политичке партије, коалиције или независног кандидата, или подстакне другог на такву активност, у супротности с чланом 7.3 ставом (1) тачком 2);
  10. спречи новинара да обави свој посао у складу с правилима професије и изборним правилима, у супротности с чланом 7.3 ставом (1) тачком 3);

11. обећа новчану награду или другу материјалну корист с циљем добивања подршке бирача или запрјети присталици друге политичке партије, коалиције, листе независних кандидата и независних кандидата, у супротности с чланом 7.3 ставом (1) тачком 4);
  12. подстакне на гласање лице које нема право гласа, у супротности с чланом 7.3 ставом (1) тачком 5);
  13. подстакне лице да гласа више пута на истим изборима или да гласа у име другог лица у супротности с чланом 7.3 ставом (1) тачком 6), уколико то не представља кривично дјело;
  14. користи се говором који би некога могао навести или подстаћи на насиље или ширење мржње, или објави или употреби слику, симбол, аудио или видео запис, СМС-поруку, интернетску поруку или други материјал који може тако дјеловати [члан 7.3 став (1) тачка 7)] уколико то не представља кривично дјело;
  15. злоупотреби дијете за политичке сврхе у супротности с чланом 7.3, ставом (1), тачком 8) уколико то не представља кривично дјело;
  16. лажно се представи у име политичке партије, коалиције, листе независних кандидата или независног кандидата или фиктивно представи политички субјект којем је додијељено мјесто у бирачком одбору како би погодовао другом политичком субјекту којем мјесто у бирачком одбору није додијељено, у супротности с чланом 7.3 ставом (2);
  17. одржи скуп с циљем изборне кампање, у супротности с чланом 7.4 ставом (1) тачком 1);
  18. изложи на бирачком мјесту или у његовој околини било какав материјал с циљем утицаја на бираче, у супротности с чланом 7.4 ставом (1) тачком 2);
  19. користи домаћа и међународна средства комуникације с циљем утицаја на бираче, у супротности с чланом 7.4 ставом (1) тачком 3);
  20. користи мегафон или други разгласни уређај с циљем утицаја на бираче, у супротности с чланом 7.4 ставом (1) тачком 4);
  21. проведе другу активност којом се омета или опструира изборни процес [члан 7.4 став (3)];
  22. прекорачи највећи дозвољени износ средстава за финансирање изборне кампање из члана 15.10;
  23. води изборну кампању у периоду од дана расписивања избора до дана службеног почетка изборне кампање [члан 16.14 став (3)];
  24. путем медија шири нетачне информације које могу угрожавати интегритет изборног процеса и погрешно информисати бираче, у супротности с чланом 16.17а овог закона.
- (2) За прекршај из става (1) овог члана које почини присталица политичког субјекта казниће се тај политички субјект.
  - (3) За прекршај из става (1) тачке 2. овог члана казниће се и одговорно лице политичке партије, коалиције и листе независних кандидата новчаном казном у износу од 600,00 КМ до 15.000,00 КМ.
  - (4) За прекршај из става (1) овог члана казниће се и кандидат политичког субјекта новчаном казном у износу од 3.000,00 КМ до 15.000,00 КМ.
  - (5) За прекршај из става (1) тачке 8., 12. и 13. овог члана казниће се и лица запослена или ангажована у изборној администрацији новчаном казном у износу од 600,00 КМ до 3.000,00 КМ.
- (6) За прекршај из овог члана, осим новчаних казни, Централна изборна комисија БиХ може изрећи и друге санкције предвиђене у члану 6.7 овог закона."

Члан 113.

У Поглављу 20 (ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ), иза члана 20.16а додају се нови чланови 20.16б, 20.16ц, 20.16д и 20.16е, који гласе:

"Члан 20.16б

Постојећи чланови Централне изборне комисије БиХ неће бити у обавези поднијети оставке или бити разријешени због неиспуњавања услова из члана 2.5 став (6) ако ти услови нису постојали у вријеме њиховог именованја. То се неће односити на услове прописане у члану 2.5. став (6), тачке 6) и 7) овог закона.

Члан 20.16ц

    - (1) Централна изборна комисија БиХ ће у периоду између 15 дана од дана ступања на снагу овог Закона о измјенама и допунама Изборног закона до 45 дана прије дана одржавања Локалних избора 2024. године уложити највеће напоре како би испунила своје обавезе везано за избор, именованје, евиденцију, едукацију, сертификацију и оцјењивање председника и замјеника председника бирачких одбора у складу са законом.
    - (2) Централна изборна комисија БиХ ће у року од 15 дана од ступања на снагу овог закона донијети прописе којима ће утврдити критерије и поступак именованја председника и замјеника председника бирачких одбора у складу са ставом (1) овог члана.
    - (3) По истеку рока из става (1) овог члана, уколико неко од мјеста председника и замјеника председника бирачких одбора остане непопуњено, именованја на та мјеста ће се у изузетном случају обавити у складу с поступком предвиђеним чланом 2.19. ставовима (5) до (16) овог закона.
    - (4) Централна изборна комисија БиХ ће донијети привремене прописе који се примјењују искључиво на Локалне изборе 2024. године, којима ће се утврдити критеријуми и поступак за именованје председника и замјеника председника бирачких одбора у складу са ставом (3) овог члана.

Члан 20.16д

    - (1) Даном ступања на снагу ових измјена и допуна Изборног закона Босне и Херцеговине, Централна изборна комисија БиХ ће у складу са релевантним одредбама овог закона дефинисати дјелокруг примјене пилот пројеката за увођење специфичних изборних технологија и утврдити локације на којима ће се ови пилот пројекти реализовати на територији Босне и Херцеговине.
    - (2) Централна изборна комисија БиХ надлежна је за реализацију пилот пројеката из става (1) овог члана, укључујући дистрибуцију, инсталацију, безбједност и кориштење специфичних изборних технологија и друге одговарајуће опреме потребне за реализацију пилот пројеката, као и за све друге додатне активности у циљу осигурања безбједности, интегритета и функционалности одабраних изборних технологија у провођењу пилот пројеката.
    - (3) У року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона, Централна изборна комисија ће донијети детаљније прописе у вези с провођењем одредби ставова (1) и (2) овог члана. То ће подразумијевати и утврђивање одговорности надлежних органа задужених за провођење избора и других надлежних органа у Босни и Херцеговини.

- (4) Централна изборна комисија БиХ ће Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине подносити периодичне извјештаје о процедурама и предузетим мјерама на имплементацији пилот пројеката.

Члан 20.16е

- (1) Изузев у погледу одредби које су потребне ради провођења пилот пројеката за увођење специфичних изборних технологија, примјена одредби овог закона које се односе на увођење специфичних изборних технологија ће почети по испуњавању техничких услова за њихову примјену.
- (2) Стицање техничких услова из става (1) овог члана обухвата израду студије изводљивости, набавку потребне опреме и провођење пилот-процеса, као и све друге додатне активности с циљем обезбјеђења интегритета и функционалности одабраних изборних технологија у изборном процесу.
- (3) Уз консултације с ИДДЕЕА-ом и Агенцијом за заштиту личних података БиХ, Централна изборна комисија БиХ посебним правним актом утврђује стицање техничких услова.
- (4) Централна изборна комисија БиХ ће Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине редовно достављати свеобухватне извјештаје о својим активностима на увођењу специфичних изборних технологија."

Члан 114.

- (1) Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на службеној интернетској страници Канцеларије високог представника, или првог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", који год од тих дана наступи раније.
- (2) Изузетно од одредби става (1) овог члана, чланови 76. до 81., чланови 84. до 105. и чланови 111. и 112. овог закона ће ступити на снагу 19. априла 2024. године, под условом да Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине не усвоји измјене и допуне Изборног закона БиХ које се односе на питања из овог става прије тог датума.

ODLUKA VISOKOG PREDSTAVNIKA

Koristeći se овлаштенјима која су visokom predstavniku дана чланом V Анекса 10 (Споразум о цивилној provedbi Мировног уговора) Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Опћи оквирни споразум), према којем је visoki predstavnik konačni autoritet за тумачење наведеног Споразума о цивилној provedbi Мировног уговора, и чланом II 1. (d) prethodno наведеног Споразума, који од visokог представника захтијева да олакша рјешавање било којих poteškoća које се појаве у вези са цивилном provedбом Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини;

Pozivajući se на став XI.2 Zaključака Конференције за implementaciju mira održane у Bonu 9. и 10. decembra 1997. године, у којем је Vijeće за implementaciju mira pozdravilo namjerу visokог представника да upotrijebi svoj konačni autoritet у земљи у вези с тумачењем Споразума о implementaciji цивилног дјела Мировног уговора, како би pomogao у изналажењу рјешења за проблеме у складу с горе наведеним, "donošenjem обавезујућих одлука, када то ocijeni neophodним", о одређеним питањима, укључујући и (према таčki (c) става XI.2) "mjере којима се осигурава implementacija Мировног споразума на cijелој територији Босне и Херцеговине и njenih entiteta";

Pozivajući se такоде на став 4 Резолуције 1174 (1998) Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda од 15. juna 1998. године, према којем Vijeće sigurnosti, у складу с поглављем VII Povelje Ujedinjenih naroda "...ponavlja да је visoki predstavnik konačni autoritet за тумачење Анекса 10 о цивилној implementaciji Мировног уговора и да у случају спора може davати своја тумачења и препоруке, те donositi обавезујуће одлуке, како god ocijeni да је neophodно, о питањима која је образложило Vijeće за implementaciju mira у Bonu 9. и 10. decembra 1997. године";

Napominjući да се Уставом Босне и Херцеговине utvrђује да је Bosna и Hercegovina demokratska држава која функционира у складу са законом и на основу слободних и демократских избора;

Imajući u vidu istaknuto mjesto које избори имају према Опћем оквирном споразуму за мир и потребу да се осигура да локални избори у октобру 2024. године буду слободни, правични и демократски;

Ponovo potvrђујући да грађанима Босне и Херцеговине мора бити omogućено да ostvarују своја demokratska права на слободним, правичним и демократским изборима и да uvjeti за такве изборе postoје uprkos nemogućности да njihovi političки лидери postignu kompromis по питању изборне reforme;

Uvјeren у потребу да се osигурају minimalni standardi integriteta javnih službenika у земљи у којој је povјerenje javности у institucije krhко и dodatно нарушено када osудене за zločin genocida, zločin protiv čovјечности и ratne zločине mogu бити imenovane или izabrane у те institucije и *uzimajući u obzir* činjenicu да је то од posebnог значаја за žrtve и pomirenje које је од najveće važности за svaki istinski napredak društva у cjelini, uzimajući pritom у obzir и izvјештај specijalnог izvјestioca UN-a, од 18. jula 2022. године, о promoviranju истине, ostvarivanju pravde, reparaciji и garancijama о neponavljanju tragičnih događaja, у којем је preporučено voђење и poboljšanje procesa provјере како би се osигурало да javne institucije не zapošljavaju, niti dozvoljavaju да се osудене или optužene за ratne zločине kandidiraju на javne funkcije.

Vodен потребом за jačanjem integriteta избора и unapreђења upravljanja изборним процесом на transparentan начин, pružanjem mogućности Centralној изборној комисији БиH да ефикасно provede изборе и primijени највише moguће standarde, а све у циљу да се Izborni zakon uskladi с међународним standardима и добром praksом за demokratske изборе према препорукама Уреда за demokratske institucije и ljudска права при misiji OSCE-a (ODIHR) и према onome што је naglašено у Mišljenju Evropske komisije о zahtјevu БиH за članstvo у EU;

Prisјећајући se napora Evropske unije и Sjedinjenih Američkih Država да omogućе postizanje dogovora о изборној reformи tokom 2021. и 2022. године, којим би се pristupilo рјешавању питања vezаних за одлуке Evropsког суда за ljudска права и Uставног суда БиH, као и nedostataka у vezi с integritetом изборног procesа које су uočиле међународне institucije, između ostalih и Uред за demokratske institucije и ljudска права при misiji OSCE-a, odnosno Venecijanska komisija Vijeća Evrope (Neumski proces);

Izražavajući žaljenje zbog toga što, uprkos visokom nivou saglasности između njih, političке stranke ipak nisu mogle iskoristiti taj proces за postizanje dogovora у vezi с изборним reformama predviđenim у Mišljenju Evropske komisije о zahtјevu за članstvo Босне и Херцеговине и што су ове stranke odlučиле iskoristiti своје nesuglasice у vezi с другим potrebnим reformama да spriječe usvajanje mjера које су, у случају njihovог usvajanja, mogle pomoći vraćanju povјerenja грађана у demokratski proces;

Svjestan ponovljenih препорука Уреда за demokratske institucije и ljudска права OSCE-a, odnosno GRECO-a и Venecijanske komisije Vijeća Evrope од 2008. године те činjenice да većина препорука које nalažu измјене у legislativi и dalje nisu realizirane;

Napominjući da je Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira (PIC) više puta pozivao na usvajanje izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH koje bi slijedile ove preporuke;

Napominjući takođe da je Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira na svom sastanku održanom 5-6. decembra 2023. godine izrazio žaljenje "što odredbe koje se odnose na izborni integritet u Izbornom zakonu BiH još uvijek nisu izmijenjene u skladu s međunarodnim standardima i pozitivnim primjerima iz prakse prema preporukama OSCE-a/ODIHR-a, GRECO-a i Venecijanske komisije i (...) pozvao vlasti BiH da ovaj zadatak završe što je prije moguće kako bi se omogućilo da lokalni izbori u oktobru 2024. godine budu održani u uvjetima poboljšane transparentnosti i integriteta izbora" i naglasio da su "slobodni i poštenu izbori neophodni za funkcionalnu demokratiju";

Napominjući da je grupa političkih stranaka odlučila podnijeti u proceduru usvajanja prijedlog paketa izmjena i dopuna Izbornog zakona pripremljen tokom Neumskog procesa u cilju rješavanja pitanja integriteta izbornog procesa, za koji je obustavljen zakonodavni postupak na Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine 7. juna 2022. godine;

Odlučan da osiguram odgovarajuće konsultacije s institucijama nadležnim za procese opisane u Izbornom zakonu BiH i da se pobrinem da se Centralnoj izbornoj komisiji BiH osiguraju svi resursi potrebni za pravovremeno provođenje Lokalnih izbora u oktobru 2024. godine;

Izražavajući žaljenje što su protekle izbore obilježile brojne tvrdnje o prevarama i nepravilnostima, od kojih se mnoge neposredno ili posredno odnose na pitanja istaknuta u preporukama Ureda za demokratske institucije i ljudska prava OSCE-a, te da takve tvrdnje imaju neposredan negativan uticaj na kredibilitet izbornog procesa i povjerenje koje građani imaju u svoje demokratske institucije;

Ističući posebno i sam metod imenovanja članova organa zaduženih za sprovođenje izbora kao i način na koji se izbori provode na sam dan izbora;

Uzimajući u obzir preporuku Komisije Evropske unije od 8. novembra 2023. Vijeću EU da otvori pristupne pregovore sa BiH, nakon što se postigne neophodan stepen usklađenosti s kriterijima za članstvo;

Takođe uzimajući u obzir zaključke Vijeća EU od 14. decembra 2023. u kojima se poziva na otvaranje pregovora s Bosnom i Hercegovinom, nakon što se postigne potreban stepen usklađenosti s kriterijima za članstvo i Komisija se poziva da do marta izda saopštenje u pogledu donošenja takve odluke;

Uvažavajući zaključke Vijeća Evropske unije u kojima se navodi da "nadovezujući se na preporuku Evropske komisije od 12. marta 2024. godine, Evropsko vijeće odlučuje otvoriti pristupne pregovore s Bosnom i Hercegovinom" i da "Evropsko vijeće s tim u vezi poziva Komisiju da usvoji pregovarački okvir s ciljem da ga Vijeće usvoji nakon što budu preduzeti svi relevantni koraci utvrđeni u preporuci Komisije od 12. oktobra 2022.".

Uvjeren da Bosna i Hercegovina može ispuniti ukazano povjerenje u svom angažmanu usmjerenom na euroatlantske integracije isključivo sa institucijama koje postupaju u skladu s kriterijima iz Kopenhagena, koje je postavilo Vijeće EU 1993. godine;

Podsjećajući na moju izjavu od 19. decembra 2023. godine, u kojoj pozivam na usvajanje paketa izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH kojima se jača integritet izbornog procesa u najkraćem mogućem roku i najavljujem svoju spremnost da supstituiram domaće institucije BiH kako bi podržao demokratiju i evropske integracije;

Podsjećajući takođe da sam od decembra protekle godine u više navrata isticao da je osiguravanje integriteta izbora od

suštinskog značaja za stvaranje stabilnog i sigurnog političkog okruženja pogodnog za dalji razvoj i napredak zemlje i da je integritet izbora od temeljnog značaja za izgradnju povjerenja i vjerovanja u politički sistem;

Imajući stoga na umu zahtjev da se uspostavi ravnoteža između potrebe da se osigura da će Izborni zakon Bosne i Hercegovine zadovoljiti sve međunarodne standarde i potrebe da se Parlamentarnoj skupštini BiH pruži još jedna prilika da usvoji neophodne izmjene i dopune Izbornog zakona BiH u roku koji će omogućiti da se ove izmjene i dopune primjenjuju na Lokalne izbore 2024. godine;

Izražavajući žaljenje zbog toga što su mnoge stranke na vlasti u Bosni i Hercegovini do sada svoje kratkoročne izborne interese stavljale ispred interesa zemlje u cjelini i njenih građana i **potvrđujući** potrebu da se vrati povjerenje birača u izborni proces umjesto da političke stranke jačaju svoju kontrolu nad ovim procesom;

Uvjeren da je potrebno hitno povratiti kredibilitet izbornog i demokratskog procesa i da izborni zakonodavstvo mora omogućiti biračima da svoje želje slobodno iskažu i da se birači moraju uvjeriti da se uistinu uvažava njihov glas;

Uvjeren stoga da, uprkos činjenici da je odabir izbornog sistema prerogativ izabranih predstavnika, standardi za provođenje izbora moraju biti usklađeni s preporukama međunarodnih institucija radi ostvarenja demokratije;

Konstatirajući da su neke od ovih preporuka date prije više od deset godina i da se stoga moraju neodložno uzeti u obzir kako bi se ispunile obveze koje prema biračima imaju izabrani predstavnici;

Konstatirajući takođe da je civilno društvo od Parlamentarne skupštine BiH dosljedno tražilo da usvoji izmjene i dopune Izbornog zakona BiH kojima se rješavaju nedostaci čije postojanje su ustanovili Ured za demokratske institucije i ljudska prava OSCE-a i druge organizacije;

Insistirajući na potrebi da Parlamentarna skupština BiH nastavi s realizacijom preporuka datih u vezi s Izbornim zakonom BiH te da su izmjene i dopune koje su sastavni dio ove Odluke privremene prirode i da mogu biti predmet naknadnih izmjena i dopuna od strane Parlamentarne skupštine BiH s ciljem inkorporiranja demokratskih standarda;

Uzimajući u obzir i imajući u vidu sve prethodno navedeno, visoki predstavnik ovim donosi sljedeću odluku:

ODLUKA KOJOM SE DONOSI ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA IZBORNOG ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE

1. Odluka o donošenju Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika i u "Službenom glasniku BiH".
2. Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, koji čini sastavni dio ove Odluke, stupa na snagu na način predviđen članom 114. navedenog zakona, na privremenoj osnovi, sve dok ga Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne usvoji u istom obliku, ili dok ga Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne usvoji uz izmjene i dopune.

Br. 17/24
26. marta 2024. godine
Sarajevo

Visoki predstavnik
Christian Schmidt, s. r.

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA IZBORNOG ZAKONA
BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Izbornom zakonu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22 i 67/22), u Poglavlju I (OSNOVNE ODREDBE), član 1.1a, iza tačke 1) dodaje se nova tačka 2), koja glasi:

"2) *"Izvršna funkcija"* podrazumijeva člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, člana Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i njihove zamjenike, predsjednika i potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine, predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, člana Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, uključujući premijera, člana Vlade Republike Srpske, uključujući predsjednika Vlade, člana Vlade Brčko Distrikta BiH, člana vlade kantona, gradonačelnika, zamjenika gradonačelnika, načelnika općine i zamjenika načelnika općine."

Dosadašnje tačke 2) do 5) postaju tačke 3) do 6).

Dosadašnja tačka 6), koja postaje tačka 7), mijenja se i glasi:

"7) *"Izborna kampanja"* su radnje i postupci u periodu koji počinje 30 dana prije dana održavanja izbora i završava se nastupanjem početka perioda od dvadeset četiri (24) sata prije otvaranja biračkih mjesta, tokom kojeg politički subjekt na zakonom utvrđen način upoznaje birače i javnost sa svojim programima i kandidatima za predstojeće izbore."

Iza dosadašnje tačke 6), koja postaje tačka 7), dodaju se nove tačke 8) i 9), koje glase:

"8) *"Preuranjena izborna kampanja"* je svaki oblik radnji iz kampanje koje preduzimaju politički subjekti u periodu od raspisivanja izbora do perioda zvaničnog početka izborne kampanje.

9) *"Prebivalište"* je općina, grad ili distrikt u kojem se državljanin nastani s namjerom da tamo stalno živi."

Dosadašnja tačka 7), koja postaje tačka 10), mijenja se i glasi

"10) *"Kompenzacijski mandat"* je mandat koji služi za kompenziranje nedovoljne proporcionalnosti, a koja nastaje sabiranjem rezultata za pojedine višečlane izborne jedinice;"

Iza dosadašnje tačke 7), koja postaje tačka 10), dodaju se nove tačke 11) i 12), koje glase:

"11) *"Kandidatska lista"* je lista koju podnose politički subjekti i koju ovjerava Centralna izborna komisija BiH za učešće na izborima.

12) *"Kandidatska lista za kompenzacijske mandate"* je lista koju podnose politički subjekti s koje se dodjeljuje kompenzacijski mandat prema redoslijedu kandidata na listi, a koja se podnosi nakon ovjere redovne liste."

Dosadašnja tačka 8), koja postaje tačka 13), mijenja se i glasi:

"13) *"Pripadnik nacionalne manjine"* je državljanin Bosne i Hercegovine koji potpada pod definiciju sadržanu u Zakonu o zaštiti prava nacionalnih manjina ("Službeni glasnik BiH", br. 12/03, 76/05 i 93/08)."

Dosadašnje tačke 9) do 15) postaju tačke 14) do 20).

Iza dosadašnje tačke 15), koja postaje tačka 20), dodaje se nova tačka 21), koja glasi:

"21) *"Općinska izborna komisija"* je izborna komisija koja se odnosi na osnovnu izbornu jedinicu iz stava (1), tačka 3), alineja a) ovog člana."

Dosadašnje tačke 16) do 21) postaju tačke 22) do 27).

Iza dosadašnje tačke 21), koja postaje tačka 27), dodaju se nove tačke 28) do 33), koje glase:

"28) *"Izborne tehnologije"* su skup informaciono-komunikacionih programa, informaciono-komunikacionih uređaja, metoda i postupaka, kao i druga tehnička oprema koja se koristi u izbornom procesu, koje mogu uključivati, između ostalog: opremu za elektronsko prebrojavanje glasačkih listića, opremu za elektronsku identifikaciju birača, opremu za video nadzor i snimanje nadzornih video snimaka na biračkim mjestima i centrima za brojanje, itd., ali neće uključivati opremu za elektronsko glasanje.

29) *"Nepotvrđeni glasački listić"* je glasački listić identičnog dizajna i sadržaja kao i običan glasački listić koji se nakon glasanja stavlja u posebnu kovertu i koji se ne prebrojava na redovnom biračkom mjestu, već se broji u centru za brojanje nakon provjere biračkog prava.

30) *"Izborni materijal"* je materijal koji se koristi na biračkom mjestu i dijeli se na osjetljivi i neosjetljivi materijal.

31) *"Zloupotreba djece u političke svrhe"* je uključivanje djeteta u aktivnosti koje mogu biti povezane s političkim zagovaranjem ili promocijom".

(32) *"Donacije i prilozima"* su povremene ili redovne uplate ili prilozima kojima fizičke ili pravne osobe daju novac političkom subjektu u iznosu većem od iznosa članarine, kao i pružanje usluga ili davanje proizvoda političkom subjektu bez naknade.

(33) *"Troškovi izborne kampanje"* obuhvataju sve troškove nastale u svrhu javnog predstavljanja učesnika i njihovih izbornih programa na izborima i pozivanja birača da glasaju za njih, što uključuje između ostalog: organiziranje i održavanje skupova, promociju, produkciju i distribuciju reklamnog materijala, brošura i sličnih materijala, političko oglašavanje, medije, marketing, odnose s javnošću i konsultantske usluge, izvođenje obuka za stranačke aktivnosti kao i druge aktivnosti čija je svrha nedvosmisleno povezana s izbornom kampanjom."

Član 2.

U članu 1.2a, stavu (6), prije riječi: "Ukupan iznos sredstava", dodaje se sljedeća rečenica: "Budžetska sredstva neophodna za finansiranje izbora isplaćuju se u vrijeme i u iznosima koje odredi organ nadležan za provođenje izbora".

Član 3.

Ispred dosadašnjeg člana 1.2.b, koji postaje član 1.2.c, dodaje se novi član 1.2.b, koji glasi:

"Član 1.2.b

(1) Izuzetno od odredbe člana 6. Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine, Centralna izborna komisija BiH može podnijeti budžetski zahtjev u skladu s članom 1.2. ovog zakona, koji prelazi iznos gornje granice rashoda koju utvrđuje Ministarstvo finansija i trezora BiH, ukoliko je takav zahtjev u skladu s odobrenim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, potrebnim angažovanjem vanjskog osoblja i uvođenjem izbornih tehnologija.

(2) Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine može dati svoje mišljenje o budžetskom zahtjevu Centralne izborne komisije BiH, bez mogućnosti njegove izmjene, osim u slučaju kada je budžet Centralne izborne komisije BiH u suprotnosti s preuzetim obavezama o ograničenjima rashoda i/ili potrošnje po osnovu zaključenih međunarodnih ugovora, ili kada nacrt budžeta dovodi do budžetske neravnoteže čije bi uravnoteženje dovelo do umanjenja

nacrta budžeta bilo kojeg drugog budžetskog korisnika, pojedinačno ili linearno na zbirnom nivou."

Član 4.

U članu 1.3 iza riječi "slobodnih" dodaju se riječi: "i periodičnih".

Član 5.

Iza člana 1.7a dodaje se novi član 1.7b, koji glasi:

"Član 1.7b

Nijedna osoba koja je osuđena od strane bilo kojeg međunarodnog ili domaćeg suda za zločin genocida, zločine protiv čovječnosti ili ratne zločine ne može se kandidirati na izborima niti obavljati bilo koju izbornu, imenovanu ili drugu funkciju."

Član 6.

U članu 1.8, stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Sudije redovnih i ustavnih sudova, tužioci i njihovi zamjenici, pravobranici i njihovi zamjenici, ombudsmeni i njihovi zamjenici, notari, policijski službenici, državni službenici, generalni revizori i zamjenici generalnog revizora u institucijama u Bosni i Hercegovini i guverner i viceguverneri Centralne banke Bosne i Hercegovine, pripadnici Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, pripadnici Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine, kao i diplomatski i konzularni predstavnici Bosne i Hercegovine u inozemstvu, koji imaju diplomatski status u skladu s Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. godine, mogu se kandidirati za javnu izbornu dužnost samo ako prethodno podnesu ostavku na svoj položaj ili postupe u skladu sa zakonima kojima se regulira njihov status. Ako Centralna izborna komisija BiH utvrdi da lice iz ovog stava nije podnijelo ostavku na položaj ili nije postupilo u skladu sa zakonom kojim se regulira njegov status u periodu od ovjere kandidature do štampanja glasačkih listića, uklonit će se ime ovog lica s ovjerenih kandidatskih listi, a ako se isto utvrdi nakon štampanja glasačkih listića, takvom licu neće biti dodijeljen mandat ako ga osvoji. U postupku utvrđivanja ovih činjeničnih okolnosti, institucije su dužne dostaviti podatke iz evidencije kandidata na zahtjev Centralne izborne komisije BiH, a kandidati su dužni dostaviti dokaz da su riješili svoj status."

U stavu (4) iza riječi: "u izvršnim organima vlasti" brišu se zarez i riječi: "osim u periodu dok se ne konstituiraju izvršni organi vlasti izabrani na redovnim izborima u istom izbornom ciklusu".

Stav (6) briše se.

Član 7.

Iza člana 1.8 dodaju se novi članovi 1.8a, 1.8b i 1.8c, koji glase:

"Član 1.8a

- (1) Lice koje je izabrano u zakonodavni organ bilo kojeg nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini može obavljati izvršnu funkciju za vrijeme trajanja njegovog mandata. Za vrijeme obavljanja njegove izvršne funkcije mandat lica u zakonodavnom organu ostaje u mirovanju.
- (2) Lice koje je izabrano u zakonodavni organ na bilo kojem nivou vlasti u Bosni i Hercegovini, a na osnovu prethodnog mandata obavlja izvršnu funkciju i odlučiti da je nastavi, dužno je da svoj mandat u zakonodavnom organu stavi u mirovanje prije konstituirajuće sjednice zakonodavnog organa u koji je izabrano dok se drugo lice ne imenuje na istu izvršnu funkciju ili dok ne podnese ostavku.
- (3) U periodu u kojem mandat miruje, mandat se dodjeljuje sljedećem kandidatu sa iste liste sa koje je izabrano lice s mandatom u mirovanju.

(4) Mandat lica u Domu naroda Federacije Bosne i Hercegovine će, prema odredbama ovog člana, takođe ostati u mirovanju u slučaju kada njegov mandat u kantonalnoj skupštini ostaje u mirovanju.

(5) Sva prava i dužnosti u vezi s položajem koji se stavlja u mirovanje u skladu s ovim članom obustavljaju se za vrijeme u kojem mandat miruje. Kandidat koji zamjenjuje lice čiji je mandat stavljen u mirovanje uživat će sva prava i dužnosti vezane za položaj tokom perioda u kojem mandat miruje.

(6) U roku od deset dana od usvajanja ovog zakona, Centralna izborna komisija BiH će podzakonskim aktom urediti pitanja iz stavova (1) i (2) ovog člana.

Član 1.8b

(1) Po prestanku obavljanja izvršne funkcije, u skladu s članom 1.8a stavovima (1) i (2) ovog zakona, izabrani član zakonodavnog organa koji je svoj mandat stavio u mirovanje može ponovo obavljati svoj mandat, pod uslovom da podnese pisani zahtjev Centralnoj izornoj komisiji BiH najkasnije u roku od osam dana od dana prestanka obavljanja izvršne funkcije.

(2) Mirovanje mandata stupa na snagu petog dana od dana podnošenja pismenog zahtjeva.

Član 1.8c

(1) Lice koje je izabrano u zakonodavni organ za vrijeme trajanja svog mandata može svoj mandat staviti u mirovanje najviše jedanput. Zahtjev za stavljanje mandata u mirovanje podnosi se u pisanoj formi Centralnoj izornoj komisiji BiH.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, lice koje je izabrano u zakonodavni organ koje je stavilo svoj mandat u mirovanje, u skladu s odredbama člana 1.8a stav (2) ovog zakona, ne može staviti svoj mandat u mirovanje više od dva puta.

(3) Mirovanje mandata ne može trajati kraće od šest mjeseci, osim na osnovu člana 1.8a, stav (2) ovog zakona, kada mirovanje mandata traje do imenovanja drugog lica na istu izvršnu funkciju ili do podnošenja ostavke."

Član 8.

U članu 1.10, stavu (1), tački 5., riječi: "(proglašen mentalno nesposobnim)" brišu se.

Iza tačke 4) dodaju se nove tačke 5. i 6., koje glase:

"5. danom pravosnažnosti sudske presude kojom mu je izrečena sigurnosna mjera zabrane obavljanja određenog zanimanja, djelatnosti ili dužnosti koja predstavlja funkciju izabranog člana u organu vlasti;

6. danom pravosnažnosti sudske presude kojom mu je izrečena kazna koja za pravnu posljedicu osude ima prestanak te službene dužnosti i prestanak tog radnog odnosa."

Dosadašnje tačke 5. do 8. postaju tačke 7. do 10.

Iza dosadašnje tačke 8., koja postaje tačka 10., briše se tačka, stavlja tačka-zarez i dodaje se nova tačka 11., koja glasi:

"11. danom pravosnažnosti odluke Centralne izborne komisije BiH kojom je utvrđeno da izabrani zvaničnik nije postupio u skladu s odredbama članova 1.8a, 1.8b ili 1.8c Izbornog zakona BiH."

Član 9.

Član 1.11 mijenja se i glasi:

"Član 1.11

Svi organi vlasti na svim nivoima i zvaničnici u Bosni i Hercegovini i u diplomatsko konzularnim predstavništvima BiH obavezni su pomagati organima nadležnim za provođenje izbora."

Član 10.

Član 1.13 mijenja se i glasi:

"Član 1.13

Prijava za ovjeru za učešće na izborima uključuje izjavu potpisanu od predsjednika političke stranke, koalicije, nezavisnog kandidata, predstavnika liste nezavisnih kandidata, registriranog udruženja, ili drugog registriranog organiziranog oblika djelovanja nacionalnih manjina i grupe od najmanje 40 građana koji imaju biračko pravo, da će se ta politička stranka, koalicija, nezavisni kandidati, registrirana udruženja, drugi organizirani oblici djelovanja nacionalnih manjina u svojim aktivnostima pridržavati Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini."

Član 11.

U Poglavlju 2 (ORGANI ZA PROVEDBU IZBORA), članu 2.1, stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Prije stupanja na dužnost, svaki pojedinačni član izborne komisije i biračkog odbora dužan je potpisati zakletvu čiji tekst glasi:

"Ovim se zaklinjem da ću vjerno, savjesno i nepristrasno obavljati dodijeljene mi dužnosti i provoditi i poštovati Ustav i zakone Bosne i Hercegovine."

Član 12.

U članu 2.2, stav (4) briše se.

Dosadašnji stavovi (5) i (6) postaju stavovi (4) i (5).

U stavu (5), oznaka stava (5) u tekstu mijenja se u oznaku stava (4).

Iza stava (5) dodaje se novi stav (6) koji glasi:

"(6) U svrhu obučavanja članova organa nadležnih za provođenje izbora, Centralna izborna komisija BiH uspostavlja Centar za edukaciju."

Član 13.

Uvodni dio člana 2.3, u stavu (1), mijenja se i glasi:

"Za člana biračkog odbora ili izborne komisije, osim Centralne izborne komisije BiH, ne može biti imenovano lice:"

U članu 2.3, stavu (1), tačka 4. mijenja se i glasi:

"4. koje je aktuelni kandidat ili je bilo kandidat za bilo koji nivo vlasti na posljednjim općim i posljednjim lokalnim izborima; i".

Član 14.

Član 2.5 mijenja se i glasi:

"Član 2.5

- (1) Centralna izborna komisija BiH ima sedam članova: dva Hrvata, dva Bošnjaka, dva Srbina i jednog iz reda ostalih. U Centralnoj izbornoj komisiji BiH će se osigurati ravnopravna zastupljenost polova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti polova u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 16/03, 102/09 i 32/10).
- (2) Kandidate za Centralnu izbornu komisiju BiH zajednički predlažu članovi Komisije za izbor i imenovanje, koja se formira kao stalna komisija Predstavničkog doma u skladu s Poslovníkom o radu Predstavničkog doma.
- (3) Komisija za izbor i imenovanje ima sedam članova, od kojih dva člana imenuje predsjednik Visokog sudskeg i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine iz reda članova Vijeća, tri člana imenuje Zajednička komisija za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH iz reda članova te zajedničke komisije iz Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i dva člana imenuje predsjednik Centralne izborne komisije BiH iz reda članova Centralne izborne komisije BiH.
- (4) U Komisiji za izbor i imenovanje moraju biti zastupljeni konstitutivni narodi, dva Bošnjaka, dva Srbina i dva Hrvata i jedan iz reda ostalih.
- (5) Najkasnije 180 dana prije isteka mandata člana Centralne izborne komisije BiH, Centralna izborna komisija BiH obavještava Kolegij Predstavničkog doma Parlamentarne

skupštine BiH. Najkasnije 150 dana prije isteka mandata članova Centralne izborne komisije BiH, Komisija za izbor i imenovanje raspisuje javni konkurs za popunjavanje jedne ili više navedenih pozicija. Sredstva za troškove javnog konkursa bit će osigurana iz budžeta Centralne izborne komisije BiH.

- (6) Kandidati za članove Centralne izborne komisije BiH moraju ispunjavati sljedeće opće i posebne uslove:
  - 1) da je državljanin BiH,
  - 2) da ima prijavljeno prebivalište u BiH,
  - 3) da ima univerzitetsku diplomu,
  - 4) da je zdravstveno sposoban za obavljanje poslova predviđenih položajem,
  - 5) da nije otpušten iz državne službe kao rezultat disciplinske mjere na bilo kojem nivou vlasti u Bosni i Hercegovini u roku od tri godine prije dana objavljivanja upražnjenog mjesta,
  - 6) da protiv njega nije potvrđena optužnica,
  - 7) da nije osuđivan za krivična djela,
  - 8) da nije obuhvaćen odredbom člana 1.6, člana 1.7 i člana 1.7.a ovog zakona;
  - 9) da je stručnjak s najmanje pet godina relevantnog iskustva u oblastima direktno vezanim za provođenje izbora,
  - 10) da ne obavlja niti je u posljednjih deset godina prije kandidiranja obavljao dužnost u organima političke stranke, udruženja ili fondacije organizaciono ili finansijski povezanim s političkim strankama, te da nije bio uključen u bilo kakve aktivnosti političke stranke,
  - 11) da nije nosilac izabranog mandata ili član izvršnog organa vlasti, osim u slučajevima predviđenim članom 2.12 stav (4) ovog zakona,
  - 12) da nije kandidat niti da je bio kandidat za izbore za bilo koji nivo vlasti na posljednjim općim i posljednjim lokalnim izborima, i
  - 13) da mu nije izrečena kazna za radnju koja predstavlja težu povredu izbornih zakona ili propisa prema članu 2.3, stav (2) ovog zakona, za koju je lično odgovoran, u posljednje četiri godine, računajući od dana pravosnažnosti odluke
- (7) Najkasnije 90 dana prije isteka mandata člana Centralne izborne komisije BiH, Komisija za izbor i imenovanje utvrđuje rang-listu kandidata za Centralnu izbornu komisiju BiH, dvotrećinskom većinom glasova, na osnovu uslova i kriterija propisanih stavom (6) ovog člana, te će užu listu od najmanje tri rangirana kandidata dostaviti Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.
- (8) Komisija za izbor i imenovanje dužna je usvojiti poslovnik kojim će urediti postupak oglašavanja javnog konkursa, održavanje sastanaka i donošenje odluke o rang-listi kandidata.
- (9) U skladu sa svojim procedurama, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH imenuje članove Centralne izborne komisije BiH s liste kandidata.
- (10) Ako se lista kandidata za člana Centralne izborne komisije BiH ne dostavi Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH u roku od 60 dana prije isteka mandata članova Centralne izborne komisije BiH, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH predlaže i imenuje članove Centralne izborne komisije BiH s liste kandidata koji su se prijavili na javni konkurs, na osnovu kriterija navedenih u stavu (6) ovog člana, najkasnije 15 dana prije isteka mandata članova Centralne izborne komisije BiH. Ako Komisija za izbor i imenovanje nije raspisala javni konkurs iz stava (5)

ovog člana, odluku o raspisivanju javnog konkursa donosi Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.

- (11) Dotadašnji članovi Centralne izborne komisije BiH nastavit će obavljati svoju dužnost do imenovanja novih članova Centralne izborne komisije BiH."

Član 15.

Iza člana 2.5 dodaje se novi član 2.5a, koji glasi:

"Član 2.5a

- (1) U slučaju da član Centralne izborne komisije BiH dobrovoljno podnese ostavku, umre, bude trajno spriječen obavljati funkciju ili ispuni uslove za odlazak u starosnu penziju, Centralna izborna komisija BiH će obavijestiti Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH imenovat će novog člana Centralne izborne komisije BiH, u skladu s procedurom propisanom u članu 2.5 ovog zakona.
- (2) Ukoliko članu Centralne izborne komisije istekne mandat ili ukoliko dobrovoljno podnese ostavku ili ispuni uslove za starosnu penziju tokom izborne godine, mandat će mu se produžiti do isteka izbornog perioda i novi član Centralne izborne komisije se nakon toga imenuje po postupku predviđenom ovim zakonom.
- (3) Član Centralne izborne komisije BiH će podnijeti ostavku koja stupa na snagu odmah ili biti smijenjen, uključujući i tokom izborne godine, ukoliko više nisu ispunjeni uslovi predviđeni članom 2.5, stav (6) ovog zakona.
- (4) Član Centralne izborne komisije BiH može biti smijenjen isključivo u skladu s odredbama stava (3) ovog člana.
- (5) Odluku o smjeni člana Centralne izborne komisije BiH donosi dvotrećinskom većinom Komisija za izbor i imenovanje, a odluka postaje pravosnažna nakon što je potvrdi Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH. Protiv odluke o smjeni koju donese Komisija za izbor i imenovanje može se uložiti žalba Sudu Bosne i Hercegovine."

Član 16.

U članu 2.9 iza tačke 7. dodaju se nove tačke 8. i 9., koje glase:

- "8. donosi bliže propise i odgovorna je za blagovremenu nabavku, distribuciju i sigurnost izbornih tehnologija, te druge odgovarajuće tehničke opreme za neposredne izbore na svim nivoima vlasti u BiH i donosi podzakonske akte u vezi s instalacijom i korištenjem izbornih tehnologija;"
9. vrši selekciju i imenovanje, evidenciju, edukaciju, certifikaciju i ocjenjivanje predsjednikâ i zamjenikâ predsjednikâ biračkih odbora, prema kriterijima utvrđenim ovim zakonom i propisima Centralne izborne komisije BiH;"

Dosadašnje tačke 8. do 17. postaju tačke 10. do 19.

Član 17.

Član 2.10 mijenja se i glasi:

"Član 2.10

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine će poništiti izbore u izornoj jedinici ili na nekom biračkom mjestu, ukoliko ustanovi da je za vrijeme glasanja, ručnog brojanja i/ili elektronskog brojanja glasačkih listića došlo do nepravilnosti koje mogu uticati na raspodjelu mandata ili na konačno pozicioniranje kandidata na kandidatskoj listi ili koje na drugi način mogu uticati na rezultate izbora."

Član 18.

U članu 2.12, u stav (4), iza riječi: "sudija redovnog suda," dodaje se riječ: "pravobranilac,".

Član 19.

U članu 2.13, tački 3., ispred riječi: "provodi postupak imenovanja", dodaju se riječi (i interpunkcijski znak zarez): "ako ovim zakonom nije drukčije utvrđeno,".

Iza tačke 3. dodaje se nova tačka 4., koja glasi:

"4. imenuje i obučava kontrolore izbornih rezultata;"

Dosadašnje tačke 4. do 5. postaju tačke 5. do 6.

Iza dosadašnje tačke 5., koja postaje tačka 6., dodaju nove tačke 7. do 9., koje glase:

"7. odgovorna je za sigurnost izbornog materijala i izbornih tehnologija od dana njihovog prijema;

8. odgovorna je za uređenje biračkog mjesta i druge tehničke pripreme za izbore, uključujući i osiguravanje uslova za primjenu izbornih tehnologija na biračkom mjestu;

9. ako drukčije ne odredi Centralna izborna komisija BiH u skladu s ovim Zakonom, odgovorna je za pravilno brojanje glasačkih listića na biračkim mjestima, pravilno objedinjavanje izbornih rezultata s biračkih mjesta i za unos izbornih rezultata u relevantnu softversku aplikaciju;"

Dosadašnje tačke 8. do 9. postaju tačke 10. do 11.

Član 20.

U članu 2.14, stavu (1), riječi: "U sastavu izborne komisije nastojat će se osigurati" zamjenjuje se riječima: "Sastav izbornih komisija osigurava", a iza riječi: "Zakonom o ravnopravnosti polova u Bosni i Hercegovini", dodaju se riječi: "(\"Službeni glasnik BiH\" br. 16/03, 102/09 i 32/10)".

Član 21.

U članu 2.15, stavu (1), riječi: "U slučaju da član izborne komisije podnese ostavku", zamjenjuju se riječima: "U slučaju da član općinske izborne komisije podnese ostavku".

U stavu (4) iza riječi: "članu", dodaje se riječ: "općinske".

Član 22.

Član 2.19 mijenja se i glasi:

"Član 2.19

- (1) Birački odbor sastoji se od tri ili pet članova od kojih je jedan predsjednik.
- (2) Predsjednik i ostali članovi biračkog odbora imaju zamjenike. Da bi bili imenovani, predsjednik, ostali članovi biračkog odbora i njihovi zamjenici, moraju ispunjavati uslove iz člana 2.2 i 2.3 ovog zakona. Predsjednik biračkog odbora i njegov zamjenik ne smiju biti članovi političke stranke niti obavljati dužnost u organima političke stranke, udruženja ili fondacije organizaciono ili finansijski povezanim s političkom strankom, niti smiju biti uključeni u bilo kakve aktivnosti političke stranke i moraju biti u mogućnosti da obavljaju svoje dužnosti na politički nepristrasan način.
- (3) Predsjednika i njegovog zamjenika imenuje i razrješava Centralna izborna komisija BiH, koja ujedno vodi njihovu evidenciju, edukaciju, certificiranje i ocjenjivanje.
- (4) Predsjednik biračkog odbora i njegov zamjenik imenuju se nakon provedene javne procedure i prema kriterijima utvrđenim zakonom i dodatnim kriterijima utvrđenim podzakonskim propisima Centralne izborne komisije BiH. Listu kandidata za imenovanje na mjesto predsjednika i zamjenika predsjednika biračkog odbora sačinjava Centralna izborna komisija BiH uz konsultacije sa općinskim izbornim komisijama u periodu između dva izbora ciklusa putem jednog ili više javnih poziva, a ona će biti ažurirana svakih šest mjeseci.
- (5) Ostale članove biračkog odbora i njihove zamjenike imenuje općinska izborna komisija najkasnije 45 dana prije dana održavanja izbora.

- (6) Na odluku o imenovanju predsjednika biračkog odbora i njegovog zamjenika može se uložiti prigovor Centralnoj izbornoj komisiji BiH. Odluka Centralne izborne komisije BiH kojom je odlučeno o prigovoru je pravosnažna i protiv nje se ne može uložiti žalba. Na odluku općinske izborne komisije o imenovanju članova biračkih odbora i njihovih zamjenika iz stava (5) ovog člana može se uložiti prigovor općinskoj izbornoj komisiji. Na odluku općinske izborne komisije kojom je odlučeno o prigovoru može se uložiti žalba Centralnoj izbornoj komisiji BiH. Odluka Centralne izborne komisije je pravosnažna i protiv nje se ne može uložiti žalba.
- (7) Za ciklus Općih izbora mjesta članova i zamjenika članova biračkih odbora iz stava (5) ovog člana bit će popunjena na prijedlog političkih subjekata zastupljenih u Parlamentarnoj skupštini BiH, Parlamentu Federacije BiH i Narodnoj skupštini Republike Srpske, u prethodnom izbornom ciklusu. Za izborni ciklus lokalnih izbora, mjesta članova i zamjenika članova biračkih odbora iz stava (5) ovog člana za svaku od osnovnih izbornih jedinica bit će popunjena na prijedlog političkih subjekata zastupljenih u direktno izabranim tijelima jedinica lokalne samouprave iz te relevantne osnovne izborne jedinice u prethodnom izbornom ciklusu.
- (8) Politički subjekti iz stava (7) ovog člana imaju pravo da učestvuju u postupku žrijebanja za dodjelu pozicija članova odnosno zamjenika članova biračkog odbora pod uslovom da imaju ovjerenu listu za taj nivo vlasti.
- (9) Ukoliko općinska izborna komisija ne bude imenovala članove biračkog odbora i njihove zamjenike u skladu sa stavom (5) ovog člana, članove biračkog odbora i njihove zamjenike će imenovati Centralna izborna komisija BiH.
- (10) Postupak žrijebanja iz stava (7) ovog člana obavlja općinska izborna komisija u roku koji ne smije biti kraći od 60 dana prije dana održavanja izbora.
- (11) Nakon izvršenog žrijebanja, a najkasnije u roku od sedam dana, politički subjekt koji je učestvovao u žrijebanju dostavit će relevantnoj općinskoj izbornoj komisiji listu s imenima kandidata za članove i zamjenike članova biračkog odbora u kojem su osvojili mjesto putem žrijeba.
- (12) Ako politički subjekt ne dostavi imena kandidata za članove i zamjenike članova biračkog odbora u roku iz stava (11) ovog člana, ili ako je dostavio broj kandidata za mjesta članova i zamjenika članova biračkog odbora manji od potrebnog broja članova i zamjenika članova biračkog odbora, to će se smatrati odustajanjem od dodijeljenog mjesta u biračkom odboru. U tom slučaju općinska izborna komisija imenovat će nedostajuće članove biračkog odbora i njihove zamjenike s vlastite rezervne liste educiranih kandidata za članstvo u biračkom odboru, vodeći računa o multietničkom sastavu biračkog odbora, gdje je to moguće.
- (13) U sastavu biračkog odbora nastojat će se osigurati zastupljenost polova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti polova u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, br. 16/03, 102/09, i 32/10), osim ako se birački odbor sastoji od tri člana pri čemu se ravnopravna zastupljenost smatra postignutom u slučaju kada je jedan od polova zastupljen sa 1/3 od ukupnog broja članova.
- (14) Zabranjena je zloupotreba zakonskog prava na učešće u radu biračkog odbora fiktivnim predstavljanjem, kako je propisano članom 7.3 stav (2) ovog zakona.
- (15) Postupak žrijebanja provodi se javno i snima se audio i video zapisom u skladu s obaveznim uputstvom koje donosi Centralna izborna komisija BiH.
- (16) Samo jedan član i jedan njegov zamjenik jednog političkog subjekta može biti u sastavu jednog biračkog odbora.
- (17) Kandidat koji je imenovan na mjesto predsjednika i kandidat imenovan na mjesto zamjenika predsjednika biračkog odbora obavezan je pohađati posebnu kontinuiranu obuku za rad u biračkom odboru, koju organizira Centralna izborna komisija BiH. Nakon izvršene provjere znanja, Centralna izborna komisija BiH će uspješnim predsjednicima i njihovim zamjenicima dodijeliti certifikate.
- (18) Predsjednici i zamjenici predsjednika biračkog odbora koji su dobili certifikat dužni su učestvovati u obuci ostalih članova biračkih odbora, koju organizira općinska izborna komisija. Nakon izvršene provjere znanja, općinska izborna komisija će uspješnim članovima biračkih odbora i njihovim zamjenicima dodijeliti certifikate.
- (19) Članovi biračkih odbora imaju pravo na naknadu za svoj rad. Odluku o visini naknade za rad koji obavljaju članovi biračkih odbora donosi Centralna izborna komisija BiH."

Član 23.

U Poglavlju 3. (BIRAČKI SPISAK) član 3.1 mijenja se i glasi:

"Član 3.1

- (1) Centralni birački spisak je evidencija o državljanima BiH koji imaju biračko pravo u skladu s ovim zakonom i formira se, vodi i koristi za potrebe organizacije i provedbu izbora u skladu sa zakonom, za provođenje referenduma, za provođenje opoziva izabranog funkcionera i izbore organa lokalne samouprave u skladu sa zakonom.
- (2) Centralni birački spisak i izvodi iz Centralnog biračkog spiska su javni, što se osigurava u skladu s odredbama ovog zakona i odredbama podzakonskih akata Centralne izborne komisije BiH, a sve s ciljem osiguranja tačnosti i ukupnog integriteta Centralnog biračkog spiska.
- (3) Pravo uvida u izvod iz Centralnog biračkog spiska ostvaruje se u skladu s ovim zakonom i Zakonom o zaštiti ličnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 49/06, 76/11 i 89/11).
- (4) Birač ostvaruje pravo uvida u svoje lične podatke evidentirane u izvodu iz Centralnog biračkog spiska neposrednim uvidom na internetskoj stranici Centralne izborne komisije BiH putem unošenja relevantnih ličnih podataka i/ili na drugi adekvatan način koji podzakonskim aktom utvrdi Centralna izborna komisija BiH.
- (5) Javnost ostvaruje pravo uvida u izvode iz Centralnog biračkog spiska izlaganjem privremenih izvoda iz Centralnog biračkog spiska putem internetske stranice Centralne izborne komisije BiH ili na drugi adekvatan način koji podzakonskim aktom utvrdi Centralna izborna komisija BiH, vodeći računa o principima zaštite ličnih podataka.
- (6) Političkim subjektima koji su ovjereni za učešće na izborima i kojima je ovjerena kandidatska lista za učešće na izborima u skladu s ovim zakonom osigurat će se, na njihov zahtjev, izvod iz Centralnog biračkog spiska za nivo vlasti odnosno izbornu jedinicu u kojoj učestvuju na izborima, u elektronskoj formi ili u ispisu. Izvod iz Centralnog biračkog spiska sadrži prezime i ime birača, datum rođenja, ime jednog roditelja birača, naziv općine odnosno izborne jedinice za koju birač ima pravo glasa, naziv i broj biračkog mjesta."

Član 24.

Član 3.2 mijenja se i glasi:

"Član 3.2

- (1) Centralni birački spisak je jedinstven, stalan i redovno se ažurira.
- (2) Izvodi iz Centralnog biračkog spiska, s ciljem ažuriranja, objavljuju se dva puta godišnje u neizbornoj godini. Nadležni organi dužni su podatke za raseljena lica dostaviti u izbornoj godini najkasnije do 31. marta.

- (3) U Centralni birački spisak, po službenoj dužnosti, upisuju se državljani BiH s prijavljenim prebivalištem u BiH, koji:
- su navršili 18 godina;
  - će na dan održavanja izbora navršiti 18 godina;
  - imaju biračko pravo u skladu s ovim zakonom, a žive privremeno u inozemstvu; i
  - imaju biračko pravo u skladu s članom 20.8 stav (6) ovog zakona.
- (4) Centralni birački spisak ne sadrži imena državljana BiH koji su pravosnažnom odlukom nadležnog organa lišeni potpune poslovne sposobnosti. Ako je ovakvo lice već upisano, brisat će se iz Centralnog biračkog spiska, a ako se licu pravosnažnom odlukom nadležnog organa vrati poslovna sposobnost u cijelosti, bit će upisano u Centralni birački spisak."

Član 25.

U članu 3.4, stavu (3), riječ: "nadležnog", zamjenjuje se riječju: "nadležnih".

Član 26.

U članu 3.6, stavu (2), iza tačke e) dodaje se nova tačka f), koja glasi:

"f) vodi posebne uporedne evidencije o prebivalištu i adresi boravišta državljana BiH s biračkim pravom upisanih u Centralni birački spisak birača koji glasaju izvan Bosne i Hercegovine."

Iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

- "(4) Izvodi iz Centralnog biračkog spiska za birače iz stava (2), tačka c) ovog člana, izrađuju se na osnovu podataka:
- koje sačinjavaju i Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavljaju diplomatsko-konzulama predstavništva Bosne i Hercegovine;
  - koje dostavljaju birači koji glasaju izvan Bosne i Hercegovine;
  - koje posjeduje Centralna izborna komisija BiH;
  - podataka drugih nadležnih državnih organa u skladu sa zakonom.

Dosadašnji stavovi (4) do (6) postaju stavovi (5) do (7).

U dosadašnjem stavu (5), koji postaje stav (6), broj (4) zamjenjuje se brojem (5), a iza riječi:

"koji su potrebni" dodaju se riječi: "Centralnoj izbornoj komisiji BiH".

Član 27.

U članu 3.7, stav (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Izvod iz Centralnog biračkog spiska vodi se prema zadnjem mjestu prebivališta državljana Bosne i Hercegovine i to po biračkim mjestima, a za birače iz člana 3.6, stav (2), tačke b) i c) ovog zakona vodi se uz napomenu o tačnoj adresi boravišta."

Član 28.

U članu 3.10, stavu (1), dosadašnje tačke e) i f) mijenjaju se i glase:

- naziv općine gdje birač ima prebivalište, odnosno naziv općine gdje birač ima boravište,
- adresa prebivališta ili boravišta (mjesto, ulica, kućni broj)."

U stavu (3), iza riječi: "Centralna izborna komisija", briše se tačka, stavlja zarez i dodaju riječi:

"vođeći računa o Zakonu o zaštiti ličnih podataka".

Član 29.

Član 3.11 mijenja se i glasi:

"Član 3.11

"S ciljem osiguravanja tačnosti, ažurnosti i ukupnog integriteta, Centralna izborna komisija BiH dužna je izvode iz

Centralnog biračkog spiska učiniti dostupnim javnosti, u skladu s članom 3.1, stav (5) ovog zakona."

Član 30.

Član 3.12 briše se.

Dosadašnji član 3.12a postaje član 3.12.

Član 31.

U članu 3.13, stav (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Svaki državljanin BiH ima pravo izvršiti uvid u izvod iz Centralnog biračkog spiska i zahtijevati njegove ispravke ako je riječ o ispravci njegovih ličnih podataka. Svaki državljanin s pravom glasa koji se ne nalazi na Centralnom biračkom spisku ima pravo da zatraži upis svojih ličnih podataka u Centralni birački spisak. Zahtjev se podnosi u pisanom obliku organu iz stava (4) ovog člana."

U stavu (3) oznake tačaka: "a), b), c), e) i j)" zamjenjuju se oznakama tačaka: "a), c), d), f) i k)".

Član 32.

U članu 3.14, tačka b) mijenja se i glasi:

"b) na izdržavanju zatvorske kazne u zatvorskim ustanovama ili vezani za takvu ustanovu a imaju pravo da glasaju".

Član 33.

Član 3.15 mijenja se i glasi:

"Član 3.15.

- Državljanin BiH koji privremeno živi u inozemstvu, a koji ima biračko pravo u skladu s ovim zakonom i upisan je u Centralni birački spisak, da bi se našao u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van Bosne i Hercegovine, dužan je za svake izbore podnijeti elektronsku prijavu Centralnoj izbornoj komisiji BiH koja, između ostalog, obavezno sadrži podatke o tačnoj adresi boravka u inozemstvu.
- Uz elektronsku prijavu iz stava (1) ovog člana, podnosilac prijave obavezno dostavlja:
  - dokaz o identitetu podnosioca prijave predviđen ovim zakonom,
  - dokaz izdat od nadležnog organa zemlje u kojoj privremeno boravi o tačnoj adresi boravišta u toj zemlji.
- Nakon podnošenja elektronske prijave, u smislu stavova (1) i (2) ovog člana, podnosilac prijave dužan je štampanu verziju elektronske prijave potpisati identično potpisu na identifikacionom dokumentu koji prilaže uz prijavu i dostaviti je Centralnoj izbornoj komisiji BiH u roku i na način na koji to podzakonskim aktom odredi Centralna izborna komisija BiH.
- Državljanin BiH koji ima status izbjeglog lica iz Bosne i Hercegovine, a koji ima biračko pravo u skladu s ovim zakonom i upisan je u Centralni birački spisak, da bi se nalazio u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van Bosne i Hercegovine, dužan je da za svake izbore podnese elektronsku prijavu Centralnoj izbornoj komisiji BiH.
- Uz elektronsku prijavu iz stava (4) ovog člana podnosilac prijave obavezno dostavlja:
  - dokaz o identitetu podnosioca prijave;
  - ako mijenja biračku opciju pod kojom je upisan u Centralni birački spisak, u skladu s članom 20.8 ovog zakona, podnosi i dokaz o promjeni prebivališta u Bosni i Hercegovini;
  - dokaz o tačnoj adresi boravišta u inozemstvu.
- Nakon podnošenja elektronske prijave, u smislu stavova (4) i (5) ovog člana, podnosilac prijave dužan je štampanu verziju elektronske prijave potpisati identično potpisu na

- identifikacionom dokumentu koji prilaže uz prijavu i dostaviti je Centralnoj izbornoj komisiji BiH u roku i na način na koji to podzakonskim aktom odredi Centralna izborna komisija BiH.
- (7) Izbjegli lice iz BiH koje se ne nalazi u Centralnom biračkom spisku, da bi se nalazilo u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van Bosne i Hercegovine, dužno je da podnese elektronsku prijavu Centralnoj izbornoj komisiji BiH.
- (8) Uz elektronsku prijavu iz stava (7) ovog člana podnosilac prijave obavezno dostavlja:
- dokaz o identitetu podnosioca prijave;
  - dokaz o državljanstvu Bosne i Hercegovine;
  - dokaz o prebivalištu u Bosni i Hercegovini, u skladu s članom 20.8 ovog zakona; i
  - dokaz o tačnoj adresi boravišta u inozemstvu.
- (9) Dokaz o identitetu podnosioca prijave, u smislu stava (8) tačka a) ovog člana, jedan je od sljedećih važećih dokumenata:
- pasoš;
  - važeća lična isprava izdata od zemlje domaćina; i
  - izbjeglički karton izdat od vlade zemlje domaćina ili druge međunarodne organizacije.
- (10) Popunjenu i potpisanu prijavu i potrebne dokumente podnosilac prijave dostavlja e-mailom, poštom ili lično. Postupak i način slanja, primanja, obrade, arhiviranja i zaštite elektronskih prijava i dokumenata utvrđuje Centralna izborna komisija BiH posebnim propisom.
- (11) Ako ispunji propisane uslove iz ovog člana, podnosilac prijave nalaziti će se u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatskokonzularnom predstavništvu BiH u inozemstvu.
- (12) Podnosilac prijave iz stavova (1), (4) i (7) ovog člana odgovoran je za tačnost podataka koje navodi u prijavi i vjerodostojnost dokaza koje prilaže uz prijavu.
- (13) Centralna izborna komisija BiH utvrđuje oblik i sadržaj obrasca prijave iz stavova (1), (4) i (7) ovog člana, način i postupak kojim se provjerava tačnost podataka navedenih u prijavi i vjerodostojnost dokaza priloženih uz prijavu.
- (14) Centralna izborna komisija BiH donosi odgovarajuća uputstva u vezi s postupkom upisa birača u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu.
- (15) Upis u Centralni birački spisak državljana Bosne i Hercegovine je kontinuirani proces."

Član 34.

Član 3.16 mijenja se i glasi:

"Član 3.16

- (1) Državljanin BiH iz člana 3.15, stavova (1), (4) i (7) ovog zakona dužan je dostaviti sve izmjene koje se odnose na podatke koje je prethodno dostavio u Centralnu izbornu komisiju BiH i na osnovu kojih se nalazi u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu u inozemstvu. Izmjene o podacima dostavljaju se najkasnije do isteka roka utvrđenog za podnošenje prijave za glasanje van Bosne i Hercegovine za naredne izbore.
- (2) Ako državljanin BiH iz člana 3.15 stav (1) ovog zakona ne podnese prijavu prije isteka roka utvrđenog za podnošenje prijave za glasanje van Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu u inozemstvu na narednim izborima, nalaziti će se u izvodu iz Centralnog

- biračkog spiska za glasanje na odgovarajućem biračkom mjestu u osnovnoj izbornoj jedinici u kojoj ima prebivalište.
- (3) Ako državljanin BiH iz člana 3.15 stav (2) ovog zakona ne dostavi dokaze o prebivalištu u Bosni i Hercegovini, u skladu s članom 20.8 ovog zakona, bit će upisan u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu u inozemstvu, s pravom glasa za osnovnu izbornu jedinicu u kojoj ima prebivalište.
- (4) Ako se državljanin BiH koji je upisan u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van zemlje vratio u Bosnu i Hercegovinu prije roka utvrđenog za zaključenje izvoda iz konačnog Centralnog biračkog spiska za naredne izbore, moći će ostvariti svoje biračko pravo glasanjem nepotvrđenim/kovertiranim glasačkim listićem.
- (5) Centar za birački spisak putem općinske izborne komisije dostavlja podatke o državljanima BiH iz stava (4) ovog člana Centralnoj izbornoj komisiji BiH radi evidentiranja nastalih promjena na izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH.
- (6) Ako se državljanin BiH koji je upisan u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van zemlje putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu vratio u Bosnu i Hercegovinu nakon isteka roka utvrđenog za zaključenje izvoda iz konačnog Centralnog biračkog spiska za naredne izbore, bit će mu dozvoljeno da glasa nepotvrđenim/kovertiranim glasačkim listićem na biračkom mjestu u osnovnoj izbornoj jedinici za koju ima pravo da glasa."

Član 35.

- U članu 3.17, iza stava (2) dodaje se novi stav (3), koji glasi:
- "(3) Pravo iz stava (1) ovog člana može ostvariti birač koji je nakon zaključenja Centralnog biračkog spiska napunio 18 godina, a nije upisan u Centralni birački spisak i birač koji je upisan u Izvod za glasanje van Bosne i Hercegovine, a na dan izbora se vratio u Bosnu i Hercegovinu."
Dosadašnji stav (3) postaje stav (4).

Član 36.

Iza člana 3.17 dodaje se novi član 3.18, koji glasi:

"Član 3.18.

Centralna izborna komisija BiH donosi bliže propise o uslovima i proceduri primjene ovog Poglavlja."

Član 37.

- U Poglavlju 4 (OVJERA I KANDIDIRANJE ZA IZBORE), članu 4.2, iza tačke 2. dodaje se nova tačka 3. koja glasi:
- "3. da je Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavio dokaz da je riješio svoj status ako obavlja neku od funkcija iz člana 1.8 stav (1) ovog zakona."

Član 38.

- U članu 4.4 stav (2) mijenja se i glasi:
- "(2) Prijava se podnosi elektronski. Nakon podnošenja elektronske prijave, u smislu stava (1) ovog člana, podnosilac prijave dužan je štampanu verziju elektronske prijave dostaviti Centralnoj izbornoj komisiji BiH u roku i na način na koji za to podzakonskim aktom odredi Centralna izborna komisija BiH."
U istom članu, stavu (4), na kraju rečenice, iza riječi: "za prikupljanje potpisa podrške", briše se interpunkcijski znak tačka i dodaju se riječi: "a koja će biti odgovorna za vjerodostojnost prikupljenih potpisa podrške."

Član 39.

U članu 4.5, iza stava (2) dodaje se novi stav (3), koji glasi:

"(3) U slučajevima iz stavova (1) i (2) ovog člana, politička stranka dostavlja potpisanu izjavu izabranog zvaničnika kojom potvrđuje da je bio član te političke stranke u vrijeme kada je dobio mandat i da je još uvijek član te političke stranke."

Član 40.

U članu 4.6 stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Ako su podaci iz prijave netačni ili prijava sadrži neki drugi nedostatak u smislu ovog zakona ili podzakonskog akta Centralne izborne komisije BiH, Centralna izborna komisija BiH o tome obavještava podnosioca prijave, koji je dužan otkloniti nedostatke u roku od dva dana od dana prijema obavještenja. Ako politička stranka u ovom roku ne otkloni nedostatak iz ovog stava, Centralna izborna komisija BiH neće ovjeriti prijavu političke stranke za učešće na izborima."

Iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

"(4) Centralna izborna komisija BiH odlučuje da li će potvrditi ili odbiti prijavu za učešće na izborima."

Član 41.

U članu 4.18, ispred prvog stava dodaje se oznaka stava (1).

Iza stava (1), dodaje se novi stav (2), koji glasi:

"(2) Nakon ovjere kandidatske liste, Centralna izborna komisija BiH neće prihvatiti izmjene imena i prezimena kandidata, osim u slučaju ustanovljenja postojanja tehničke greške u imenu i prezimenu."

Član 42.

Član 4.20 mijenja se i glasi:

"Član 4.20

Ime kandidata na listi političke stranke, koalicije ili na listi nezavisnih kandidata ne može se povući nakon što kandidatsku listu ovjeri Centralna izborna komisija BiH. Ako je kandidat u potpunosti lišen poslovne sposobnosti, ili odbije mandat nakon ovjere izbornih rezultata od Centralne izborne komisije BiH, ime tog kandidata briše se s kandidatske liste i mandat se dodjeljuje u skladu s članom 9.10, osim za liste u kantonima i općinama gdje se mandati dodjeljuju u skladu s članom 13.5 ovog zakona. Kandidat ili njegov zakonski zastupnik, u slučaju kada je kandidat u potpunosti lišen poslovne sposobnosti, mora Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnijeti izjavu o odbijanju mandata u pisanoj formi."

Član 43.

U članu 4.21, stav (1), mijenja se i glasi:

"(1) Kandidatske liste političkih stranaka, liste nezavisnih kandidata i koalicija podnose se elektronski, a štampani primjerak elektronski podnesenih kandidatskih lista podnosilac mora dostaviti Centralnoj izbornoj komisiji BiH najkasnije 90 dana prije dana održavanja izbora."

U stavu (2), na kraju teksta dodaje se rečenica:

"Ovjeravanje, odnosno odbijanje kandidata na listama se mora završiti najkasnije 65 dana prije dana održavanja izbora."

Član 44.

U Poglavlju 5 (PROVEDBA IZBORA) u članu 5.1, stavu (2), riječi: "Biračka mjesta određuje općinska izborna komisija najkasnije 65 dana prije dana izbora", zamjenjuju se riječima: "Biračka mjesta određuje općinska izborna komisija najkasnije 65 dana prije dana održavanja izbora, uzimajući u obzir pristupačnost biračkih mjesta za birače s invaliditetom i tehničke predušlove neophodne za funkcioniranje izbornih tehnologija potrebnih tokom provedbe izbora."

Član 45.

U članu 5.2, stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Biračko mjesto određuje se uzimajući u obzir udaljenost birača od biračkog mjesta i u skladu s brojem birača, koji u pravilu treba biti između tri stotine (300) i hiljadu (1000), osim u opravdanim slučajevima utvrđenim u propisima Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine."

Član 46.

Iza člana 5.2 dodaje se novi član 5.2a, koji glasi:

"Član 5.2a

- (1) Biračka mjesta koja je posebno odredila Centralna izborna komisija BiH nakon konsultacija s općinskom izbornom komisijom, uključujući i prostoriju predviđenu za glasanje i/ili brojanje glasačkih listića, mogu biti pokrivena opremom za video nadzor na način na koji se ne ugrožava tajnost glasanja.
- (2) Centralna izborna komisija BiH donijet će obavezujuće Uputstvo o instalaciji, korištenju opreme za video nadzor, prijenosu i čuvanju nadzornih video snimaka te o odgovornostima nadležnih organa koji su u tom smislu zaduženi za provođenje izbora, kao i o prekršajima zbog kršenja tih pravila."

Član 47.

U članu 5.3, riječi: "birački materijal", zamjenjuju se riječima: "izborni materijal", u cijelom članu u odgovarajućem padežu.

U stavu (1), iza riječi: "dostavlja biračkom odboru" dodaju se riječi: "na biračkom mjestu". Na kraju ovog stava dodaje se nova rečenica koja glasi: "Izborni materijal se u noći prije otvaranja biračkog mjesta čuva u zaključenim prostorijama na lokaciji biračkog mjesta."

U stavu (2) iza riječi: "U slučaju da izborni materijal iz stava (1) ovog člana nije dostavljen potpun i u ispravnom stanju, birački odbor", dodaje se riječ: "odmah".

U stavu (3), na početku rečenice, iza riječi: "Birački odbor" dodaju se riječi: "dužan je izborni materijal iz stava (1) ovog člana odmah nakon preuzimanja zaključati na biračkom mjestu u prisustvu policije i".

Iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

"(4) Policija asistira u osiguranju izbornog materijala iz stava (1) ovog člana."

Član 48.

Iza člana 5.3 dodaje se novi član 5.3a koji glasi:

"Član 5.3a

- (1) U skladu s uputstvom Centralne izborne komisije BiH, općinska izborna komisija dostavlja na biračkim mjestima relevantne izborne tehnologije za svako od biračkih mjesta najkasnije 48 sati prije otvaranja biračkih mjesta na dan održavanja izbora.
- (2) Birački odbor dužan je izborne tehnologije iz stava (1) ovog člana odmah nakon preuzimanja zaključati na biračkom mjestu u prisustvu policije i odgovoran je za njihovu sigurnost od trenutka njihovog prijema do završetka svih svojih dužnosti."

Član 49.

U članu 5.4, stavu (3), riječi: "o kontroli glasačkih listića", zamjenjuju se riječima: "o izgledu, sadržaju, svojstvima i karakteristikama papira, štampi i kontroli zaduženih glasačkih listića".

Član 50.

Član 5.5 mijenja se i glasi:

"Član 5.5

- (1) Predsjednik i svi članovi biračkog odbora moraju biti prisutni tokom cijelog procesa glasanja i brojanja glasačkih listića.

- (2) Predsjednika i članove biračkog odbora u slučaju njihovog odsustva prilikom procesa glasanja ili brojanja glasačkih listića zamjenjuju njihovi zamjenici.
- (3) Na biračkom mjestu na kojem je glasalo više od 350 birača, zamjenici predsjednika i zamjenici članova biračkog odbora dužni su učestvovati tokom cijelog procesa brojanja glasačkih listića.
- (4) Predsjednik biračkog odbora može ovlastiti zamjenika predsjednika i zamjenike članova biračkog odbora da prisustvuju tokom cijelog postupka prebrojavanja glasačkih listića na biračkom mjestu na kojem je glasalo manje od 350 birača."

Član 51.

U članu 5.6, stavu (1), u drugoj rečenici, riječi: "može zatražiti", zamjenjuju se riječima: "će tražiti".

Član 52.

U članu 5.7, stavu (1), iza prve rečenice dodaje se nova rečenica koja glasi: "Zapisnik o radu biračkog odbora vodi se kontinuirano, detaljno i čitko."

Član 53.

U članu 5.8 u tački 2. na kraju rečenice veznik "i" zamjenjuje se interpunkcijskim znakom tačka-zarez.

U tački 3. interpunkcijski znak tačka zamjenjuje se interpunkcijskim znakom tačka-zarez.

Iza tačke 3. dodaju se nove tačke 4. i 5., koje glase:

- "4. provjeriti funkcionalnost i ispravnost izbornih tehnologija;
5. na vidljivom mjestu izložiti spisak članova biračkog odbora s nazivom političkog subjekta koji ih je nominirao."

Član 54.

U članu 5.9, stavu (3), riječi: "Ako je zbog narušavanja reda glasanje prekinuto u trajanju do tri sata ili kraće", zamjenjuju se riječima: "Ako je glasanje prekinuto zbog narušavanja javnog reda ili zbog tehničke neispravnosti izborne tehnologije kraće od tri sata".

Član 55.

U članu 5.12 stav (3) mijenja se i glasi:

- "(3) Član biračkog odbora utvrđuje identitet birača na osnovu važeće lične isprave i na osnovu elektronske identifikacije birača koja podrazumijeva korištenje relevantnih biometrijskih podataka birača koji se prenose sigurnim elektronskim prenosom podataka između biračkih odbora, IDDEEA-e i Centralne izborne komisije BiH, uzimajući u obzir Zakon o zaštiti ličnih podataka.

Iza stava (3) dodaje se stav (4), koji glasi:

- (4) Identitet lica koji se zbog invaliditeta ili bilo kojeg drugog opravdanog razloga predviđenog podzakonskim aktom kojeg donosi Centralna izborna komisija BiH ne može utvrditi putem elektronske identifikacije birača utvrđuje se isključivo na osnovu važeće lične isprave."
- Dosadašnji stavovi (4) i (5) postaju stavovi (5) i (6).

Član 56.

Član 5.13 mijenja se i glasi:

"Član 5.13

- (1) Član biračkog odbora dužan je utvrditi identitet birača u skladu s članom 5.12 ovog zakona.
- (2) Član biračkog odbora dužan je označiti ime i prezime birača na izvodu iz Centralnog biračkog spiska, nakon čega se birač potpisuje na izvodu iz Centralnog biračkog spiska, a potom član biračkog odbora izdaje odgovarajući glasački listić ili listiće.

- (3) Član biračkog odbora ima odgovornost i dužnost upozoriti svakog birača da njegov potpis na izvodu iz Centralnog biračkog spiska mora odgovarati potpisu na identifikacionom dokumentu koji predočava članu biračkog odbora radi identifikacije iz stava (1) ovog člana.

- (4) Član biračkog odbora ima odgovornost i dužnost upozoriti svakog birača da će se elektronska identifikacija birača potvrditi samo ako odgovara podacima koje vodi nadležni državni organ."

Član 57.

Iza člana 5.13 dodaje se novi član 5.13a, koji glasi:

"Član 5.13a

- (1) Centralna izborna komisija BiH će donijeti obavezujuće uputstvo o načinu i proceduri identifikacije birača predviđene članom 5.12 i članom 5.13 ovog zakona.
- (2) Centralna izborna komisija BiH donosi propise za obezbjeđivanje sigurnog elektronskog prijenosa podataka između biračkih odbora, IDDEEA-e i Centralne izborne komisije BiH, s ciljem vođenja elektronskih sistema za razmjenu podataka o identifikaciji birača, vodeći računa o Zakonu o zaštiti ličnih podataka."

Član 58.

U članu 5.14, stavu (1), iza riječi: "Centralna izborna komisija BiH utvrđuje", riječi: "formu i sadržaj" zamjenjuju se riječima: "izgled, sadržaj, svojstva i karakteristike".

U stavu (2), tačka 3 mijenja se i glasi:

- "3. mogućnost da, u okviru kandidatske liste jedne političke stranke, koalicije ili liste nezavisnih kandidata, označi jednog ili najviše tri kandidata na jednoj listi koju je birač odabrao. Ako je birač validno označio više od tri kandidata na jednoj listi, smatra se da je ta lista dobila jedan važeći glas u svrhu raspodjele mandata, dok se preferencijalni glasovi s liste smatraju nevažećim."

Stav (3) mijenja se i glasi:

- "(3) Birač može glasati samo na način koji je utvrđen u ovom članu, a što će biti bliže uređeno podzakonskim aktom Centralne izborne komisije BiH."

Član 59.

U članu 5.15, stavu (1), tačka 4., riječi: "korištenja i" brišu se.

Iza tačke 4. dodaje se nova tačka 5. koja glasi:

- "5. uputstvo glasaču za korištenje izbornih tehnologija koje utiču na način glasanja."

Član 60.

U članu 5.17, stavu (1), dodaju se nove tačke 6. i 7., koje glase:

6. ako ne sadrži otisak pečata, ili
7. ako ga nije potpisao član biračkog odbora."

Član 61.

U članu 5.19, stavu (1), riječi: "fizički nesposoban", zamjenjuju se riječima: "lice s invaliditetom".

U stavu (3), iza riječi: "štampanim slovima", dodaju se riječi: "i navesti svoj jedinstveni matični broj (JMB)".

U stavu (4), na kraju teksta, iza riječi "biraču" dodaju se riječi: "na dan izbora".

Iza stava (4) dodaju se novi stavovi (5) i (6), koji glase:

- "(5) U slučaju da je biračko mjesto opremljeno izbornim tehnologijama pomoću kojih se licu s invaliditetom omogućava da glasa samostalno, pomoć drugog lica će biti isključena radi zaštite tajnosti glasanja.
- (6) Centralna izborna komisija BiH će podzakonskim aktom regulirati način primjene ovog člana."

Član 62.

U članu 5.22, stavu (1), iza riječi: "propise za", dodaju se riječi: "ručno i elektronsko", a iza riječi: "birača zatvorenika", dodaju se riječi "i pritvorenika".

Stav (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Svi glasački listići broje se na biračkim mjestima, osim ako Centralna izborna komisija BiH utvrdi da će se glasački listići brojati u jednom ili više glavnih centara za brojanje. Centralna izborna komisija BiH donosi propise za brojanje glasova glasačkih listića u jednom ili više glavnih centara za brojanje. Centralna izborna komisija BiH donosi propise za ručno i elektronsko brojanje glasova i utvrđivanje rezultata glasanja u glavnom centru za brojanje, uključujući i slučajeve kada se izborni rezultati ne mogu utvrditi na određenom biračkom mjestu zbog neispravnosti izborne tehnologije. Rezultati glasanja u glavnom centru za brojanje bit će javno izloženi u centru za brojanje kako bi javnost mogla imati uvida u njih, a kopije rezultata glasanja bit će uručene akreditiranim posmatračima rada glavnog centra za brojanje na njihov zahtjev."

Član 63.

U članu 5.23, stavu (1), iza riječi "počinje", riječi: "utvrđivati rezultate glasanja" zamjenjuju se riječima: "prebrojavanje glasova".

Iza stava (1), dodaje se stav (2), koji glasi:

- "(2) U slučaju da se prebrojavanje vrši upotrebom izborne tehnologije kojom se glasački listići broje automatski, automatsko prebrojavanje rezultata i prenos rezultata glasanja vrši se odmah po zatvaranju biračkog mjesta. Nakon završetka navedenog postupka birački odbor vrši ručno prebrojavanje."

Dosadašnji stavovi (2) i (3) postaju stavovi (3) i (4).

Iza dosadašnjeg stava (3), koji postaje stav (4), dodaje se novi stav (5) koji glasi:

- "(5) Svi članovi biračkog odbora zajednički, jedni pred drugima, vrše ručno prebrojavanje birača, glasačkih listića, koverti s nepotvrđenim glasačkim listićima i glasova iz stavova (3) i (4) ovog člana, i neće odsustvovati tokom navedenog postupka prebrojavanja, osim u opravdanim slučajevima utvrđenim propisima Centralne izborne komisije BiH. Postupak ručnog prebrojavanja obustavlja se za vrijeme odsutnosti člana biračkog odbora."

Član 64.

U članu 5.25 u stavu (1) iza riječi: "utvrdi da će se" dodaju se riječi: "ručno i/ili elektronsko".

Član 65.

U članu 5.26, stavu (1), riječi: "Nakon utvrđivanja rezultata glasanja", zamjenjuju se riječima: "Nakon završetka procesa brojanja".

Iza stava (3) dodaje se novi stav (4), koji glasi:

- "(4) Centralna izborna komisija BiH će donijeti propise o obezbjeđivanju sigurnog elektronskog prenosa relevantnih statističkih informacija u stvarnom vremenu prije i poslije zatvaranja biračkih mjesta i prenosa izbornih rezultata nakon zatvaranja biračkih mjesta prema općinskoj izbornoj komisiji i Centralnoj izbornoj komisiji BiH."

Član 66.

U članu 5.27, stavu (1), u prvoj rečenici, iza riječi: "koji se podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH", dodaju se riječi: "odmah, a najkasnije".

U istom stavu, iza druge rečenice, dodaje se nova rečenica, koja glasi: "Kontrolori izbornih rezultata obavezni su unositi izborne rezultate sa obrazaca izbornih rezultata sa biračkih mjesta, kao i sa obrazaca za pravilno objedinjavanje utvrđenih izbornih rezultata."

Iza stava (2) dodaje se novi stav (3), koji glasi:

- "(3) Ukoliko se unos rezultata vrši na biračkom mjestu, kontrolori će provjeriti tačnost unesenih rezultata."

Član 67.

U članu 5.29, stavu (1), riječi: "istekom roka za podnošenje prigovora, žalbe, odnosno nakon pravosnažnosti odluka", zamjenjuju se riječima: "istekom roka za podnošenje prigovora, žalbe i/ili po okončanju ponovnog kontrolnog brojanja, odnosno nakon pravosnažnosti odluka".

U istom članu, iza stava (2) dodaju se novi stavovi (3) i (4), koji glase:

- "(3) Preliminarni rezultati izbora se, u pravilu, evidentiraju na osnovu elektronskog brojanja glasačkih listića.
 (4) Ukoliko se ustanovi da postoji neslaganje između rezultata ručnog i elektronskog prebrojavanja, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine izvršit će ponovljeno ručno brojanje i ponovljeno elektronsko brojanje u glavnom centru za brojanje i utvrđuje rezultat glasanja na biračkom mjestu."

Član 68.

U članu 5.30, stavu (4), u tački 5), riječi: "u roku od tri dana od dana kada je Centralna izborna komisija BiH objavila izborne rezultate", zamjenjuju se riječima: "u roku od 72 sata od dana kada je Centralna izborna komisija BiH objavila utvrđene izborne rezultate."

U istom članu, stav (5) mijenja se i glasi:

- "(5) Centralna izborna komisija BiH nalaže ponovno brojanje ako se utvrdi da broj glasačkih listića premašuje broj glasača koji su glasali na biračkom mjestu za više od 2%."

Iza stava (6) dodaje se novi stav (7) koji glasi:

- "(7) Centralna izborna komisija BiH po službenoj dužnosti može naložiti ponovno brojanje čak i ako nije podnesen zahtjev za ponovno prebrojavanje iz stava (1) ovog člana nezavisno od uslova iz stavova (2), (3), (4), (5) i (6) ovog člana."

Član 69.

U članu 5.32, stavu (1), iza riječi: "pojedinom nivou vlasti", dodaju se riječi: "u pravilu".

Na kraju istog stava dodaje se nova rečenica, koja glasi: "Izuzetno, iz razloga propisanih propisima iz stava (3) ovog člana, potvrđivanje rezultata može se odgoditi i do 15 dana."

Iza stava (1) dodaje se novi stav (2), koji glasi:

- "(2) Odluka Centralne izborne komisije BiH o potvrđivanju izbornih rezultata je konačna, obavezujuća i protiv nje nije moguće izjaviti žalbu."

Dosadašnji stav (2) postaje stav (3), i glasi:

- "(3) Centralna izborna komisija BiH donosi propise o potvrđivanju izbornih rezultata."

Član 70.

U Poglavlju 6 (ZAŠTITA IZBORNOG PRAVA), u članu 6.2, stav (1) mijenja se i glasi:

- "(1) Birač i politički subjekt čije je pravo ustanovljeno ovim zakonom povrijeđeno, može izbornoj komisiji uložiti prigovor najkasnije u roku od 72 sata od učinjene povrede, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno."

U istom članu, stavu (2), iza riječi: "Izborne komisije", riječ: "mogu", zamjenjuje se riječju "će".

Član 71.

U članu 6.3, stavu (1), iza riječi: "Centralna izborna komisija BiH" dodaju se riječi: "ili putem elektronske aplikacije".

Član 72.

U članu 6.4, stavu (1), iza riječi: "osim u slučaju povrede iz", dodaju se sljedeće riječi i zarez: člana 7.2a,".

Član 73.

U članu 6.5, na početku rečenice, riječi: "Općinska izborna komisija može narediti", zamjenjuju se riječima: "Centralna

izborna komisija BiH i općinska izborna komisija mogu narediti", a iza riječi: "prigovor iz člana 6.4", dodaju se riječi: "i člana 6.6".

Član 74.

U članu 6.6, stavu (1), iza riječi: "učinjene od političkog subjekta i povrede iz", dodaju se sljedeće riječi i zarez: "člana 7.2a,".

U stavu (2), riječi: "u roku od 48 sati", zamjenjuju se riječima: "u roku od 72 sata".

Iza stava (3) dodaje se novi stav (4), koji glasi:

"(4) Izuzetno, u posebno složenim slučajevima kada je za utvrđivanje činjenica i okolnosti od značaja za rješavanje stvari potrebno saslušati stranke i svjedoke, te steći uvid i pročitati veći broj materijalnih dokaza, Centralna izborna komisija BiH provest će postupak u roku od tri, a ne duže od pet dana nakon isteka roka iz člana 6.3 stav (2) ovog zakona."

Dosadašnji stavovi (4) i (5) postaju stavovi (5) i (6).

Iza dosadašnjeg stava (5) koji postaje stav (6) dodaju se novi stavovi (7) i (8) koji glase:

"(7) Centralna izborna komisija BiH blagovremeno javno objavljuje informacije u vezi s podnesenim prigovorima i žalbama, kao i informacije o donesenim odlukama, te vodi poseban registar podnesenih prigovora, žalbi i donesenih odluka.

(8) Način vođenja registra bit će propisan podzakonskim aktom Centralne izborne komisije BiH."

Član 75.

U članu 6.9, stavu (1), brišu se zarez i riječi: "kojom je odlučeno o primjeni ovog zakona", te se na kraju teksta stavlja tačka.

Iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

"(4) Sud BiH blagovremeno i javno objavljuje informacije u vezi s odlukama i obrazloženjima odluka iz stava (3) ovog člana."

Član 76.

Iza člana 6.9, u nazivu Poglavlja 7, riječi: "IZBORNOJ KAMPANJI", zamjenjuje se riječima: "IZBORNOM PERIODU".

Član 7.1 mijenja se i glasi:

"Član 7.1

U periodu preuranjene izborne kampanje zabranjeno je vođenje izborne kampanje u elektronskim, onlajn i štampanim medijima i putem društvenih mreža ili bilo koji oblik javnog oglašavanja kampanje. Ova zabrana ne odnosi se na organiziranje zakonitih zvaničnih skupova organa i događaja političkih subjekata u svrhe koje nisu kampanja."

Član 77.

Iza člana 7.1 zakona dodaju se novi članovi 7.1a, 7.1b i 7.1c, koji glase:

"Član 7.1a

Kandidati političkih stranaka, koalicija, liste nezavisnih kandidata, kao i nezavisni kandidati i drugi učesnici u izbornom procesu, imaju potpunu slobodu da tokom izborne kampanje vrše izborne aktivnosti na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine. Nadležni organi osigurat će slobodu kretanja kandidata, pristalica i birača tokom cijelog izbornog procesa.

Član 7.1b

- (1) Političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata i nezavisni kandidati imaju pravo:
  - a) voditi izbornu kampanju u mimom okruženju;
  - b) organizirati i održavati javne skupove na kojima mogu slobodno iznositi svoje stavove kako bi stekli podršku birača; i
  - c) štampati i dijeliti plakate, postere i druge materijale u vezi sa izbornom kampanjom.

- (2) Za javni skup iz tačke b) prethodnog stava nije potrebno odobrenje nadležnog organa, s tim što je organizator dužan dvadeset i četiri (24) sata prije održavanja takvog skupa o tome obavijestiti organ nadležan za održavanje javnog reda i mira.

- (3) Ako su dva ili više organizatora najavili nadležnom organu održavanje javnog skupa na istom mjestu i u isto vrijeme, pravo na održavanje javnog skupa na tom mjestu i u zatraženo vrijeme imat će organizator koji je prvi pismeno obavijestio nadležni organ o održavanju javnog skupa o čemu će podnosiocima obavijestiti nadležni organ, u roku ne dužem od 12 sati od podnesenog obavještenja o održavanju javnog skupa.

Član 7.1c

Politički subjekti u periodu izborne kampanje obavezni su osigurati ravnomjernu promociju kandidata oba spola u medijskim nastupima, u javnim skupovima i drugim oblicima izborne kampanje s ciljem osiguranja jednakosti kandidata oba spola."

Član 78.

U članu 7.2 iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

- "(4) Politički subjekt dužan je u roku od 15 dana od dana izbora osigurati uklanjanje svih oglasa, plakata, postera i drugog sličnog materijala s prostora određenog za kampanju, a koji su korišteni u svrhu izborne kampanje tog političkog subjekta."

Član 79.

U članu 7.2a, stav (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Zloupotrebu javnih sredstava u smislu stava (1) ovog člana između ostalog podrazumijeva:
  - a) korištenje pozicije rukovodioca organa ili ustanove za javnu promociju kandidata i/ili političkog subjekta kojem pripada, kroz javnu promociju organa ili ustanove;
  - b) uključivanje državnih službenika koji su podređeni kandidatu u obavljanju poslova u radnom vremenu s ciljem promocije kandidata ili političkih subjekata;
  - c) korištenje prostorija javnih ustanova, organa ili javnih preduzeća za obavljanje predizbornih aktivnosti ako korištenje istih prostorija nije zagarantirano drugim kandidatima i političkim subjektima pod istim uslovima;
  - d) korištenje sredstava komunikacije, informacionih usluga, kancelarijske opreme javnih ustanova, organa i javnih preduzeća za izbornu kampanju
  - e) korištenje sredstava prijevoza u vlasništvu državnih, entitetskih, gradskih, kantonalnih ili općinskih organa i organizacija bez naknade ili po sniženim naknadama za aktivnosti kampanje. Ova odredba ne odnosi se na prijevoz osoba pod posebnom zaštitom u skladu sa zakonom, koji se obavlja kao dio sigurnosnih mjera koje se primjenjuju na visoke zvaničnike koji podliježu službenoj zaštiti koju pružaju nadležni organi prilikom obavljanja službene dužnosti ili postupanja po službenoj dužnosti;
  - f) promocija političkih subjekata ili kandidata na javnim događajima ili manifestacijama koje finansiraju javne institucije ili javna poduzeća;
  - g) prikupljanje potpisa ili vođenje izborne kampanje koju provode osobe koje obavljaju izbornu dužnost ili su državni službenici, tokom službenih aktivnosti ili događaja koje organizira javna institucija, javni organ ili javno preduzeće; i
  - h) korištenje javnih sredstava i resursa u svrhu direktne ili indirektno kupovine podrške birača tokom izborne kampanje, što uključuje između ostalog i pružanje

jednokratne novčane ili nenovčane pomoći građanima ili kategorijama građana, osim ako je pružanje te pomoći planirano u okviru redovnih budžetskih subvencija."

Član 80.

U članu 7.3, stavu (1), iza tačke 7) dodaje se nova tačka 8), koja glasi:

"8) zloupotrijebiti dijete u političke svrhe."

U članu 7.3, iza stava (2) dodaje se novi stav (3), koji glasi:

"(3) Odredbe stavova (1) i (2) primjenjivat će se shodno na period preuranjene izborne kampanje."

Član 81.

U članu 7.4, iza stava (2) dodaje se novi stav (3), koji glasi:

"(3) Zabranjuju se sve aktivnosti koje ometaju ili opstruiraju izborni proces tokom perioda utvrđenog u stavu (1) ovog člana."

Član 82.

U Poglavlju 14 (PONOJNI, ODGOĐENI I PRIJEVREMENI IZBORI), članu 14.1, ispred prvog stava dodaje se oznaka stava (1), a riječi: "najkasnije 14 dana od dana pravosnažnosti odluke Centralne izborne komisije BiH o poništenju izbora" brišu se.

U istom članu dodaje se novi stav (2), koji glasi:

"(2) Centralna izborna komisija BiH raspisuje ponovljene izbore, u pravilu, u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti odluke Centralne izborne komisije o poništenju izbora."

Član 83.

U članu 14.2, stavu (4), na kraju rečenice, iza riječi: "na redovnim izborima", briše se interpunkcijski znak tačka, dodaju se zarez i riječi: "osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano."

Član 84.

Član 15.1 mijenja se i glasi:

"Član 15.1

Sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje politička stranka i nezavisni kandidati koji učestvuju na izborima za organe vlasti Bosne i Hercegovine na svim nivoima osiguravaju iz izvora propisanih Zakonom o finansiranju političkih stranaka i na način propisan ovim zakonom."

Član 85.

U dosadašnjem članu 15.1, koji postaje član 15.1a, u stavu (1), iza riječi: "za organe vlasti Bosne i Hercegovine na svim nivoima", dodaju se riječi: "imat će jedan račun za finansiranje izborne kampanje i".

U istom članu, stavu (1), tačka 1), mijenja se i glasi:

"1) sve gotovinske transakcije i raspoloživu gotovinu;"

U istom članu, stavu (1), tački 2), iza riječi: "sve prihode i rashode, zasnovane na članarini", dodaju se riječi: "prilozima fizičkih i pravnih lica".

U istom članu, stavu (1), u tački 3), iza riječi: "koje je primilo takvu uplatu", riječi: "koja premašuje iznos od stotinu (100) konvertibilnih maraka" i interpunkcijski znak zarez, brišu se.

U istom članu, stavu (1), u tački 4), iza riječi: "u javnim", dodaju se riječi: "i onlajn".

Član 86.

Iza člana 15.1a dodaju se novi članovi 15.1b, 15.1c, 15.1d i 15.1e koji glase:

"Član 15.1b

(1) Politička stranka i nezavisni kandidat koji učestvuju na izborima za organe vlasti Bosne i Hercegovine na svim nivoima dužni su otvoriti poseban račun za finansiranje troškova izborne kampanje, u skladu s članom 4.4, stav (1) ovog zakona.

(2) Račun za finansiranje izborne kampanje otvara lice ili organ kojeg ovlasti politička stranka odnosno nezavisni kandidat.

(3) Poseban račun za finansiranje troškova izborne kampanje politička stranka i nezavisni kandidat dužni su otvoriti najkasnije s danom podnošenja prijave za ovjeru za učešće na izborima, a najranije ga mogu otvoriti tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru.

(4) Sredstva koja politička stranka i nezavisni kandidat koji učestvuju na izborima za organe vlasti Bosne i Hercegovine na svim nivoima namjeravaju utrošiti za izbornu kampanju moraju biti unaprijed uplaćena na poseban račun za finansiranje izborne kampanje.

(5) Na poseban račun za finansiranje izborne kampanje ne smiju se primati druge uplate, osim onih namijenjenih za finansiranje izborne kampanje, niti se sredstva s tog računa smiju koristiti za bilo koju drugu svrhu, osim podmirenja troškova izborne kampanje.

(6) Ako nakon uplate svih transakcija, u skladu s ovim zakonom, na posebnom računu za finansiranje izborne kampanje političke stranke preostanu neutrošena sredstva, ona se uplaćuju na transakcijski račun centrale političke stranke.

(7) Ako sredstva na posebnom računu za finansiranje izborne kampanje nisu dovoljna za izmirenje troškova, politička stranka je obavezna da neizmirene obaveze po osnovu troškova izborne kampanje plati s računa centrale političke stranke.

(8) Ako nakon završetka svih transakcija, u skladu s ovim zakonom, na posebnom računu za finansiranje izborne kampanje nezavisnog kandidata preostanu neutrošena sredstva, ona se vraćaju svim izvorima ili donatorima. Povrat preostalih sredstava je srazmjern iznosima uplata ili datih donacija.

Član 15.1c

(1) Kada dvije ili više političkih stranaka nastupaju u okviru koalicije, za troškove kampanje mogu koristiti poseban račun za finansiranje troškova izborne kampanje jedne od političkih stranaka, članica koalicije, što se uređuje međusobnim sporazumom političkih stranaka koji se dostavlja i deponira u Centralnoj izbornoj komisiji BiH. Sredstva koja je pojedina politička stranka obavezna uplatiti na poseban račun za finansiranje troškova izborne kampanje u skladu sa zaključenim međusobnim sporazumom ne smatraju se donacijom ni prihodom političke stranke koja je otvorila poseban račun za finansiranje izborne kampanje.

(2) Politička stranka može drugoj političkoj stranci dati pozajmicu za finansiranje izborne kampanje na osnovu međusobnog sporazuma, uplatom na poseban račun za finansiranje izborne kampanje. Pozajmica koju je politička stranka na osnovu međusobnog sporazuma dala drugoj političkoj stranci te povrat pozajmice na centralni račun političke stranke koja je dala pozajmicu ne smatra se donacijom.

(3) Sporazum o pozajmici s jasno definiranim rokom povrata pozajmice obavezno se dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

Član 15.1d

(1) Politička stranka i nezavisni kandidat koji učestvuju na izborima za organe vlasti Bosne i Hercegovine na svim nivoima dužni su, u vrijeme podnošenja prijave za ovjeru za učešće na izborima, Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnijeti izvještaj o transakcijama sa posebnog računa za finansiranje troškova izborne kampanje za period od njegovog otvaranja do dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore.

- (2) Prijava za učešće na izborima političke stranke i nezavisnog kandidata neće biti ovjerena ako politička stranka i nezavisni kandidat ne podnese izvještaj o transakcijama sa posebnog računa za finansiranje troškova izborne kampanje za period od njegovog otvaranja do dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore.
- (3) Tri dana prije dana održavanja izbora, unosom u elektronsku aplikaciju podnosi se izvještaj o transakcijama sa posebnog računa za finansiranje izborne kampanje. Izvještaj će sadržavati sve izvore novčanih i nenovčanih donacija, datum i iznos takve uplate; izvještaj o svim troškovima (rashodima) izborne kampanje, kao i računima dobavljača i izvršilaca usluga, s ažuriranim podacima do dana podnošenja izvještaja.
- (4) U roku od 30 dana od dana objavljivanja izbornih rezultata u "Službenom glasniku BiH", unosom u elektronsku aplikaciju podnosi se finansijski izvještaj o transakcijama sa posebnog računa za finansiranje izborne kampanje. Izvještaj će sadržavati sve izvore finansiranja izborne kampanje, troškove (rashode) izborne kampanje za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana podnošenja izvještaja, kao i iznos i vrstu neizmirenih dugova za troškove izborne kampanje i vrijeme potrebno za njihovo plaćanje.
- (5) Politička stranka i nezavisni kandidat koji učestvuju na izborima za organe vlasti Bosne i Hercegovine na svim nivoima obavještavaju Centralnu izbornu komisiju o zatvaranju posebnog računa."

Član 87.

Član 15.3 mijenja se i glasi:

"Član 15.3

- (1) Politička stranka imenuje ovlašteno lice koje je odgovorno za podnošenje izvještaja i vođenje knjiga.
- (2) Nezavisni kandidat može imenovati ovlašteno lice ili biti lično odgovoran za podnošenje izvještaja i vođenje knjiga kao i za komunikaciju s Centralnom izbornom komisijom BiH.
- (3) Lice imenovano u skladu sa stavovima (1) i (2) ovog člana, ovlašteno za vođenje poslovnih knjiga, podnošenje izvještaja u skladu sa ovim zakonom i Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te za komunikaciju s Centralnom izbornom komisijom BiH, obavezno je kontinuirano se educirati u skladu s planom i programom edukacije i obuke koji donosi Centralna izborna komisija BiH.
- (4) Politička stranka i nezavisni kandidat obavezni su dostaviti podatke o licu imenovanom u skladu s odredbama stava (1) ovog člana zajedno s kontakt podacima, najkasnije u roku od 15 dana od dana njegovog imenovanja ili 15 dana od dana promjene ovlaštenog lica u skladu s odredbom ovog člana.
- (5) Ovlašteno lice potpisuje sve izvještaje i odgovorno je za vođenje evidencije u vezi s izvještajima. Na zahtjev Centralne izborne komisije BiH, ovlašteno lice dužno je da dostavi izvještaje na uvid."

Član 88.

Član 15.4 mijenja se i glasi:

"Član 15.4

Lice imenovano u skladu s članom 15.3 ovog zakona neposredno je odgovorno za podnošenje izvještaja i za sadržaj izvještaja Centralnoj izbornoj komisiji BiH."

Član 89.

U članu 15.6, dodaje se stav (2), koji glasi:

- (2) Sve državne, entitetske, kantonalne i institucije jedinica lokalne samouprave, kao i institucije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine obavezne su saradivati s Centralnom izbornom komisijom BiH i obavezne su, na pisani zahtjev Centralne

izborne komisije BiH, obezbijediti sve potrebne podatke, informacije i dokumente relevantne za efikasnu provjeru tačnosti podataka sadržanih u izvještajima o donacijama za izbornu kampanju, materijalnim priložima i rashodima, uključujući i podatke o prihodima pojedinačnih donatora u skladu s odredbama ovog poglavlja. Ista obaveza važi za sve javne i poslovne banke koje su otvorile bankovne račune u ime političkog subjekta, bilo za finansiranje političkog subjekta ili poseban račun za potrebe finansiranja izborne kampanje, kao i za sva pravna i fizička lica koja su dala donacije političkom subjektu."

U članu 15.6, dosadašnji stavovi (2) i (3) postaju stavovi (3) i (4).

Član 90.

Uvodni dio člana 15.7, stava (1), mijenja se i glasi:

"Kandidati izabrani na svim nivoima vlasti dužni su u roku od trideset (30) dana od dana objave ovjere mandata u "Službenom glasniku BiH", na način koji utvrdi Centralna izborna komisija BiH, podnijeti Centralnoj izbornoj komisiji BiH potpisanu izjavu o svom ukupnom imovinskom stanju koja sadrži:"

U istom članu, stav(1), u tački 1., riječi "iz člana 15.1" zamjenjuju se riječima "iz člana 15.1a."

Član 91.

U članu 15.8, dosadašnji stav (1) briše se.

Dosadašnji stavovi (2) i (3) postaju stavovi (1) i (2).

Novi stav (1) mijenja se i glasi:

- (1) Kandidati izabrani u tijela na svim nivoima vlasti dužni su Centralnoj izbornoj komisiji BiH predati izjavu o imovinskom stanju, u roku od 30 dana od dana prestanka mandata na koji su izabrani, kao i u slučaju prestanka mandata u situacijama opisanim u članu 1.10, stavu (1), osim tačke 3 ovog zakona, u roku od 30 dana od dana prestanka mandata."

Član 92.

Naslov Poglavlja 16 mijenja se i glasi: MEDIJI U IZBORNOM PERIODU.

Član 93.

U članu 16.1. ispred prvog stava dodaje se oznaka stava (1).

U istom članu iza stava (1) dodaje se novi stav (2), koji glasi:

- (2) Onlajn mediji koji se opredijele za izvještavanje o izbornoj kampanji dužni su osigurati javne i transparentne informacije o svom vlasništvu i pridržavati se principa kako su propisani u članu 16.2 stav (1) ovog zakona."

Član 94.

Član 16.2 mijenja se i glasi:

"Član 16.2

- (1) Elektronski mediji koji prate izbornu kampanju dužni su pridržavati se principa uravnoteženosti, jednakog pristupa, pravičnosti i nepristrasnosti.
- (2) Ako elektronski mediji ne postupe u skladu sa stavom (1) ovog člana, može se podnijeti prijava Regulatornoj agenciji za komunikacije na daljnje postupanje."

Član 95.

U članu 16.3, stavu (3), iza riječi: "u okviru informativnih programa elektronskih medija," riječi: "bez navođenja njihove kandidature", zamjenju se riječima: "bez direktnog ili indirektnog navođenja njihove kandidature".

Iza stava (3) dodaje se novi stav (4), koji glasi:

- (4) U slučaju kršenja odredbi ovog člana, politički subjekt ili svako drugo zainteresovano lice može podnijeti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije Bosne i Hercegovine na nadležno postupanje."

Član 96.

U članu 16.4 iza riječi "uravnoteženosti" dodaju se riječi: "jednakog pristupa".

U istom članu, iza riječi: "poput okruglih stolova", dodaje se interpunkcijski znak zarez (,) i sljedeće riječi: "drugih debatnih emisija".

Član 97.

U članu 16.5, stavu (2), riječi: "izborne kampanje", zamjenjuju se riječima: "izbornog perioda".

Član 98.

U članu 16.11, stavu (1), iza riječi: "biračkih mjesta", dodaju se riječi: "kada počinje period predizborne šutnje".

Član 99.

U članu 16.12, dodaju se novi stavovi (6) i (7) koji glase:

- (6) Plaćeno političko oglašavanje mora kao takvo biti nedvosmisleno definisano i ne smije se emitovati u periodu od najmanje 15 minuta prije, za vrijeme ili nakon emitovanja vijesti.
- (7) Cijena i uslovi emitovanja naručenog političkog oglašavanja biće jedinstveni za sve političke subjekte koji učestvuju na izborima."

Član 100.

U članu 16.13. ispred prvog stava dodaje se oznaka stava (1), a riječi: "ima pravo da odbije emitirati", zamjenjuju se riječima: "može odbiti da emitira".

U istom članu, u stavu (1), tačka c) mijenja se i glasi:

"c) oglašavanje uključuje bilo kakav vid diskriminacije ili predrasuda na osnovu spola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, posebnih potreba, dobi, seksualne orijentacije, društvenog porijekla, kao i svaki drugi sadržaj koji ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje njegovih prava i sloboda na ravnopravnoj osnovi;"

Iza tačke c) dodaju se nove tačke d), e) i f), koje glase:

"d) se oglašavanjem ponižava, zastrašuje ili podstiče na mržnju, nasilje ili diskriminaciju protiv lica ili grupe na osnovu spola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, posebnih potreba, dobi, seksualne orijentacije, društvenog porijekla ili na osnovu bilo koje druge okolnosti koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje njegovih prava i sloboda na ravnopravnoj osnovi;

e) oglašavanje uključuje učešće djece; i

f) je oglašavanje u suprotnosti s bilo kojim propisom Regulatorne agencije za komunikacije BiH."

U istom članu iza stava (1) dodaju se novi stavovi (2), (3), (4) i (5), koji glase:

- "(2) Ako elektronski mediji smatraju da sadržaj plaćenog političkog oglašavanja potpada pod stav (1) tačke c), d), e) i f) ovog člana, može podnijeti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije BiH, koja je dužna donijeti obavezujuće mišljenje u vezi s podnesenom prijavom po hitnom postupku.
- (3) Ako elektronski mediji odbiju da emituju plaćeno političko oglašavanje, navodeći razloge iz stava (1) tačke c), d), e) i f) ovog člana, suprotno obavezujućem mišljenju Regulatorne agencije za komunikacije BiH, politički subjekt čiji oglas je odbijen ima pravo podnijeti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije BiH, koja je dužna donijeti odluku u vezi s podnesenom prijavom.
- (4) U slučaju da elektronski mediji emituju plaćeno političko oglašavanje suprotno odredbama stava (1) ovog člana, svako

zainteresovano lice ima pravo podnijeti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije Bosne i Hercegovine.

- (5) Odluku iz stavova (3) i (4) ovog člana Regulatorna agencija za komunikacije BiH donosi po hitnom postupku i dostavlja je na znanje Centralnoj izbornoj komisiji BiH."

Član 101.

U članu 16.14, stavu (1), riječi: "u periodu od 30 dana prije dana održavanja izbora", zamjenjuju se riječima: "u periodu izborne kampanje".

U istom članu, stavu (2), riječi: "u periodu od 30 dana prije dana održavanja izbora", zamjenjuju se riječima: "u periodu izborne kampanje".

U istom članu, stavu (3), rečenica: "Zabranjeno je vođenje izborne kampanje putem elektronskih i printanih medija koja je stereotipnog i uvredljivog sadržaja u odnosu na muškarce i/ili žene ili koja podstiče stereotipno i uvredljivo ponašanje na osnovu spola ili ponižavajući odnos prema pripadnicima različitih polova", briše se.

U stavu (5), riječi: "u periodu od 30 dana prije dana održavanja izbora" zamjenjuju se riječima: "u periodu izborne kampanje".

Član 102.

Iza člana 16.14 dodaju se novi članovi 16.14a i 16.14b, koji glase:

"Član 16.14a

Odredbe člana 16.14, stav (3), shodno se primjenjuju na privatne elektronske medije, onlajn medije, društvene mreže ili bilo koji drugi oblik javnog oglašavanja.

Član 16.14b

Politički subjekti mogu u toku izborne kampanje voditi kampanju i putem interneta, u skladu s odredbama ovog zakona."

Član 103.

Član 16.16 mijenja se i glasi:

"Član 16.16

(1) U slučaju kršenja odredbi iz ovog poglavlja od strane elektronskih medija nadležna je Regulatorna agencija za komunikacije BiH.

(2) U slučaju kršenja odredbi iz ovog poglavlja od strane političkih subjekata nadležna je Centralna izborna komisija BiH."

Član 104.

Član 16.17 mijenja se i glasi:

"Član 16.17

Politički subjekti svoje primjedbe na sadržaj u štampanim i onlajn medijima u vezi s praćenjem izborne kampanje upućuju Vijeću za štampu i onlajn medije u Bosni i Hercegovini."

Član 105.

Iza člana 16.17 dodaju se novi članovi 16.17a i 16.17b, koji glase:

"Član 16.17a

(1) Političkim subjektima je zabranjeno da putem medija iznose lažne informacije koje bi mogle ugroziti integritet izbornog procesa i dezinformirati birače.

(2) U slučaju povrede odredbi iz stava (1) ovog člana, Centralna izborna komisija BiH je ovlaštena da provede postupak.

Član 16.17b

U toku izborne kampanje politički subjekti će uložiti maksimalne napore da svojim kandidatkinjama i kandidatima na izborima osiguraju jednaku zastupljenost za prezentiranje njihovog političkog programa i programa njihovih političkih subjekata kako putem javnih tako i putem privatnih elektronskih medija."

Član 106.

U Poglavlju 17 (IZBORNI POSMATRAČI), u članu 17.1, iza stava (2), dodaju se novi stavovi (3) i (4), koji glase:

- "(3) Posmatraču se mora omogućiti pravo na efektivno vršenje posmatranja, što podrazumijeva jasan uvid u sve izborne aktivnosti iz stava (2) ovog člana, a posebno u fazu brojanja glasačkih listića.
- (4) Ukoliko posmatrač za vrijeme posmatranja utvrdi nepravilnosti u vezi s procesom koji je posmatrao, može tražiti pojašnjenje od ovlaštene osobe, a ukoliko je nezadovoljan obrazloženjem, o tome će unijeti primjedbu u zapisnik."

Član 107.

U članu 17.2 stav (1) mijenja se i glasi:

- "(1) Posmatrač ni na koji način neće ometati izborne aktivnosti i poštovat će tajnost glasanja, a identitet glasača će moći otkriti isključivo ukoliko je to potrebno u svrhu vršenja njihovih dužnosti iz stava (4) člana 17.1. Samo jedan predstavnik akreditovanih subjekata može biti prisutan na javnom sastanku izborne komisije, u centru za birački spisak, biračkom mjestu ili drugim relevantnim mjestima, kako je utvrdila Centralna izborna komisija BiH."
- Iza stava (2) dodaje se novi stav (3), koji glasi:
- "(3) Posmatranje brojanja glasova u centru za brojanje organizirat će se na način da za svakim stolom na kome se vrši brojanje svi akreditirani subjekti mogu imati po jednog posmatrača sve vrijeme brojanja kao i posmatranja svih ostalih izbornih aktivnosti u centru za brojanje."
- Dosadašnji stav (3) postaje stav (4).

Član 108.

U članu 17.8 riječ "prigovor" zamjenjuje se riječju "žalba", a riječi: "koja će ga" zamjenjuju se riječima: "koja će žalbu".

Član 109.

U članu 17.9, stavu (1), iza riječi: "u pisanoj formi", dodaju se riječi: "ili elektronski".

Član 110.

U Poglavlju 18 (BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE) član 18.3 briše se.

Član 111.

U Poglavlju 19A (KAZNENE ODREDBE) član 19.8 mijenja se i glasi:

- "(1) Novčanom kaznom u iznosu od 600 KM do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice zaposleno ili angažirano u izbornoj administraciji ako:
1. u suprotnosti s članom 2.1 učestvuje u donošenju odluke koja može dovesti u sumnju njegovu sposobnost da djeluje nepristrasno ili na drugi način prekrši zakletvu iz člana 2.1, stava (3);
  2. u suprotnosti s članom 2.13 stavom (1) tačkom 2) ne odredi biračka mjesta na području općine za glasanje na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini;
  3. u suprotnosti s članom 2.13 stavom (1) tačkom 5) ne osigura izborni materijal za glasanje na svim nivoima izbora u Bosni i Hercegovini;
  4. ne obavijesti birače o svim informacijama neophodnim za provođenje izbora u skladu s uputama Centralne izborne komisije BiH, kako je propisano članom 2.13 stavom (1) tačkom 6);
  5. nepravilno izbroji glasačke listiće na biračkim mjestima i u centrima za brojanje ili nepravilno objedini utvrđene izborne rezultate s biračkih mjesta ili ne unese ili nepravilno unese izborne rezultate u relevantnu softversku aplikaciju, u suprotnosti s članom 2.13 stav (1) tačka 9);

6. imenuje predsjednika i članove biračkih odbora i njihove zamjenike, u suprotnosti s članom 2.19;
7. prekrši zabranu zloupotrebe prava na učešće u radu biračkog odbora lažnim predstavljanjem iz člana 2.19 stav (14);
8. ne ažurira podatke u skladu s promjenom broja birača i propisima Centralne izborne komisije BiH, kako je propisano članom 3.8 stavom (3) tačkom b);
9. ne osigura uvid u izvod iz Centralnog biračkog spiska na teritoriji svoje općine, kako je propisano članom 3.8 stavom (3) tačkom c);
10. ne osigura podatke za Centralni birački spisak koji su utvrđeni propisima Centralne izborne komisije BiH, kako je propisano članom 3.8 stavom (3) tačkom d);
11. ne vodi evidenciju zahtjeva i prigovora i ne čuva popratnu dokumentaciju, kako je propisano članom 3.8 stavom (4);
12. odredi biračka mjesta suprotno članu 5.1 stavu (2), uključujući i funkcioniranje tehničke opreme;
13. ne osigura video nadzor u skladu s članom 5.2.a, stavom (1);
14. ne zaključa i ne osigura izborni materijal za glasanje, uključujući potrebne izborne tehnologije, kako je propisano članom 5.3 stavom (3);
15. ne dostavi na biračko mjesto relevantne izborne tehnologije, kako je propisano članom 5.3a stavom (1) ili ne zaključa izborne tehnologije, kako je propisano članom 5.3a stavom (2);
16. neopravdano nije prisutan tokom cijelog procesa glasanja i brojanja glasova u skladu s članom 5.5 ili je neopravdano odsutan tokom zajedničkog ručnog prebrojavanja birača, glasačkih listića, koverti s nepotvrđenim glasačkim listićima i glasova, u suprotnosti s članom 5.23. stavom (5);
17. ne odredi dužnosti članovima biračkog odbora ili ih ne evidentira na način propisan članom 5.6 stavom (2);
18. ne udalji lice koje remeti javni red na biračkom mjestu, kako je propisano članom 5.6 stavom (3);
19. dozvoli donošenje na biračko mjesto političkih obilježja i simbola, u suprotnosti s članom 5.6 stavom (5);
20. ne vodi zapisnik o radu biračkog odbora kontinuirano, detaljno i čitko, u propisanom obrascu i sa podacima propisanim članom 5.7 stavom (1);
21. ne istakne na vidnom mjestu spisak članova biračkog odbora s nazivima političkih subjekata koji su ih predložili u skladu s članom 5.8 stavom (1) tačkom 5);
22. ne objasni biraču način glasanja i ne osigura tajnost glasanja propisanu članom 5.11, stavom (1);
23. ne utvrdi identitet birača u skladu s članom 5.13, stavom (1) ili ne ustanovi da li potpis birača na izvodu iz Centralnog biračkog spiska odgovara potpisu na identifikacionom dokumentu na osnovu kojeg je utvrđen identitet birača u skladu s članom 5.13, stavom (2) i (3);
24. izda glasački listić suprotno propisima kojima se regulira izdavanje glasačkih listića iz člana 5.13;
25. pomogne licu pri glasanju na način koji nije u skladu s članom 5.19;
26. ne evidentira podatak ili ne popuni obrazac u skladu s članom 5.25; ili
27. ne osigura da podaci objedinjenih zbimih rezultata glasanja za općinu budu u skladu s članom 5.27 ovog zakona.

- (2) Za prekršaje iz stava (1) tačke 1., 7., 14. do 27. ovog člana kaznit će se članovi biračkog odbora novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 10.000,00 KM.
- (3) Za prekršaje iz stava (1) tačke 1., 7., 14 do 27. ovog člana, politički subjekt ispred kojeg je imenovan član biračkog odbora kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM."

Član 112.

Član 19.9 mijenja se i glasi:

"Član 19.9

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 30.000,00 KM kaznit će se politički subjekt za prekršaj ako on ili njegov kandidat:
1. ne podnese ostavku na položaj ili ne postupi u skladu sa zakonom kojim se uređuje njegov status, u suprotnosti s članom 1.8 stavom (4);
  2. u roku od deset dana ne dostavi izmjene podataka u skladu s članom 4.22;
  3. u suprotnosti s članom 7.1, u periodu preuranjene izborne kampanje, izvrši radnju koja se smatra vođenjem izborne kampanje;
  4. ukloni, prekrije, ošteti ili promijeni štampani oglas, plakat, poster ili drugi materijal koji se, u skladu sa zakonom, koristi u svrhu izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata ili nezavisnih kandidata, a u suprotnosti s članom 7.2 stavom (2);
  5. postavi oglas, plakat, poster, odnosno napiše svoje ime ili slogan koji je u vezi sa izbornom kampanjom, u ili na zgradi u kojoj je smješten organ vlasti na bilo kojem nivou, javno preduzeće, javna ustanova ili mjesna zajednica, te na vjerskom objektu, na javnom putu ili javnoj površini, osim na mjestu predviđenom za plakatiranje i oglašavanje [član 7.2 stav (3)];
  6. u roku od 15 dana od dana izbora ne ukloni svaki oglas, plakat, poster i drugi sličan materijal korišten u svrhu izborne kampanje, a kako je propisano članom 7.2 stavom (4);
  7. zloupotrebi javni resurs za vlastitu ili promociju političkog subjekta čiji je član, u suprotnosti s članom 7.2a stavom (2);
  8. ponese i pokaže oružje na političkom skupu, biračkom mjestu ili njihovoj okolini, kao i za vrijeme okupljanja u vezi s aktivnosti političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata i nezavisnih kandidata u izbornom procesu, u suprotnosti s članom 7.3 stav (1) tačka 1);
  9. omete skup druge političke stranke, koalicije ili nezavisnog kandidata, ili podstakne drugog na takvu aktivnost, u suprotnosti s članom 3 stavom (1) tačkom 2);
  10. spriječi novinara da obavi svoj posao u skladu s pravilima profesije i izbornim pravilima, u suprotnosti s članom 7.3 stavom (1) tačkom 3);
  11. obeća novčanu nagradu ili drugu materijalnu korist s ciljem dobivanja podrške birača ili zaprijeti pristalici druge političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata i nezavisnih kandidata, u suprotnosti s članom 7.3 stavom (1) tačkom 4);
  12. potakne na glasanje lica koje nema pravo glasa, u suprotnosti s članom 7.3 stavom (1) tačkom 5);
  13. potakne lica da glasa više puta na istim izborima ili da glasa u ime drugog lica u suprotnosti s članom 7.3 stavom (1) tačkom 6), ukoliko to ne predstavlja krivično djelo;

14. koristi se govorom koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje, ili objavi ili upotrebi sliku, simbol, audio ili video zapis, SMS-poruku, internetsku poruku ili drugi materijal koji može tako djelovati [član 7.3 stav (1) tačka 7)] ukoliko to ne predstavlja krivično djelo;
  15. zloupotrebi dijete za političke svrhe u suprotnosti s članom 7.3, stavom (1), tačkom 8) ukoliko to ne predstavlja krivično djelo;
  16. lažno se predstavi u ime političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata ili nezavisnog kandidata ili fiktivno predstavi politički subjekt kojem je dodijeljeno mjesto u biračkom odboru kako bi pogodio drugom političkom subjektu kojem mjesto u biračkom odboru nije dodijeljeno, u suprotnosti s članom 7.3 stavom (2);
  17. održi skup s ciljem izborne kampanje, u suprotnosti s članom 7.4 stavom (1) tačkom 1);
  18. izloži na biračkom mjestu ili u njegovoj okolini bilo kakav materijal s ciljem uticaja na birače, u suprotnosti s članom 7.4 stavom (1) tačkom 2);
  19. koristi domaća i međunarodna sredstva komunikacije s ciljem uticaja na birače, u suprotnosti s članom 7.4 stavom (1) tačkom 3);
  20. koristi megafon ili drugi razglasni uređaj s ciljem uticaja na birače, u suprotnosti s članom 7.4 stavom (1) tačkom 4);
  21. provede drugu aktivnost kojom se ometa ili opstiru izborni proces [član 7.4 stav (3)];
  22. prekorači najveći dozvoljeni iznos sredstava za finansiranje izborne kampanje iz člana 15.10;
  23. vodi izbornu kampanju u periodu od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje [član 16.14 stav (3)];
  24. putem medija širi netačne informacije koje mogu ugrožavati integritet izbornog procesa i pogrešno informirati birače, u suprotnosti s članom 16.17a ovog zakona.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana koje počini pristalica političkog subjekta kaznit će se taj politički subjekt.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) tačke 2. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice političke stranke, koalicije i liste nezavisnih kandidata novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 15.000,00 KM.
- (4) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i kandidat političkog subjekta novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 15.000,00 KM.
- (5) Za prekršaj iz stava (1) tačke 8., 12. i 13. ovog člana kaznit će se i lica zaposlena ili angažirana u izbornoj administraciji novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 3.000,00 KM.
- (6) Za prekršaj iz ovog člana, osim novčanih kazni, Centralna izborna komisija BiH može izreći i druge sankcije predviđene u članu 6.7 ovog zakona."

Član 113.

U Poglavlju 20 (PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE), iza člana 20.16a dodaju se novi članovi 20.16b, 20.16c, 20.16d i 20.16e, koji glase:

"Član 20.16b

Postojeći članovi Centralne izborne komisije BiH neće biti u obavezi podnijeti ostavke ili biti razriješeni zbog neispunjavanja uslova iz člana 2.5 stav (6) ako ti uslovi nisu postojali u vrijeme njihovog imenovanja. To se neće odnositi na uslove propisane u članu 2.5. stav (6), tačke 6) i 7) ovog zakona.

Član 20.16c

- (1) Centralna izborna komisija BiH će u periodu između 15 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona do 45 dana prije dana održavanja Lokalnih izbora 2024. godine uložiti najveće napore kako bi ispunila svoje obaveze vezano za izbor, imenovanje, evidenciju, edukaciju, certifikaciju i ocjenjivanje predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora u skladu sa zakonom.
- (2) Centralna izborna komisija BiH će u roku od 15 dana od stupanja na snagu ovog zakona donijeti propise kojima će utvrditi kriterije i postupak imenovanja predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora u skladu sa stavom (1) ovog člana.
- (3) Po isteku roka iz stava (1) ovog člana, ukoliko neko od mjesta predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora ostane nepopunjeno, imenovanja na ta mjesta će se u izuzetnom slučaju obaviti u skladu s postupkom predviđenim članom 2.19. stavovima (5) do (16) ovog zakona.
- (4) Centralna izborna komisija BiH donijet će privremene propise koji se primjenjuju isključivo na Lokalne izbore 2024. godine, kojima će se utvrditi kriteriji i postupak za imenovanje predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora u skladu sa stavom (3) ovog člana.

Član 20.16d

- (1) Danom stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, Centralna izborna komisija BiH će u skladu sa relevantnim odredbama ovog zakona definisati djelokrug primjene pilot projekata za uvođenje specifičnih izbornih tehnologija i utvrditi lokacije na kojima će se ovi pilot projekti realizirati na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- (2) Centralna izborna komisija BiH nadležna je za realizaciju pilot projekata iz stava (1) ovog člana, uključujući distribuciju, instalaciju, sigurnost i korištenje specifičnih izbornih tehnologija i druge odgovarajuće opreme potrebne za realizaciju pilot projekata, kao i za sve druge dodatne aktivnosti u cilju osiguranja sigurnosti, integriteta i funkcionalnosti odabranih izbornih tehnologija u provođenju pilot projekata.
- (3) U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, Centralna izborna komisija će donijeti detaljnije propise u vezi s provođenjem odredbi stavova (1) i (2) ovog člana. To će podrazumijevati i utvrđivanje odgovornosti nadležnih organa zaduženih za provođenje izbora i drugih nadležnih organa u Bosni i Hercegovini.
- (4) Centralna izborna komisija BiH će Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine podnositi periodične izvještaje o procedurama i preduzetim mjerama na implementaciji pilot projekata.

Član 20.16e

- (1) Izuzev u pogledu odredbi koje su potrebne radi provođenja pilot projekata za uvođenje specifičnih izbornih tehnologija, primjena odredbi ovog zakona koje se odnose na uvođenje specifičnih izbornih tehnologija počeo će po ispunjavanju tehničkih uslova za njihovu primjenu.
- (2) Sticanje tehničkih uslova iz stava (1) ovog člana obuhvata izradu studije izvodljivosti, nabavku potrebne opreme i provođenje pilot-procesa, kao i sve druge dodatne aktivnosti s ciljem osiguranja integriteta i funkcionalnosti odabranih izbornih tehnologija u izbornom procesu.
- (3) Uz konsultacije s IDDEEA-om i Agencijom za zaštitu ličnih podataka BiH, Centralna izborna komisija BiH posebnim pravnim aktom utvrđuje sticanje tehničkih uslova.

- (4) Centralna izborna komisija BiH će Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine redovno dostavljati sveobuhvatne izvještaje o svojim aktivnostima na uvođenju specifičnih izbornih tehnologija."

Član 114.

- (1) Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika, ili prvog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", koji god od tih dana nastupi ranije.
- (2) Izuzetno od odredbi stava (1) ovog člana, članovi 76. do 81., članovi 84. do 105. i članovi 111. i 112. ovog zakona će stupiti na snagu 19. aprila 2024. godine, pod uvjetom da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne usvoji izmjene i dopune Izbornog zakona BiH koje se odnose na pitanja iz ovog stava prije tog datuma.

ODLUKA VISOKOG PREDSTAVNIKA

Koristeći se ovlastima koja su visokom predstavniku dana člankom V Aneksa 10 (Sporazum o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Opći okvirni sporazum), prema kojem je visoki predstavnik konačni autoritet za tumačenje navedenog Sporazuma o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora, i člankom II 1. (d) prethodno navedenog Sporazuma, koji od visokog predstavnika zahtijeva olakšavanje rješavanja svih poteškoća koje se pojave u svezi sa civilnom provedbom Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini;

Pozivajući se na stavak XI.2 Zaključaka Konferencije za provedbu mira održane u Bonu 9. i 10. prosinca 1997. godine, u kojem je Vijeće za provedbu mira pozdravilo namjeru visokog predstavnika da upotrijebi svoj konačni autoritet u zemlji u svezi s tumačenjem Sporazuma o provedbi civilnog dijela Mirovnog ugovora, kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme u skladu s gore navedenim, "donošenjem obvezujućih odluka, kada to ocijeni potrebnim", o određenim pitanjima, uključujući i (prema točki (c) stavka XI.2) "mjere kojima se osigurava provedba Mirovnog sporazuma na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i njenih entiteta";

Pozivajući se također na stavak 4 Rezolucije 1174 (1998) Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda od 15. lipnja 1998. godine, prema kojem Vijeće sigurnosti, u skladu s poglavljem VII Povelje Ujedinjenih naroda "...ponavlja da je visoki predstavnik konačni autoritet za tumačenje Aneksa 10 o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora i da u slučaju spora može davati svoja tumačenja i preporuke, te donositi obvezujuće odluke, kako god ocijeni potrebnim, o pitanjima koja je obrazložilo Vijeće za provedbu mira u Bonu 9. i 10. prosinca 1997. godine";

Napominjući da se Ustavom Bosne i Hercegovine utvrđuje da je Bosna i Hercegovina demokratska država koja funkcioniра u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora;

Imajući u vidu istaknuto mjesto koje izbori imaju prema Općem okvirnom sporazumu za mir i potrebu osiguravanja da lokalni izbori u listopadu 2024. godine budu slobodni, pravični i demokratski;

Ponovo potvrđujući da građanima Bosne i Hercegovine mora biti omogućeno ostvarivanje njihovih demokratskih prava na slobodnim, pravičnim i demokratskim izborima i da uvjeti za takve izbore postoje unatoč nemogućnosti njihovih političkih lidera da postignu kompromis po pitanju izborne reforme;

Uvjeren u potrebu osiguravanja minimalnih standarda integriteta javnih službenika u zemlji u kojoj je povjerenje javnosti u institucije krhko i dodatno narušeno kada osobe osuđene za

zločin genocida, zločin protiv čovječnosti i ratne zločine mogu biti imenovane ili izabrane u te institucije i **uzimajući u obzir** činjenicu da je to od posebnog značaja za žrtve i pomirenje koje je od najveće važnosti za svaki istinski napredak društva u cjelini, uzimajući pritom u obzir i izvješće specijalnog izvjestitelja UN-a, od 18. srpnja 2022. godine, o promoviranju istine, ostvarivanju pravde, reparaciji i garancijama o neponavljanju tragičnih događaja, u kojem je preporučeno vođenje i poboljšanje procesa provjere kako bi se osiguralo da javne institucije ne zapošljavaju, niti dozvoljavaju kandidiranje na javne funkcije osoba osuđenih ili optuženih za ratne zločine.

Voden potrebom za jačanjem integriteta izbora i unaprjeđenjem upravljanja izbornim procesom na transparentan način, pružanjem mogućnosti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH da učinkovito provede izbore i primijeni najviše moguće standarde, a sve u cilju usklađivanja Izbornog zakona s međunarodnim standardima i dobrom praksom za demokratske izbore prema preporukama Ureda za demokratske institucije i ljudska prava pri misiji OSCE-a (ODIHR) i prema onome što je naglašeno u Mišljenju Europske komisije o zahtjevu BiH za članstvo u EU;

Prisjećajući se napora Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država na omogućavanju postizanja dogovora o izbornoj reformi tijekom 2021. i 2022. godine, kojim bi se pristupilo rješavanju pitanja vezanih za odluke Europskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda BiH, kao i nedostataka u svezi s integritetom izbornog procesa koje su uočile međunarodne institucije, između ostalih i Ured za demokratske institucije i ljudska prava pri misiji OSCE-a, odnosno Venecijanska komisija Vijeća Europe (Neumski proces);

Izražavajući žaljenje zbog toga što, unatoč visokoj razini suglasnosti između njih, političke stranke ipak nisu mogle iskoristiti taj proces za postizanje dogovora u svezi s izbornim reformama predviđenim u Mišljenju Europske komisije o zahtjevu za članstvo Bosne i Hercegovine i što su ove stranke odlučile iskoristiti svoje nesuglasice u svezi s drugim potrebnim reformama kako bi spriječile usvajanje mjera koje su, u slučaju njihovog usvajanja, mogle pomoći vraćanju povjerenja građana u demokratski proces;

Svjestan ponovljenih preporuka Ureda za demokratske institucije i ljudska prava OSCE-a, odnosno GRECO-a i Venecijanske komisije Vijeća Europe iz 2008. godine, te činjenice da većina preporuka koje nalažu izmjene u legislativi i dalje nisu realizirane;

Napominjući da je Upravni odbor Vijeća za provedbu mira (PIC) više puta pozivao na usvajanje izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH koje bi slijedile ove preporuke;

Napominjući također da je Upravni odbor Vijeća za provedbu mira na svom sastanku održanom 5.-6. prosinca 2023. godine izrazio žaljenje "što odredbe koje se odnose na izborni integritet u Izbornom zakonu BiH još uvijek nisu izmijenjene u skladu s međunarodnim standardima i pozitivnim primjerima iz prakse prema preporukama OSCE-a/ODIHR-a, GRECO-a i Venecijanske komisije i (...) pozvao vlasti BiH da ovaj zadatak završe što je prije moguće kako bi se omogućilo da lokalni izbori u listopadu 2024. godine budu održani u uvjetima poboljšane transparentnosti i integriteta izbora" i naglasio da su "slobodni i poštenu izbori neophodni za funkcionalnu demokraciju";

Napominjući da je skupina političkih stranaka odlučila podnijeti u proceduru usvajanja prijedlog paketa izmjena i dopuna Izbornog zakona pripremljen tijekom Neumskog procesa u cilju rješavanja pitanja integriteta izbornog procesa, za koji je obustavljen zakonodavni postupak u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine 7. lipnja 2022. godine;

Odlučan da osiguram odgovarajuće konzultacije s institucijama nadležnim za procese opisane u Izbornom zakonu BiH i da se pobrinem da se Središnjem izbornom povjerenstvu BiH osiguraju svi resursi potrebni za pravovremeno provođenje Lokalnih izbora u listopadu 2024. godine;

Izražavajući žaljenje što su protekle izbore obilježile brojne tvrdnje o prijevarama i nepravilnostima, od kojih se mnoge izravno ili neizravno odnose na pitanja istaknuta u preporukama Ureda za demokratske institucije i ljudska prava OSCE-a, te da takve tvrdnje imaju izravan negativan utjecaj na kredibilitet izbornog procesa i povjerenje koje građani imaju u svoje demokratske institucije;

Ističući posebno i sam način imenovanja članova u organe zadužene za provedbu izbora kao i način na koji se izbori provode na sam dan izbora;

Uzimajući u obzir preporuku Komisije Evropske unije od 8. studenog 2023. Vijeću EU da otvori pristupne pregovore sa BiH, nakon što se postigne nužan stupanj usklađenosti s kriterijima za članstvo;

Također uzimajući u obzir zaključke Vijeća EU od 14. prosinca 2023. u kojima se poziva na otvaranje pregovora s Bosnom i Hercegovinom, nakon što se postigne potreban stupanj usklađenosti s kriterijima za članstvo i Komisija se poziva da do ožujka izda priopćenje glede donošenja takve odluke;

Uvažavajući zaključke Vijeća Europske unije u kojima se navodi da "nadovezujući se na preporuku Europske komisije od 12. ožujka 2024. godine, Europsko vijeće odlučuje otvoriti pristupne pregovore s Bosnom i Hercegovinom" i da "Europsko vijeće s tim u svezi poziva Komisiju da usvoji pregovarački okvir s ciljem da ga Vijeće usvoji nakon što budu poduzeti svi relevantni koraci utvrđeni u preporuci Komisije od 12. listopada 2022.".

Uvjeren da Bosna i Hercegovina može ispuniti ukazano povjerenje u svom angažmanu usmjerenom na euroatlantske integracije isključivo sa institucijama koje postupaju sukladno kriterijima iz Kopenhagena, koje je postavilo Vijeće EU 1993. godine;

Podsjećajući na moju izjavu od 19. prosinca 2023. godine, u kojoj pozivam na usvajanje paketa izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH kojima se jača integritet izbornog procesa u najkraćem mogućem roku i najavljujem svoju spremnost da supstituiram domaće institucije BiH kako bi podržao demokraciju i europske integracije;

Podsjećajući također da sam od prosinca prošle godine u više navrata isticao da je osiguravanje integriteta izbora od suštinskog značaja za stvaranje stabilnog i sigurnog političkog okruženja pogodnog za dalji razvitak i napredak zemlje i da je integritet izbora od temeljnog značaja za izgradnju povjerenja i vjerovanja u politički sustav;

Imajući stoga na umu zahtjev za uspostavljanjem ravnoteže između potrebe za osiguravanjem da Izborni zakon Bosne i Hercegovine zadovolji sve međunarodne standarde i potreba da se Parlamentarnoj skupštini BiH pruži još jedna prilika da usvoji potrebne izmjene i dopune Izbornog zakona BiH u roku koji će omogućiti primjenu ovih izmjena i dopuna na Lokalne izbore 2024. godine;

Izražavajući žaljenje zbog toga što su mnoge stranke na vlasti u Bosni i Hercegovini do sada svoje kratkoročne izborne interese stavljale ispred interesa zemlje u cjelini i njenih građana i **potvrđujući** potrebu da se vrati povjerenje birača u izborni proces umjesto što političke stranke jačaju svoju kontrolu nad ovim procesom;

Uvjeren da je potrebno hitno povratiti kredibilitet izbornog i demokratskog procesa i da izborni zakonodavstvo mora omogućiti biračima da svoje želje slobodno iskažu i da se birači moraju uvjeriti da se uistinu uvažava njihov glas;

Uvjeren stoga da, unatoč činjenici da je odabir izbornog sustava prerogativ izabranih predstavnika, standardi za provedbu izbora moraju biti usklađeni s preporukama međunarodnih institucija radi ostvarenja demokratije;

Konstatirajući da su neke od ovih preporuka date prije više od deset godina i da se stoga moraju neodložno uzeti u obzir kako bi se ispunile obveze koje prema biračima imaju izabrani predstavnici;

Konstatirajući također da je civilno društvo od Parlamentarne skupštine BiH dosljedno tražilo usvajanje izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH kojima se rješavaju nedostaci čije postojanje su utvrdili Ured za demokratske institucije i ljudska prava OSCE-a i druge organizacije;

Inzistirajući na potrebi da Parlamentarna skupština BiH nastavi s provođenjem preporuka datih u svezi s Izbornim zakonom BiH te da su izmjene i dopune koje su sastavni dio ove Odluke privremene prirode i da mogu biti predmetom naknadnih izmjena i dopuna od strane Parlamentarne skupštine BiH s ciljem inkorporiranja demokratskih standarda;

Uzimajući u obzir i imajući u vidu sve prethodno navedeno, visoki predstavnik ovim donosi sljedeću odluku:

ODLUKA KOJOM SE DONOSI ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA IZBORNOG ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE

1. Odluka o donošenju Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika i u "Službenom glasniku BiH".
2. Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, koji čini sastavni dio ove Odluke, stupa na snagu na način predviđen člankom 114. navedenog zakona, na privremenoj osnovi, sve dok ga Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne usvoji u istom obliku, ili dok ga Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne usvoji uz izmjene i dopune.

Broj 17/24
26. ožujka 2024. godine
Sarajevo

Visoki predstavnik
Christian Schmidt, v. r.

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA IZBORNOG ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

U Izbornom zakonu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22 i 67/22), u Poglavlju I (OSNOVNE ODREDBE), članak 1.1.a, iza točke 1) dodaje se nova točka 2), koja glasi:

"2) *"Izvršna funkcija"* podrazumijeva člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, člana Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i njihove zamjenike, predsjednika i potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine, predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, člana Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, uključujući premijera, člana Vlade Republike Srpske, uključujući predsjednika Vlade, člana Vlade Brčko Distrikta BiH, člana vlade kantona, gradonačelnika, zamjenika gradonačelnika, načelnika općine i zamjenika načelnika općine."

Dosadašnje točke 2) do 5) postaju točke 3) do 6).

Dosadašnja točka 6), koja postaje točka 7), mijenja se i glasi:

"7) *"Izborna kampanja"* su radnje i postupci u razdoblju koje počinje 30 dana prije dana održavanja izbora i završava se nastupanjem početka razdoblja od dvadeset četiri (24) sata prije otvaranja biračkih mjesta, tijekom kojeg politički subjekt na zakonom utvrđen način upoznaje birače i javnost sa svojim programima i kandidatima za predstojeće izbore."

Iza dosadašnje točke 6), koja postaje točka 7), dodaju se nove točke 8) i 9), koje glase:

"8) *"Preuranjena izborna kampanja"* je svaki oblik radnji iz kampanje koje poduzimaju politički subjekti u razdoblju od raspisivanja izbora do razdoblja službenog početka izborne kampanje.

9) *"Prebivalište"* je općina, grad ili distrikt u kojem se državljanin nastani s namjerom da tamo stalno živi."

Dosadašnja točka 7), koja postaje točka 10), mijenja se i glasi:

"10) *"Kompenzacijski mandat"* je mandat koji služi za kompenziranje nedovoljne proporcionalnosti, a koja nastaje zbrajanjem rezultata za pojedine višečlane izborne jedinice;"

Iza dosadašnje točke 7), koja postaje točka 10), dodaju se nove točke 11) i 12), koje glase:

"11) *"Kandidacijska lista"* je lista koju podnose politički subjekti i koju ovjerava Središnje izorno povjerenstvo BiH za sudjelovanje na izborima.

12) *"Kandidacijska lista za kompenzacijske mandate"* je lista koju podnose politički subjekti s koje se dodjeljuje kompenzacijski mandat prema redosljedu kandidata na listi, a koja se podnosi nakon ovjere redovne liste."

Dosadašnja točka 8), koja postaje točka 13), mijenja se i glasi:

"13) *"Pripadnik nacionalne manjine"* je državljanin Bosne i Hercegovine koji potpada pod definiciju sadržanu u Zakonu o zaštiti prava nacionalnih manjina ("Službeni glasnik BiH", br. 12/03, 76/05 i 93/08)."

Dosadašnje točke 9) do 15) postaju točke 14) do 20).

Iza dosadašnje točke 15), koja postaje točka 20), dodaje se nova točka 21), koja glasi:

"21) *"Općinsko izorno povjerenstvo"* je izorno povjerenstvo koje se odnosi na osnovnu izornu jedinicu iz stavka (1), točka 3), alineja a) ovog članka."

Dosadašnje točke 16) do 21) postaju točke 22) do 27).

Iza dosadašnje točke 21), koja postaje točka 27), dodaju se nove točke 28) do 33), koje glase:

"28) *"Izborne tehnologije"* su skup informacijsko-komunikacijskih programa, informacijsko-komunikacijskih uređaja, metoda i postupaka, kao i druga tehnička oprema koja se koristi u izbornom procesu, koje mogu uključivati, između ostalog: opremu za elektroničko prebrojavanje glasačkih listića, opremu za elektroničku identifikaciju birača, opremu za video nadzor i snimanje nadzornih video snimaka na biračkim mjestima i centrima za brojanje, itd., ali neće uključivati opremu za elektroničko glasovanje.

29) *"Nepotvrđeni glasački listić"* je glasački listić istovjetnog dizajna i sadržaja kao i običan glasački listić koji se nakon glasovanja stavlja u posebnu kuvertu i koji se ne prebrojava na redovnom biračkom mjestu, već se broji u centru za brojanje nakon provjere biračkog prava.

30) *"Izborni materijal"* je materijal koji se koristi na biračkom mjestu i dijeli se na osjetljivi i neosjetljivi materijal.

- 31) "*Zloupotreba djece u političke svrhe*" je uključivanje djeteta u aktivnosti koje mogu biti povezane s političkim zagovaranjem ili promoviranjem".
- (32) "*Donacije i prilozi*" su povremene ili redovne uplate ili prilozi kojima fizičke ili pravne osobe daju novac političkom subjektu u iznosu većem od iznosa članarine, kao i pružanje usluga ili davanje proizvoda političkom subjektu bez naknade.
- (33) "*Troškovi izborne kampanje*" obuhvaćaju sve troškove nastale u svrhu javnog predstavljanja sudionika i njihovih izbornih programa na izborima i pozivanja birača da glasuju za njih, što uključuje između ostalog: organiziranje i održavanje skupova, promoviranje, izradu i distribuiranje reklamnog materijala, brošura i sličnih materijala, političko oglašavanje, medije, marketing, odnose s javnošću i konzultantske usluge, izvođenje obuka za stranačke aktivnosti kao i druge aktivnosti čija je svrha nedvosmisleno povezana s izbornom kampanjom."

Članak 2.

U članku 1.2a, stavku (6), prije riječi: "Ukupan iznos sredstava", dodaje se sljedeća rečenica: "Proračunska sredstva potrebna za financiranje izbora isplaćuju se u vrijeme i u iznosima koje odredi organ nadležan za provedbu izbora".

Članak 3.

Ispred dosadašnjeg članka 1.2.b, koji postaje članak 1.2c, dodaje se novi član 1.2.b, koji glasi:

"Članak 1.2.b

- (1) Izuzetno od odredbe članka 6. Zakona o financiranju institucija Bosne i Hercegovine, Središnje izborno povjerenstvo BiH može podnijeti proračunski zahtjev sukladno članku 1.2. ovog zakona, koji prelazi iznos gornje granice rashoda koju utvrđuje Ministarstvo financija i trezora BiH, ukoliko je takav zahtjev u skladu s odobrenim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, potrebnim angažiranjem vanjskog osoblja i uvođenjem izbornih tehnologija.
- (2) Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine može dati svoje mišljenje o proračunskom zahtjevu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, bez mogućnosti njegove izmjene, osim u slučaju kada je proračun Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u suprotnosti s preuzetim obvezama o ograničenjima rashoda i/ili potrošnje po osnovu zaključenih međunarodnih ugovora, ili kada nacrt proračuna dovodi do proračunske neravnoteže čije bi uravnoteženje dovelo do umanjenja nacrta proračuna bilo kojeg drugog korisnika proračuna, pojedinačno ili linearno na zbirnom nivou."

Članak 4.

U članku 1.3 iza riječi "slobodnih" dodaju se riječi: "i periodičnih".

Članak 5.

Iza članka 1.7a dodaje se novi članak 1.7b, koji glasi:

"Članak 1.7b

Nijedna osoba koja je osuđena od strane bilo kojeg međunarodnog ili domaćeg suda za zločin genocida, zločine protiv čovječnosti ili ratne zločine ne može se kandidirati na izborima niti obavljati bilo koju izbornu, imenovanu ili drugu dužnost."

Članak 6.

U članku 1.8, stav (1) mijenja se i glasi:

- (1) Sudci redovnih i ustavnih sudova, tužitelji i njihovi zamjenici, pravobranitelji i njihovi zamjenici, ombudsmeni i njihovi zamjenici, notari, policijski službenici, državni službenici, generalni revizori i zamjenici generalnih revizora

u institucijama u Bosni i Hercegovini i guverner i viceguverneri Centralne banke Bosne i Hercegovine, pripadnici Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, pripadnici Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine, kao i diplomatski i konzularni predstavnici Bosne i Hercegovine u inozemstvu, koji imaju diplomatski status u skladu s Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. godine, mogu se kandidirati za javnu izbornu dužnost samo ako prethodno podnesu ostavku na svoj položaj ili postupe sukladno zakonima kojima se regulira njihov status. Ako Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrdi da osoba iz ovog stava nije podnijela ostavku na položaj ili nije postupila sukladno sa zakonom kojim se regulira njen status u razdoblju od ovjere kandidature do tiskanja glasačkih listića, uklonit će se ime ove osobe s ovjerenih kandidacijskih listi, a ako se isto utvrdi nakon tiskanja glasačkih listića, takvoj osobi neće biti dodijeljen mandat ako ga osvoji. U postupku utvrđivanja ovih činjeničnih okolnosti, institucije su dužne dostaviti podatke iz evidencije kandidata na zahtjev Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, a kandidati su dužni dostaviti dokaz da su riješili svoj status."

U stavku (4) iza riječi: "u izvršnim tijelima vlasti" brišu se zarez i riječi: "osim u razdoblju dok se ne konstituiraju izvršna tijela vlasti izabrani na redovitim izborima u istom izbornom ciklusu".

Stavak (6) se briše.

Članak 7.

Iza članka 1.8 dodaju se novi članci 1.8a, 1.8b i 1.8c, koji glase:

"Članak 1.8a

- (1) Osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo bilo koje razine vlasti u Bosni i Hercegovini može obnašati izvršnu dužnost za vrijeme trajanja njenog mandata. Za vrijeme obnašanja njene izvršne dužnosti, mandat osobe u zakonodavnom tijelu ostaje u mirovanju.
- (2) Osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini, a na osnovu prethodnog mandata obnaša izvršnu dužnost i odlučuje da je nastavi, dužna je svoj mandat u zakonodavnom tijelu staviti u mirovanje prije konstituirajuće sjednice zakonodavnog tijela u koje je izabrana dok se druga osoba ne imenuje na istu izvršnu dužnost ili dok ne podnese ostavku.
- (3) U razdoblju u kojem mandat miruje, mandat se dodjeljuje sljedećem kandidatu sa iste liste sa koje je izabrana osoba s mandatom u mirovanju.
- (4) Mandat osobe u Domu naroda Federacije Bosne i Hercegovine će, prema odredbama ovog članka, također ostati u mirovanju u slučaju kada njen mandat u kantonalnoj skupštini ostaje u mirovanju.
- (5) Sva prava i dužnosti u svezi s položajem koji se stavlja u mirovanje sukladno ovom članku obustavljaju se za vrijeme u kojem mandat miruje. Kandidat koji zamjenjuje osobu čiji je mandat stavljen u mirovanje uživat će sva prava i dužnosti vezane za položaj tokom razdoblja u kojem mandat miruje.
- (6) U roku od deset dana od usvajanja ovog zakona, Središnje izborno povjerenstvo BiH će podzakonskim aktom urediti pitanja iz stavaka (1) i (2) ovog članka.

Članak 1.8b

- (1) Po prestanku obavljanja izvršne dužnosti, sukladno članku 1.8a, stavcima (1) i (2), ovog zakona, izabrani član zakonodavnog tijela koji je svoj mandat stavio u mirovanje može ponovo obavljati svoj mandat, pod uvjetom da podnese pisani zahtjev Središnjem izbornom povjerenstvu BiH najkasnije u roku od osam dana od dana prestanka obnašanja izvršne dužnosti.

- (2) Mirovanje mandata stupa na snagu petog dana od dana podnošenja pisanog zahtjeva.

Članak 1.8c

- (1) Osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo za vrijeme trajanja svog mandata može svoj mandat staviti u mirovanje najviše jedan put. Zahtjev za stavljanje mandata u mirovanje podnosi se u pisanom obliku Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.
- (2) Izuzetno od stavka (1) ovog članka, osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo a koja je stavila svoj mandat u mirovanje, sukladno odredbama članka 1.8a, stavak (2), ovog zakona, ne može staviti svoj mandat u mirovanje više od dva puta.
- (3) Mirovanje mandata ne može trajati kraće od šest mjeseci, osim na osnovu članka 1.8a, stavak (2) ovog zakona, kada mirovanje mandata traje do imenovanja druge osobe na istu izvršnu dužnost ili do podnošenja ostavke."

Članak 8.

U članku 1.10, stavak (1), točka 5., riječi: "(proglašen mentalno nesposobnim)" brišu se.

Iza točke 4) dodaju se nove točke 5. i 6., koje glase:

- "5. danom pravomoćnosti sudske presude kojom mu je izrečena sigurnosna mjera zabrane obavljanja određenog zanimanja, djelatnosti ili dužnosti koja predstavlja funkciju izabranog člana u organu vlasti;
6. danom pravomoćnosti sudske presude kojom mu je izrečena kazna koja za pravnu posljedicu osude ima prestanak te službene dužnosti i prestanak tog radnog odnosa."

Dosadašnje točke 5. do 8. postaju točke 7. do 10.

Iza dosadašnje točke 8., koja postaje točka 10., briše se točka, stavljajući točka-zarez i dodaje se nova točka 11., koja glasi:

- "11. danom pravomoćnosti odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kojom je utvrđeno da izabrani dužnosnik nije postupio sukladno odredbama članaka 1.8a, 1.8b ili 1.8c Izbornog zakona BiH."

Članak 9.

Članak 1.11 mijenja se i glasi:

"Članak 1.11

Svi organi vlasti na svim razinama i dužnosnici u Bosni i Hercegovini i u diplomatsko konzularnim predstavništvima BiH obvezni su pomagati tijelima nadležnim za provedbu izbora."

Članak 10.

Članak 1.13 mijenja se i glasi:

"Članak 1.13

Prijava za ovjeru za sudjelovanje na izborima uključuje izjavu potpisanu od predsjednika političke stranke, koalicije, neovisnog kandidata, predstavnika liste neovisnih kandidata, registrirane udruge, ili drugog registriranog organiziranog oblika djelovanja nacionalnih manjina i grupe od najmanje 40 građana koji imaju biračko pravo, da će se ta politička stranka, koalicija, neovisni kandidati, registrirane udruge, drugi organizirani oblici djelovanja nacionalnih manjina, u svojim aktivnostima pridržavati Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini."

Članak 11.

U Poglavlju 2 (TIJELA ZA PROVEDBU IZBORA), članku 2.1, stavak (3) mijenja se i glasi:

"(3) Prije stupanja na dužnost, svaki pojedinačni član izbornog povjerenstva i biračkog odbora dužan je potpisati zakletvu čiji tekst glasi:

"Ovim se zaklinjem da ću vjerno, savjesno i nepristrano obavljati dodijeljene mi dužnosti i provoditi i poštovati Ustav i zakone Bosne i Hercegovine."

Članak 12.

U članku 2.2, stavak (4) briše se.

Dosadašnji stavci (5) i (6) postaju stavci (4) i (5).

U stavku (5), oznaka stavka (5) u tekstu mijenja se u oznaku stavka (4).

Iza stavka (5) dodaje se novi stavak (6) koji glasi:

- "(6) U svrhu obučavanja članova tijela nadležnih za provedbu izbora, Središnje izbornog povjerenstvo BiH uspostavlja Centar za edukaciju."

Članak 13.

Uvodni dio članka 2.3, u stavku (1), mijenja se i glasi:

"Za člana biračkog odbora ili izbornog povjerenstva, osim Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, ne može biti imenovana osoba."

U članku 2.3, stavku (1), točka 4. mijenja se i glasi:

"4. koji je aktualni kandidat ili je bio kandidat za bilo koju razinu vlasti na posljednjim općim i posljednjim lokalnim izborima; i".

Članak 14.

Članak 2.5 mijenja se i glasi:

"Članak 2.5

- (1) Središnje izbornog povjerenstvo BiH ima sedam članova: dva Hrvata, dva Bošnjaka, dva Srbina i jednog iz reda ostalih. U Središnjem izbornom povjerenstvu BiH će se osigurati ravnopravna zastupljenost spolova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 16/03, 102/09 i 32/10).
- (2) Kandidate za Središnje izbornog povjerenstvo BiH zajednički predlažu članovi Povjerenstva za izbor i imenovanje, koje se uspostavlja kao stalno povjerenstvo Zastupničkog doma u skladu s Poslovnikom o radu Zastupničkog doma.
- (3) Povjerenstvo za izbor i imenovanje ima sedam članova, od kojih dva člana imenuje predsjednik Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine iz reda članova Vijeća, tri člana imenuje Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH iz reda članova tog zajedničkog povjerenstva Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i dva člana imenuje predsjednik Središnjeg izbornog povjerenstva BiH iz reda članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.
- (4) U Povjerenstvu za izbor i imenovanje moraju biti zastupljeni konstitutivni narodi, dva Bošnjaka, dva Srbina i dva Hrvata i jedan iz reda ostalih.
- (5) Najkasnije 180 dana prije isteka mandata člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Središnje izbornog povjerenstvo BiH obavještava Kolegij Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Najkasnije 150 dana prije isteka mandata člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Povjerenstvo za izbor i imenovanje raspisuje javni natječaj za popunjavanje jedne ili više navedenih pozicija. Sredstva za troškove javnog natječaja bit će osigurana iz proračuna Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.
- (6) Kandidati za članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH moraju ispunjavati sljedeće opće i posebne uvjete:
- 1) da je državljanin BiH,
  - 2) da ima prijavljeno prebivalište u BiH,
  - 3) da ima sveučilišnu diplomu,
  - 4) da je zdravstveno sposoban za obavljanje poslova predviđenih položajem,
  - 5) da nije otpušten iz državne službe kao rezultat disciplinske mjere na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini u roku od tri godine prije dana objavljivanja upražnjenog mjesta,
  - 6) da protiv njega nije potvrđena optužnica,
  - 7) da nije osuđivan za kaznena djela,

- 8) da nije obuhvaćen odredbom članka 1.6, članka 1.7 i članka 1.7.a ovog zakona;
- 9) da je stručnjak s najmanje pet godina relevantnog iskustva u oblastima izravno vezanim za provedbu izbora,
- 10) da ne obavlja niti je u posljednjih deset godina prije kandidiranja obavljao dužnost u tijelima političke stranke, te udruge ili fondacije koje su organizacijski ili finansijski povezane s političkim strankama, te da nije bio uključen u bilo kakve aktivnosti političke stranke,
- 11) da nije nositelj izabranog mandata ili član izvršnog organa vlasti, osim u slučajevima predviđenim člankom 2.12, stavak (4), ovog zakona,
- 12) da nije kandidat niti da je bio kandidat za izbore za bilo koju razinu vlasti na posljednjim općim i posljednjim lokalnim izborima, i
- 13) da mu nije izrečena kazna za radnju koja predstavlja težu povredu izbornih zakona ili propisa prema članku 2.3, stavak (2), ovog zakona, za koju je osobno odgovoran, u posljednje četiri godine, računajući od dana pravomoćnosti odluke.
- (7) Najkasnije 90 dana prije isteka mandata člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Povjerenstvo za izbor i imenovanje utvrđuje rang-listu kandidata za Središnje izborno povjerenstvo BiH, dvotrećinskom većinom glasova, na osnovu uvjeta i kriterija propisanih stavkom (6) ovog članka, te će užu listu od najmanje tri rangirana kandidata dostaviti Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.
- (8) Povjerenstvo za izbor i imenovanje dužno je usvojiti poslovnik kojim će urediti postupak oglašavanja javnog natječaja, održavanje sastanaka i donošenje odluke o rang-listi kandidata.
- (9) U skladu sa svojim procedurama, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH imenuje članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH s liste kandidata.
- (10) Ako se lista kandidata za člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ne dostavi Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH u roku od 60 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH predlaže i imenuje članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH s liste kandidata koji su se prijavili na javni natječaj, na osnovu kriterija navedenih u stavku (6) ovog članka, najkasnije 15 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Ako Povjerenstvo za izbor i imenovanje nije raspisalo javni natječaj iz stavka (5) ovog članka, odluku o raspisivanju javnog natječaja donosi Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
- (11) Dotadašnji članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH nastaviti će obavljati svoju dužnost do imenovanja novih članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH."
- Članak 15.
- Iza članka 2.5 dodaje se novi članak 2.5a, koji glasi:
- "Članak 2.5a
- (1) U slučaju da član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH dobrovoljno podnese ostavku, umre, bude trajno spriječen obavljati dužnost ili ispuni uvjete za odlazak u starosnu mirovinu, Središnje izborno povjerenstvo BiH će obavijestiti Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH imenovat će novog člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, u skladu s procedurom propisanom u članku 2.5 ovog zakona.
- (2) Ukoliko članu Središnjeg izbornog povjerenstva istekne mandat ili ukoliko dobrovoljno podnese ostavku ili ispuni uvjete za starosnu mirovinu tijekom izborne godine, mandat
- će mu se produžiti do isteka izbornog razdoblja i novi član Središnjeg izbornog povjerenstva se nakon toga imenuje po postupku predviđenom ovim zakonom.
- (3) Član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH će podnijeti ostavku koja stupa na snagu odmah ili biti smijenjen, uključujući i tijekom izborne godine, ukoliko više nisu ispunjeni uvjeti predviđeni člankom 2.5, stavak (6) ovog zakona.
- (4) Član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH može biti smijenjen isključivo u skladu s odredbama stavka (3) ovog članka.
- (5) Odluku o smjeni člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH donosi dvotrećinskom većinom Povjerenstvo za izbor i imenovanje, a odluka postaje pravomoćna nakon što je potvrdi Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH. Protiv odluke o smjeni koju donese Povjerenstvo za izbor i imenovanje može se uložiti žalba Sudu Bosne i Hercegovine."
- Članak 16.
- U članku 2.9, iza točke 7. dodaju se nove točke 8. i 9., koje glase:
- "8. donosi bliže propise i odgovora je za blagovremenu nabavku, distribuciju i sigurnost izbornih tehnologija, te druge odgovarajuće tehničke opreme za neposredne izbore na svim razinama vlasti u BiH i donosi podzakonske akte u svezi s instaliranjem i korištenjem izbornih tehnologija;"
9. vrši izbor i imenovanje, evidenciju, educiranje, certificiranje i ocjenjivanje predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora, prema kriterijima utvrđenim ovim zakonom i propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH;"
- Dosadašnje točke 8. do 17. postaju točke 10. do 19.
- Članak 17.
- Članak 2.10 mijenja se i glasi:
- "Članak 2.10
- Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine će poništiti izbore u izornoj jedinici ili na nekom biračkom mjestu, ukoliko ustanovi da je za vrijeme glasanja, ručnog brojanja i/ili elektroničkog brojanja glasačkih listića došlo do nepravilnosti koje mogu utjecati na raspodjelu mandata ili na konačno pozicioniranje kandidata na kandidacijskoj listi ili koje na drugi način mogu utjecati na rezultate izbora."
- Članak 18.
- U članku 2.12, u stavku (4), iza riječi: "sudac redovnog suda," dodaje se riječ: "pravobranitelj,".
- Članak 19.
- U članku 2.13, točki 3., ispred riječi: "provodi postupak imenovanja", dodaju se riječi (i interpunkcijski znak zarez): "Osim ako ovim zakonom nije drukčije utvrđeno,".
- Iza točke 3. dodaje se nova točka 4., koja glasi:
- "4. imenuje i obučava kontrolore izbornih rezultata;"
- Dosadašnje točke 4. do 5. postaju točke 5. do 6.
- Iza dosadašnje točke 5., koja postaje točka 6., dodaju nove točke 7. do 9., koje glase:
- "7. odgovorno je za sigurnost izbornog materijala i izbornih tehnologija od dana njihovog prijema;
8. odgovorno je za uređenje biračkog mjesta i druge tehničke pripreme za izbore, uključujući i osiguravanje uvjeta za primjenu izbornih tehnologija na biračkom mjestu;
9. ako drukčije ne odredi Središnje izborno povjerenstvo BiH u skladu s ovim Zakonom, odgovorno je za pravilno prebrojavanje glasačkih listića na biračkim

mjestima, pravilno objedinjavanje izbornih rezultata s biračkih mjesta i za unos izbornih rezultata u odgovarajuću softversku aplikaciju."

Dosadašnje točke 8. do 9. postaju točke 10. do 11.

Članak 20.

U članku 2.14, stavku (1), riječi: "U sastavu izbornog povjerenstva nastojat će se osigurati" zamjenjuje se riječima: "Sastav izbornih povjerenstava osigurava", a iza riječi: "Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini", dodaju se riječi: "(\"Službeni glasnik BiH\" br. 16/03, 102/09 i 32/10)"

Članak 21.

U članku 2.15, stavku (1), riječi: "U slučaju da član izbornog povjerenstva podnese ostavku", zamjenjuju se riječima: "U slučaju da član općinskog izbornog povjerenstva podnese ostavku".

U stavku (4) iza riječi: "članu", dodaje se riječ: "općinskog".

Članak 22.

Članak 2.19 mijenja se i glasi:

"Članak 2.19

- (1) Birački odbor sastoji se od tri ili pet članova od kojih je jedan predsjednik.
- (2) Predsjednik i ostali članovi biračkog odbora imaju zamjenike. Da bi bili imenovani, predsjednik, ostali članovi biračkog odbora i njihovi zamjenici, moraju ispunjavati uvjete iz članka 2.2 i 2.3 ovog zakona. Predsjednik biračkog odbora i njegov zamjenik ne smiju biti članovi političke stranke niti obavljati dužnost u tijelima političke stranke, udruge ili fondacije koja je organizaciono ili finansijski povezana s političkom strankom, niti smiju biti uključeni u bilo kakve aktivnosti političke stranke i moraju biti u mogućnosti da obavljaju svoje dužnosti na politički nepristran način.
- (3) Predsjednika i njegovog zamjenika imenuje i razrješava Središnje izborno povjerenstvo BiH, koje ujedno vodi njihovu evidenciju, edukaciju, certificiranje i ocjenjivanje.
- (4) Predsjednik biračkog odbora i njegov zamjenik imenuju se nakon provedene javnog postupka i prema kriterijima utvrđenim zakonom i dodatnim kriterijima utvrđenim podzakonskim propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Listu kandidata za imenovanje na mjesto predsjednika i zamjenika predsjednika biračkog odbora sačinjava Središnje izborno povjerenstvo BiH uz konzultacije s općinskim izbornim povjerenstvima u razdoblju između dva izbora ciklusa putem jednog ili više javnih poziva, a ona će biti ažurirana svakih šest mjeseci.
- (5) Ostale članove biračkog odbora i njihove zamjenike imenuje općinsko izborno povjerenstvo najkasnije 45 dana prije dana održavanja izbora.
- (6) Na odluku o imenovanju predsjednika biračkog odbora i njegovog zamjenika može se uložiti prigovor Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Odluka Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kojom je odlučeno o prigovoru je pravomoćna i protiv nje se ne može uložiti žalba. Na odluku općinskog izbornog povjerenstva o imenovanju članova biračkih odbora i njihovih zamjenika iz stavka (5) ovog članka može se uložiti prigovor općinskom izbornom povjerenstvu. Na odluku općinskog izbornog povjerenstva, kojom je odlučeno o prigovoru, može se uložiti žalba Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Odluka Središnjeg izbornog povjerenstva je pravomoćna i protiv nje se ne može uložiti žalba.
- (7) Za ciklus Općih izbora, mjesta članova i zamjenika članova biračkih odbora iz stavka (5) ovog članka bit će popunjena na prijedlog političkih subjekata zastupljenih u Parlamentarnoj skupštini BiH, Parlamentu Federacije BiH i Narodnoj skupštini Republike Srpske, u prethodnom

izbornom ciklusu. Za izborni ciklus lokalnih izbora, mjesta članova i zamjenika članova biračkih odbora iz stavka (5) ovog članka za svaku od osnovnih izbornih jedinica bit će popunjena na prijedlog političkih subjekata zastupljenih u izravno izabranim tijelima jedinica lokalne samouprave iz te relevantne osnovne izborne jedinice u prethodnom izbornom ciklusu.

- (8) Politički subjekti iz stavka (7) ovog članka imaju pravo da sudjeluju u postupku ždrijebanja za dodjelu pozicija članova odnosno zamjenika članova biračkog odbora pod uvjetom da imaju ovjerenu listu za tu razinu vlasti.
- (9) Ukoliko općinsko izborno povjerenstvo ne bude imenovalo članove biračkog odbora i njihove zamjenike u skladu sa stavkom (5) ovog članka, članove biračkog odbora i njihove zamjenike će imenovati Središnje izborno povjerenstvo BiH.
- (10) Postupak ždrijebanja iz stavka (7) ovog članka obavlja općinsko izborno povjerenstvo u roku koji ne smije biti kraći od 60 dana prije dana održavanja izbora.
- (11) Nakon izvršenog ždrijebanja, a najkasnije u roku od sedam dana, politički subjekt koji je sudjelovao u ždrijebanju dostavit će relevantnom općinskom izbornom povjerenstvu listu s imenima kandidata za članove i zamjenike članova biračkog odbora u kojem su osvojili mjesto putem ždrijeba.
- (12) Ako politički subjekt ne dostavi imena kandidata za članove i zamjenike članova biračkog odbora u roku iz stavka (11) ovog članka, ili ako je dostavio broj kandidata za mjesta članova i zamjenika članova biračkog odbora manji od potrebnog broja članova i zamjenika članova biračkog odbora, to će se smatrati odustajanjem od dodijeljenog mjesta u biračkom odboru. U tom slučaju općinsko izborno povjerenstvo imenovat će nedostajuće članove biračkog odbora i njihove zamjenike s vlastite rezervne liste educiranih kandidata za članstvo u biračkom odboru, vodeći računa o multietničkom sastavu biračkog odbora, gdje je to moguće.
- (13) U sastavu biračkog odbora nastojat će se osigurati zastupljenost spolova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, br. 16/03, 102/09, i 32/10), osim ako se birački odbor sastoji od tri člana pri čemu se ravnopravna zastupljenost smatra postignutom u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen sa 1/3 od ukupnog broja članova.
- (14) Zabranjena je zloupotreba zakonskog prava na sudjelovanje u radu biračkog odbora fiktivnim predstavljanjem, kako je propisano člankom 7.3, stavak (2) ovog zakona.
- (15) Postupak ždrijebanja provodi se javno i snima se audio i video zapisom sukladno obveznom uputom koju donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH.
- (16) Samo jedan član i jedan njegov zamjenik jednog političkog subjekta može biti u sastavu jednog biračkog odbora.
- (17) Kandidat koji je imenovan na mjesto predsjednika i kandidat imenovan na mjesto zamjenika predsjednika biračkog odbora obavezan je pohađati posebnu kontinuiranu obuku za rad u biračkom odboru, koju organizira Središnje izborno povjerenstvo BiH. Nakon izvršene provjere znanja, Središnje izborno povjerenstvo BiH će uspješnim predsjednicima i njihovim zamjenicima dodijeliti certifikate.
- (18) Predsjednici i zamjenici predsjednika biračkog odbora koji su dobili certifikat dužni su sudjelovati u obuci ostalih članova biračkih odbora, koju organizira općinsko izborno povjerenstvo. Nakon izvršene provjere znanja, općinsko izborno povjerenstvo će uspješnim članovima biračkih odbora i njihovim zamjenicima dodijeliti certifikate.
- (19) Članovi biračkih odbora imaju pravo na naknadu za svoj rad. Odluku o visini naknade za rad koji obavljaju članovi

biračkih odbora donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH."

Članak 23.

U Poglavlju 3. (BIRAČKI POPIS) članak 3.1 mijenja se i glasi:

"Članak 3.1

- (1) Središnji birački popis je evidencija o državljanima BiH koji imaju biračko pravo sukladno ovom zakonu i formira se, vodi i koristi za potrebe organiziranja i provedbe izbora u skladu sa zakonom, za provedbu referenduma, za provedbu opoziva izabranog dužnosnika i izbore tijela lokalne samouprave u skladu sa zakonom.
- (2) Središnji birački popis i izvadci iz Središnjeg biračkog popisa su javni, što se osigurava sukladno odredbama ovog zakona i odredbama podzakonskih akata Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, a sve s ciljem osiguranja točnosti i ukupnog integriteta Središnjeg biračkog popisa.
- (3) Pravo uvida u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa ostvaruje se sukladno ovom zakonu i Zakonu o zaštiti osobnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 49/06, 76/11 i 89/11).
- (4) Birač ostvaruje pravo uvida u svoje osobne podatke evidentirane u izvratku iz Središnjeg biračkog popisa izravnim uvidom na internetskoj stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH unošenjem odgovarajućih osobnih podataka i/ili na drugi prikladan način koji podzakonskim aktom utvrdi Središnje izborno povjerenstvo BiH.
- (5) Javnost ostvaruje pravo uvida u izvratke iz Središnjeg biračkog popisa izlaganjem privremenih izvadata iz Središnjeg biračkog popisa putem internetske stranice Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ili na drugi prikladan način koji podzakonskim aktom utvrdi Središnje izborno povjerenstvo BiH, vodeći računa o načelima zaštite osobnih podataka.
- (6) Političkim subjektima koji su ovjereni za sudjelovanje na izborima i kojima je ovjeren kandidacijska lista za sudjelovanje na izborima sukladno ovom zakonu osigurat će se, na njihov zahtjev, izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za onu razinu vlasti odnosno izbornu jedinicu u kojoj sudjeluju na izborima, u elektroničkom ili u tiskanom obliku. Izvadak iz Središnjeg biračkog popisa sadrži prezime i ime birača, datum rođenja, ime jednog roditelja birača, naziv općine odnosno izborne jedinice za koju birač ima pravo glasa, naziv i broj biračkog mjesta."

Članak 24.

Članak 3.2 mijenja se i glasi:

"Članak 3.2

- (1) Središnji birački popis je jedinstven, stalan i redovno se ažurira.
- (2) Izvodi iz Središnjeg biračkog popisa, s ciljem ažuriranja, objavljuju se dva puta godišnje u neizbornoj godini. Nadležna tijela su dužna podatke za raseljene osobe dostaviti u izbornoj godini najkasnije do 31. ožujka.
- (3) U Središnji birački popis, po službenoj dužnosti, upisuju se državljani BiH s prijavljenim prebivalištem u BiH, koji:
  - a) su navršili 18 godina;
  - b) će na dan održavanja izbora navršiti 18 godina;
  - c) imaju biračko pravo sukladno ovom zakonu, a žive privremeno u inozemstvu; i
  - d) imaju biračko pravo sukladno članku 20.8, stavak (6), ovog zakona.
- (4) Središnji birački popis ne sadrži imena državljana BiH koji su pravomoćnom odlukom nadležnog tijela lišeni potpune poslovne sposobnosti. Ako je ovakva osoba već upisana,

brist će se iz Središnjeg biračkog popisa, a ako se osobi pravomoćnom odlukom nadležnog tijela vrati poslovna sposobnost u cijelosti, osoba će biti upisana u Središnji birački popis."

Članak 25.

U članku 3.4, stavak (3), riječ: "nadležnog", zamjenjuje se riječju: "nadležnih".

Članak 26.

U članku 3.6, stavak (2), iza točke e) dodaje se nova točka f), koja glasi:

"f) vodi posebne usporedne evidencije o prebivalištu i adresi boravišta državljana BiH s biračkim pravom upisanih u Središnji birački popis birača koji glasuju izvan Bosne i Hercegovine."

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

- "(4) Izvadci iz Središnjeg biračkog popisa za birače iz stavka (2), točka c) ovog članka, izrađuju se na osnovu podataka:
- a) koje sačinjavaju i Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavljaju diplomatsko-konzularna predstavništva Bosne i Hercegovine;
  - b) koje dostavljaju birači koji glasuju izvan Bosne i Hercegovine;
  - c) koje posjeduje Središnje izborno povjerenstvo BiH;
  - d) podataka drugih nadležnih državnih tijela u skladu sa zakonom.

Dosadašnji stavci (4) do (6) postaju stavci (5) do (7).

U dosadašnjem stavku (5), koji postaje stavak (6), broj (4) zamjenjuje se brojem (5), a iza riječi: "koji su potrebni" dodaju se riječi: "Središnjem izbornom povjerenstvu BiH".

Članak 27.

U članku 3.7, stavak (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Izvadak iz Središnjeg biračkog popisa vodi se prema zadnjem mjestu prebivališta državljana Bosne i Hercegovine i to po biračkim mjestima, a za birače iz članka 3.6, stavak (2), točke b) i c), ovog zakona vodi se uz napomenu o točnoj adresi boravišta."

Članak 28.

U članku 3.10, stavku (1), dosadašnje točke e) i f) mijenjaju se i glase:

"e) naziv općine gdje birač ima prebivalište, odnosno naziv općine gdje birač ima boravište,

f) adresa prebivališta ili boravišta (mjesto, ulica, kućni broj)."

U stavku (3), iza riječi: "Središnje izborno povjerenstvo BiH", briše se točka, stavlja zarez i dodaju riječi: "vodeći računa o Zakonu o zaštiti osobnih podataka".

Članak 29.

Članak 3.11 mijenja se i glasi:

"Članak 3.11

"S ciljem osiguravanja točnosti, ažurnosti i ukupnog integriteta, Središnje izborno povjerenstvo BiH dužno je izvratke iz Središnjeg biračkog popisa staviti na uvid javnosti, sukladno članku 3.1, stavak (5), ovog zakona."

Članak 30.

Članak 3.12 briše se.

Dosadašnji članak 3.12a postaje članak 3.12.

Članak 31.

U članku 3.13, stavak (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Svaki državljanin BiH ima pravo ostvariti uvid u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa i zahtijevati njegove ispravke ako je riječ o ispravci njegovih osobnih podataka. Svaki državljanin s pravom glasa koji se ne nalazi na Središnjem biračkom popisu ima pravo da zatraži upis svojih osobnih

podataka u Središnji birački popis. Zahtjev se podnosi u pisanom obliku tijelu iz stavka (4) ovog članka."

U stavku (3) oznake točaka: "a), b), c), e) i j)" zamjenjuju se oznakama točaka: "a), c), d), f) i k)".

Članak 32.

U članku 3.14, točka b) mijenja se i glasi:

"b) na izdržavanju zatvorske kazne u zatvorskim ustanovama ili su vezani za takvu ustanovu, a imaju pravo glasa".

Članak 33.

Članak 3.15 mijenja se i glasi:

"Članak 3.15.

- (1) Državljanin BiH koji privremeno živi u inozemstvu, a koji ima biračko pravo u skladu s ovim zakonom i upisan je u Središnji birački popis, da bi se našao u izvratku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, dužan je za svake izbore podnijeti elektroničku prijavu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH koja, između ostalog, obvezno sadrži podatke o točnoj adresi boravka u inozemstvu.
- (2) Uz elektroničku prijavu iz stavka (1) ovog članka, podnositelj prijave obvezno dostavlja:
  - a) dokaz o identitetu podnositelja prijave predviđen ovim zakonom,
  - b) dokaz izdat od nadležnog tijela zemlje u kojoj privremeno boravi o točnoj adresi boravišta u toj zemlji.
- (3) Nakon podnošenja elektroničke prijave, u smislu stavaka (1) i (2) ovog članka, podnositelj prijave dužan je tiskani primjerak elektroničke prijave potpisati istovjetno potpisu na identifikacijskom dokumentu koji prilaže uz prijavu i dostaviti je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku i na način na koji to podzakonskim aktom odredi Središnje izborno povjerenstvo BiH.
- (4) Državljanin BiH koji ima status izbjegle osobe iz Bosne i Hercegovine, a koji ima biračko pravo sukladno ovom zakonu i upisan je u Središnji birački popis, da bi se našao u izvratku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, dužan je za svake izbore podnijeti elektroničku prijavu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.
- (5) Uz elektroničku prijavu iz stavka (4) ovog članka podnositelj prijave obvezno dostavlja:
  - a) dokaz o identitetu podnositelja prijave;
  - b) ako mijenja biračku opciju pod kojom je upisan u Središnji birački popis, u skladu s člankom 20.8 ovog zakona, podnosi i dokaz o promjeni prebivališta u Bosni i Hercegovini;
  - c) dokaz o točnoj adresi boravišta u inozemstvu.
- (6) Nakon podnošenja elektroničke prijave, u smislu stavaka (4) i (5) ovog članka, podnositelj prijave dužan je tiskani oblik elektroničke prijave potpisati istovjetno potpisu na identifikacijskom dokumentu koji prilaže uz prijavu i dostaviti je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku i na način na koji to podzakonskim aktom odredi Središnje izborno povjerenstvo BiH.
- (7) Izbjegli osoba iz BiH koja se ne nalazi u Središnjem biračkom popisu, da bi se nalazila u izvratku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, dužna je podnijeti elektroničku prijavu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.
- (8) Uz elektroničku prijavu iz stavka (7) ovog članka podnositelj prijave obvezno dostavlja:
  - a) dokaz o identitetu podnositelja prijave;
  - b) dokaz o državljanstvu Bosne i Hercegovine;

c) dokaz o prebivalištu u Bosni i Hercegovini, u skladu s člankom 20.8 ovog zakona; i

d) dokaz o točnoj adresi boravišta u inozemstvu.

- (9) Dokaz o identitetu podnositelja prijave, u smislu stavka (8), točka a), ovog članka, jedan je od sljedećih važećih dokumenata:
  - a) putovnica;
  - b) važeća osobna isprava izdata od zemlje domaćina; i
  - c) izbjeglički karton izdat od vlade zemlje domaćina ili druge međunarodne organizacije.
- (10) Popunjenu i potpisanu prijavu i potrebne dokumente podnositelj prijave dostavlja elektroničkom poštom, poštom ili osobno. Postupak i način slanja, primanja, obrade, arhiviranja i zaštite elektroničkih prijava i dokumenata utvrđuje Središnje izborno povjerenstvo BiH posebnim propisom.
- (11) Ako ispuni propisane uvjete iz ovog članka, podnositelj prijave nalazit će se u izvratku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatskokonzulatom predstavništva BiH u inozemstvu.
- (12) Podnositelj prijave iz stavaka (1), (4) i (7) ovog članka odgovoran je za točnost podataka koje navodi u prijavi i vjerodostojnost dokaza koje prilaže uz prijavu.
- (13) Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje oblik i sadržaj obrasca prijave iz stavaka (1), (4) i (7) ovog članka, način i postupak kojim se provjerava točnost podataka navedenih u prijavi i vjerodostojnost dokaza koje prilaže uz prijavu.
- (14) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi odgovarajuće upute u svezi s postupkom upisa birača u izvatak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzulatom predstavništva.
- (15) Upis u Središnji birački popis državljana Bosne i Hercegovine je kontinuirani proces."

Članak 34.

Članak 3.16 mijenja se i glasi:

"Članak 3.16

- (1) Državljanin BiH iz članka 3.15, stavaka (1), (4) i (7) ovog zakona dužan je dostaviti sve izmjene koje se odnose na podatke koje je prethodno dostavio u Središnje izborno povjerenstvo BiH i na osnovu kojih se nalazi u izvratku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzulatom predstavništva u inozemstvu. Izmjene podataka dostavljaju se najkasnije do isteka roka utvrđenog za podnošenje prijave za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine za naredne izbore.
- (2) Ako državljanin BiH iz člana 3.15 stav (1) ovog zakona ne podnese prijavu prije isteka roka utvrđenog za podnošenje prijave za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzulatom predstavništva u inozemstvu na narednim izborima, nalazit će se u izvratku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje na odgovarajućem biračkom mjestu u osnovnoj izbornoj jedinici u kojoj ima prebivalište.
- (3) Ako državljanin BiH iz članka 3.15 stavak (2) ovog zakona ne dostavi dokaze o prebivalištu u Bosni i Hercegovini, u skladu s člankom 20.8 ovog zakona, bit će upisan u izvatak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatskokonzulatom predstavništva u inozemstvu, s pravom glasa za osnovnu izbornu jedinicu u kojoj ima prebivalište.
- (4) Ako se državljanin BiH koji je upisan u izvatak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan zemlje vratio u Bosnu i Hercegovinu prije roka utvrđenog za zaključenje izvotka iz konačnog Središnjeg biračkog popisa za naredne

izbore, moći će ostvariti svoje biračko pravo glasovanjem nepotvrđenim/kuvetiranim glasačkim listićem.

- (5) Centar za birački popis putem općinskog izbornog povjerenstva dostavlja podatke o državljanima BiH iz stavka (4) ovog članka Središnjem izbornom povjerenstvu BiH radi evidentiranja nastalih promjena na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH.
- (6) Ako se državljanin BiH koji je upisan u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan zemlje putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu vratio u Bosnu i Hercegovinu nakon isteka roka utvrđenog za zaključenje izvatka iz konačnog Središnjeg biračkog popisa za naredne izbore, bit će mu dozvoljeno glasovanje nepotvrđenim/kuvetiranim glasačkim listićem na biračkom mjestu u osnovnoj izbornoj jedinici za koju ima pravo glasovanja."

Članak 35.

U članku 3.17, iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3), koji glasi:

- "(3) Pravo iz stavka (1) ovog članka može ostvariti birač koji je nakon zaključenja Središnjeg biračkog popisa napunio 18 godina, a nije upisan u Središnji birački popis i birač koji je upisan u Izvadak za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, a na dan izbora se vratio u Bosnu i Hercegovinu."
Dosadašnji stavak (3) postaje stavak (4).

Članak 36.

Iza članka 3.17 dodaje se novi članak 3.18, koji glasi:

"Članak 3.18.

Središnje izbornom povjerenstvo BiH donosi bliže propise o uvjetima i postupku primjene ovog Poglavlja."

Članak 37.

U Poglavlju 4 (OVJERA I KANDIDIRANJE ZA IZBORE), članku 4.2, iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

- "3. da je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavio dokaz da je riješio svoj status ako obavlja neku od dužnosti iz članka 1.8, stavak (1) ovog zakona."

Članak 38.

U članku 4.4 stavak (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Prijava se podnosi elektronički. Nakon podnošenja elektroničke prijave, u smislu stavka (1) ovog članka, podnositelj prijave dužan je tiskani primjerak elektroničke prijave dostaviti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku i na način na koji se to podzakonskim aktom odredi Središnje izbornom povjerenstvo BiH."

U istom članku, u stavku (4), na kraju rečenice, iza riječi: "za prikupljanje potpisa potpore", briše se interpunkcijski znak točka i dodaju se riječi: "a koja će biti odgovorna za vjerodostojnost prikupljenih potpisa potpore."

Članak 39.

U članku 4.5, iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3), koji glasi:

- "(3) U slučajevima iz stavaka (1) i (2) ovog članka, politička stranka dostavlja potpisano izjavu izabranog dužnosnika kojom potvrđuje da je bio član te političke stranke u vrijeme kada je dobio mandat i da je još uvijek član te političke stranke."

Članak 40.

U članku 4.6 stavak (3) mijenja se i glasi:

- "(3) Ako su podaci iz prijave netočni ili prijava sadrži neki drugi nedostatak u smislu ovog zakona ili podzakonskog akta Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Središnje izbornom povjerenstvo BiH o tome obavještava podnositelja prijave,

koji je dužan otkloniti nedostatke u roku od dva dana od dana prijema obavijesti. Ako politička stranka u ovom roku ne otkloni nedostatak iz ovog stavka, Središnje izbornom povjerenstvo BiH neće ovjeriti prijavu političke stranke za sudjelovanje na izborima."

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

- "(4) Središnje izbornom povjerenstvo BiH odlučuje da li će potvrditi ili odbiti prijavu za sudjelovanje na izborima."

Članak 41.

- U članku 4.18, ispred prvog stavka dodaje se oznaka stavka (1).

Iza stavka (1), dodaje se novi stavak (2), koji glasi:

- "(2) Nakon ovjere kandidacijske liste, Središnje izbornom povjerenstvo BiH neće prihvatiti izmjene imena i prezimena kandidata, osim u slučaju utvrđivanja postojanja tehničke greške u imenu i prezimenu."

Članak 42.

Članak 4.20 mijenja se i glasi:

"Članak 4.20

Ime kandidata na listi političke stranke, koalicije ili na listi neovisnih kandidata ne može se povući nakon što kandidacijsku listu ovjeri Središnje izbornom povjerenstvo BiH. Ako je kandidat u potpunosti lišen poslovne sposobnosti ili odbije mandat nakon ovjere izbornih rezultata od Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, ime tog kandidata briše se s kandidacijske liste i mandat se dodjeljuje sukladno članku 9.10, osim za liste u kantonima i općinama gdje se mandati dodjeljuju sukladno članku 13.5 ovog zakona. Kandidat ili njegov zakonski zastupnik, u slučaju kada je kandidat u potpunosti lišen poslovne sposobnosti, mora Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeti izjavu o odbijanju mandata u pisanom obliku."

Članak 43.

U članku 4.21, stavak (1), mijenja se i glasi:

- "(1) Kandidacijske liste političkih stranaka, liste neovisnih kandidata i koalicija podnose se elektronički, a tiskani primjerak elektronički podnesenih kandidacijskih lista podnositelj mora dostaviti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH najkasnije 90 dana prije dana održavanja izbora."

U stavku (2), na kraju teksta dodaje se rečenica:

"Ovjeravanje, odnosno odbijanje kandidata na listama se mora završiti najkasnije 65 dana prije dana održavanja izbora."

Članak 44.

U Poglavlju 5 (PROVEDBA IZBORA) u članku 5.1, stavku (2), riječi: "Biračka mjesta određuje općinsko izbornom povjerenstvo najkasnije 65 dana prije dana izbora", zamjenjuju se riječima: "Biračka mjesta određuje općinsko izbornom povjerenstvo najkasnije 65 dana prije dana održavanja izbora, uzimajući u obzir pristupačnost biračkih mjesta za birače s invaliditetom i tehničke preduvjete potrebne za funkcioniranje izbornih tehnologija potrebnih tijekom provedbe izbora."

Članak 45.

U članku 5.2, stavak (1) mijenja se i glasi:

- "(1) Biračko mjesto određuje se uzimajući u obzir udaljenost birača od biračkog mjesta i u skladu s brojem birača, koji u pravilu treba biti između tri stotine (300) i tisuću (1000), osim u opravdanim slučajevima utvrđenim u propisima Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine."

Članak 46.

Iza članka 5.2 dodaje se novi članak 5.2a, koji glasi:

"Članak 5.2a

- (1) Biračka mjesta koja je posebno odredilo Središnje izbornom povjerenstvo BiH nakon konzultacija s općinskim izbornim povjerenstvom, uključujući i prostoriju predviđenu za

glasovanje i/ili brojanje glasačkih listića, mogu biti pokrivena opremom za video nadzor na način koji ne ugrožava tajnost glasovanja.

- (2) Središnje izborno povjerenstvo BiH donijet će obvezujuću Uputu o instaliranju, uporabi opreme za video nadzor, prijenu i čuvanju nadzornih video snimaka te o odgovornostima nadležnih tijela koji su u tom smislu zaduženi za provedbu izbora, kao i o prekršajima zbog kršenja tih pravila."

Članak 47.

U članku 5.3, riječi: "birački materijal", zamjenjuju se riječima: "izborni materijal", u cijelom članku u odgovarajućem padežu.

U stavku (1), iza riječi: "dostavlja biračkom odboru" dodaju se riječi: "na biračkom mjestu". Na kraju ovog stavka dodaje se nova rečenica koja glasi: "Izborni materijal se u noći prije otvaranja biračkog mjesta čuva u zaključanim prostorijama na lokaciji biračkog mjesta."

U stavku (2) iza riječi: "U slučaju da izborni materijal iz stavka (1) ovog članka nije dostavljen potpun i u ispravnom stanju, birački odbor", dodaje se riječ: "odmah"

U stavku (3), na početku rečenice, iza riječi: "Birački odbor" dodaju se riječi: "dužan je izborni materijal iz stavka (1) ovog članka odmah nakon preuzimanja zaključati na biračkom mjestu u nazočnosti policije i".

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

- "(4) Policija asistira u osiguranju izbornog materijala iz stavka (1) ovog članka."

Članak 48.

Iza članka 5.3 dodaje se novi članak 5.3a koji glasi:

"Članak 5.3a

- (1) U skladu s Uputom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, općinsko izborno povjerenstvo dostavlja na biračkim mjestima odgovarajuće izborne tehnologije za svako od biračkih mjesta najkasnije 48 sati prije otvaranja biračkih mjesta na dan održavanja izbora.
- (2) Birački odbor dužan je izborne tehnologije iz stavka (1) ovog članka odmah nakon preuzimanja zaključati na biračkom mjestu uz nazočnost policije i odgovoran je za njihovu sigurnost od trenutka njihovog prijema do završetka svih svojih dužnosti."

Članak 49.

U članku 5.4, stavku (3), riječi: "o kontroli glasačkih listića", zamjenjuju se riječima: "o izgledu, sadržaju, svojstvima i karakteristikama papira, tiskanju i kontroli zaduženih glasačkih listića".

Članak 50.

Članak 5.5 mijenja se i glasi:

"Članak 5.5

- (1) Predsjednik i svi članovi biračkog odbora moraju biti nazočni tijekom cijelog procesa glasovanja i brojanja glasačkih listića.
- (2) Predsjednika i članove biračkog odbora u slučaju njihovog odsustva prilikom procesa glasovanja ili brojanja glasačkih listića zamjenjuju njihovi zamjenici.
- (3) Na biračkom mjestu na kojem je glasovalo više od 350 birača, zamjenici predsjednika i zamjenici članova biračkog odbora dužni su sudjelovati tijekom cijelog procesa brojanja glasačkih listića.
- (4) Predsjednik biračkog odbora može ovlastiti zamjenika predsjednika i zamjenike članova biračkog odbora da nazoče tijekom cijelog postupka prebrojavanja glasačkih listića na biračkom mjestu na kojem je glasovalo manje od 350 birača."

Članak 51.

U članku 5.6, stavku (1), u drugoj rečenici, riječi: "može zatražiti", zamjenjuju se riječima: "će tražiti".

Članak 52.

U članku 5.7, stavku (1), iza prve rečenice dodaje se nova rečenica koja glasi: "Zapisnik o radu biračkog odbora vodi se kontinuirano, detaljno i čitko."

Članak 53.

U članku 5.8 u točki 2. na kraju rečenice veznik "i" zamjenjuje se interpunkcijskim znakom točka-zarez.

U točki 3. interpunkcijski znak točka zamjenjuje se interpunkcijskim znakom točka-zarez.

Iza točke 3. dodaju se nove točke 4. i 5., koje glase:

4. provjeriti funkcionalnost i ispravnost izbornih tehnologija;
5. na vidljivom mjestu izložiti popis članova biračkog odbora s nazivom političkog subjekta koji ih je nominirao."

Članak 54.

U članku 5.9, stavku (3), riječi: "Ako je zbog narušavanja reda glasovanje prekinuto u trajanju do tri sata ili kraće", zamjenjuju se riječima: "Ako je glasovanje prekinuto zbog narušavanja javnog reda ili zbog tehničke neispravnosti izborne tehnologije kraće od tri sata".

Članak 55.

U članku 5.12 stavka (3) mijenja se i glasi:

- "(3) Član biračkog odbora utvrđuje identitet birača na osnovu važeće osobne isprave i na osnovu elektroničke identifikacije birača koja podrazumijeva korištenje relevantnih biometrijskih podataka birača koji se prenose sigurnim elektroničkim prijenosom podataka između biračkih odbora, IDDEEA-e i Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, uzimajući u obzir Zakon o zaštiti osobnih podataka.
- Iza stavka (3) dodaje se stavak (4), koji glasi:
- (4) Identitet osobe koji se zbog invaliditeta ili bilo kojeg drugog opravdanog razloga predviđenog podzakonskim aktom kojeg donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH ne može utvrditi putem elektroničke identifikacije birača utvrđuje se isključivo na osnovu važeće osobne isprave."
- Dosadašnji stavci (4) i (5) postaju stavci (5) i (6).

Članak 56.

Članak 5.13 mijenja se i glasi:

"Članak 5.13

- (1) Član biračkog odbora dužan je utvrditi identitet birača u skladu s člankom 5.12 ovog zakona.
- (2) Član biračkog odbora dužan je označiti ime i prezime birača na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa, nakon čega se birač potpisuje na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa, a potom član biračkog odbora izdaje odgovarajući glasački listić ili listiće.
- (3) Član biračkog odbora ima odgovornost i dužnost upozoriti svakog birača da njegov potpis na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa mora odgovarati potpisu na identifikacijskom dokumentu koji predočava članu biračkog odbora radi identifikacije iz stavka (1) ovog članka.
- (4) Član biračkog odbora ima odgovornost i dužnost upozoriti svakog birača da će se elektronička identifikacija birača potvrditi samo ako odgovara podacima koje vodi nadležno državno tijelo."

Članak 57.

Iza članka 5.13 dodaje se novi članak 5.13a, koji glasi:

"Članak 5.13a

- (1) Središnje izborno povjerenstvo BiH će donijeti obvezujuću uputu o načinu i postupku identifikacije birača predviđene člankom 5.12 i člankom 5.13 ovog zakona.
- (2) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise za osiguravanje sigurnog elektroničkog prijenosa podataka između biračkih odbora, IDDEEA-e i Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, s ciljem vođenja elektroničkih sustava za razmjenu podataka o identifikaciji birača, vodeći računa o Zakonu o zaštiti osobnih podataka."

Članak 58.

U članku 5.14, stavku (1), iza riječi: "Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje", riječi: "oblik i sadržaj" zamjenjuju se riječima: "izgled, sadržaj, svojstva i karakteristike".

U stavku (2), točka 3 mijenja se i glasi:

"3. mogućnost da, u okviru kandidacijske liste jedne političke stranke, koalicije ili liste neovisnih kandidata, označi jednog ili najviše tri kandidata na jednoj listi koju je birač odabrao. Ako je birač valjano označio više od tri kandidata na jednoj listi, smatra se da je ta lista dobila jedan važeći glas u svrhu raspodjele mandata, dok se preferencijalni glasovi s liste smatraju nevažećim."

Stavak (3) mijenja se i glasi:

- "(3) Birač može glasovati samo na način koji je utvrđen u ovom članku, a što će biti bliže uređeno podzakonskim aktom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH."

Članak 59.

U članku 5.15, stavku (1), točka 4., riječi: "korištenja i" brišu se.

Iza točke 4. dodaje se nova točka 5. koja glasi:

"5. uputstvo glasaču za korištenje izbornih tehnologija koje utječu na način glasovanja."

Članak 60.

U članku 5.17, stavku (1), dodaju se nove točke 6. i 7., koje glase:

6. ako ne sadrži otisak pečata, ili
7. ako ga nije potpisao član biračkog odbora."

Članak 61.

U članku 5.19, stavku (1), riječi: "fizički nesposoban", zamjenjuju se riječima: "osoba s invaliditetom".

U stavku (3), iza riječi: "tiskanim slovima", dodaju se riječi: "i navesti svoj jedinstveni matični broj (JMB)".

U stavku (4), na kraju teksta, iza riječi "biraču" dodaju se riječi: "na dan izbora".

Iza stavka (4) dodaju se novi stavci (5) i (6), koji glase:

- "(5) U slučaju da je biračko mjesto opremljeno izbornim tehnologijama pomoću kojih se osobi s invaliditetom omogućuje da glasuje samostalno, pomoć druge osobe će biti isključena radi zaštite tajnosti glasovanja.
- (6) Središnje izborno povjerenstvo BiH će podzakonskim aktom regulirati način primjene ovog članka."

Članak 62.

U članku 5.22, stavku (1), iza riječi: "propise za", dodaju se riječi: "ručno i elektroničko", a iza riječi: "birača zatvorenika", dodaju se riječi "i pritvorenika".

Stavak (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Svi glasački listići broje se na biračkim mjestima, osim ako Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrdi da će se glasački listići brojati u jednom ili više glavnih centara za brojanje. Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise za brojanje glasova glasačkih listića u jednom ili više glavnih centara za brojanje. Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise za ručno i elektroničko brojanje glasova i

utvrđivanje rezultata glasovanja u glavnom centru za brojanje, uključujući i slučajeve kada se izborni rezultati ne mogu utvrditi na određenom biračkom mjestu zbog neispravnosti izborne tehnologije. Rezultati glasovanja u glavnom centru za brojanje bit će javno izloženi u centru za brojanje kako bi javnost mogla imati uvida u njih, a kopije rezultata glasovanja bit će uručene akreditiranim promatračima rada glavnog centra za brojanje na njihov zahtjev."

Članak 63.

U članku 5.23, stavku (1), iza riječi "počinje", riječi: "utvrđivati rezultate glasovanja" zamjenjuju se riječima: "prebrojavanje glasova".

Iza stavka (1), dodaje se stavak (2), koji glasi:

- "(2) U slučaju da se prebrojavanje vrši primjenom izborne tehnologije kojom se glasački listići broje automatski, automatsko prebrojavanje rezultata i prijenos rezultata glasovanja vrši se odmah po zatvaranju biračkog mjesta. Nakon završetka navedenog postupka birački odbor vrši ručno prebrojavanje."

Dosadašnji stavci (2) i (3) postaju stavci (3) i (4).

Iza dosadašnjeg stavka (3), koji postaje stavak (4), dodaje se novi stavak (5) koji glasi:

- "(5) Svi članovi biračkog odbora zajednički, jedni pred drugima, vrše ručno prebrojavanje birača, glasačkih listića, kuverti s nepotvrđenim glasačkim listićima i glasova iz stavaka (3) i (4) ovog članka, i neće odsustvovati tijekom navedenog postupka prebrojavanja, osim u opravdanim slučajevima utvrđenim propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Postupak ručnog prebrojavanja obustavlja se za vrijeme odsutnosti člana biračkog odbora."

Članak 64.

U članku 5.25 u stavku (1) iza riječi: "utvrdi da će se" dodaju se riječi: "ručno i/ili elektroničko".

Članak 65.

U članku 5.26, stavku (1), riječi: "Nakon utvrđivanja rezultata glasovanja", zamjenjuju se riječima: "Nakon završetka procesa brojanja".

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4), koji glasi:

- "(4) Središnje izborno povjerenstvo BiH će donijeti propise o osiguravanju sigurnog elektroničkog prijenosa relevantnih statističkih podataka u stvarnom vremenu prije i poslije zatvaranja biračkih mjesta i prijenosa izbornih rezultata nakon zatvaranja biračkih mjesta prema općinskom izbornom povjerenstvu i Središnjem izbornom povjerenstvu BiH."

Članak 66.

U članku 5.27, stavku (1), u prvoj rečenici, iza riječi: "koji se podnosi Središnjem izbornom povjerenstvu BiH", dodaju se riječi: "odmah, a najkasnije".

U istom stavku, iza druge rečenice, dodaje se nova rečenica, koja glasi: "Kontrolori izbornih rezultata obvezni su unositi izborne rezultate sa obrazaca izbornih rezultata s biračkih mjesta, kao i s obrazaca za pravilno objedinjavanje utvrđenih izbornih rezultata."

Iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3), koji glasi:

- "(3) Ukoliko se unos rezultata obavlja na biračkom mjestu, kontrolori će provjeriti točnost unesenih rezultata."

Članak 67.

U članku 5.29, stavku (1), riječi: "istekom roka za podnošenje prigovora, žalbe, odnosno nakon pravomoćnosti odluka", zamjenjuju se riječima: "istekom roka za podnošenje prigovora, žalbe i/ili po okončanju ponovnog kontrolnog brojanja, odnosno nakon pravomoćnosti odluka".

U istom članku, iza stavka (2) dodaju se novi stavci (3) i (4), koji glase:

- "(3) Preliminarni rezultati izbora se, u pravilu, evidentiraju na osnovu elektroničkog brojanja glasačkih listića.
- (4) Ukoliko se ustanovi da postoji neslaganje između rezultata ručnog i elektroničkog prebrojavanja, Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine izvršit će ponovljeno ručno brojanje i ponovljeno elektroničko brojanje u glavnom centru za brojanje i utvrđuje rezultat glasanja na biračkom mjestu."

Članak 68.

U članku 5.30, stavku (4), u točki 5), riječi: "u roku od tri dana od dana kada je Središnje izborno povjerenstvo BiH objavilo izborne rezultate", zamjenjuju se riječima: "u roku od 72 sata od dana kada je Središnje izborno povjerenstvo BiH objavilo utvrđene izborne rezultate."

U istom članku, stavak (5) mijenja se i glasi:

- "(5) Središnje izborno povjerenstvo BiH nalaže ponovno brojanje ako se utvrdi da broj glasačkih listića premašuje broj glasača koji su glasovali na biračkom mjestu za više od 2%."
- Iza stavka (6) dodaje se novi stavak (7) koji glasi:
- "(7) Središnje izborno povjerenstvo BiH po službenoj dužnosti može naložiti ponovno brojanje čak i ako nije podnesen zahtjev za ponovno brojanje iz stavka (1) ovog članka neovisno od uvjeta iz stavaka (2), (3), (4), (5) i (6) ovog članka."

Članak 69.

U članku 5.32, stavku (1), iza riječi: "pojedinoj razini vlasti", dodaju se riječi: "u pravilu".

Na kraju istog stavka dodaje se nova rečenica, koja glasi: "Izuzetno, iz razloga propisanih propisima iz stavka (3) ovog članka, potvrđivanje rezultata može se odgoditi i do 15 dana."

Iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2), koji glasi:

- "(2) Odluka Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o potvrđivanju izbornih rezultata je konačna, obvezujuća i protiv nje nije moguće izjaviti žalbu."
- Dosadašnji stavak (2) postaje stavak (3), i glasi:
- "(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise o potvrđivanju izbornih rezultata."

Članak 70.

U Poglavlju 6 (ZAŠTITA IZBORNOG PRAVA), u članku 6.2, stavak (1) mijenja se i glasi:

- "(1) Birač i politički subjekt čije je pravo ustanovljeno ovim zakonom povrijeđeno može izbornom povjerenstvu uložiti prigovor najkasnije u roku od 72 sata od učinjene povrede, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno."

U istom članku, stavku (2), iza riječi: "Izborna povjerenstva", riječ: "mogu", zamjenjuje se riječju "će".

Članak 71.

U članku 6.3, stavku (1), iza riječi: "Središnje izborno povjerenstvo BiH" dodaju se riječi: "ili putem elektroničke aplikacije".

Članak 72.

U članku 6.4, stavku (1), iza riječi: "osim u slučaju povrede iz", dodaju se sljedeće riječi i zarez: članka 7.2a."

Članak 73.

U članku 6.5, na početku rečenice, riječi: "Općinsko izborno povjerenstvo može narediti", zamjenjuju se riječima: "Središnje izborno povjerenstvo BiH i općinsko izborno povjerenstvo mogu narediti", a iza riječi: "prigovor iz članka 6.4", dodaju se riječi: "i članka 6.6".

Članak 74.

U članku 6.6, stavku (1), iza riječi: "učinjene od političkog subjekta i povrede iz", dodaju se sljedeće riječi i zarez: "članka 7.2a,".

U stavku (2), riječi: "u roku od 48 sati", zamjenjuju se riječima: "u roku od 72 sata".

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4), koji glasi:

- "(4) Izuzetno, u posebno složenim slučajevima kada je za utvrđivanje činjenica i okolnosti od značaja za rješavanje stvari potrebno saslušati stranke i svjedoke, te steći uvid i pročitati veći broj materijalnih dokaza, Središnje izborno povjerenstvo BiH provest će postupak u roku od tri, a ne duže od pet dana nakon isteka roka iz članka 6.3, stavak (2), ovog zakona."

Dosadašnji stavci (4) i (5) postaju stavci (5) i (6).

Iza dosadašnjeg stavka (5) koji postaje stavak (6) dodaju se novi stavci (7) i (8) koji glase:

- "(7) Središnje izborno povjerenstvo BiH blagovremeno javno objavljuje informacije u svezi s podnesenim prigovorima i žalbama, kao i informacije o donesenim odlukama, te vodi poseban registar podnesenih prigovora, žalbi i donesenih odluka.
- (8) Način vođenja registra bit će propisan podzakonskim aktom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH."

Članak 75.

U članku 6.9, stavku (1), brišu se zarez i riječi: "kojom je odlučeno o primjeni ovog zakona", te se na kraju teksta stavlja točka.

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

- "(4) Sud BiH blagovremeno i javno objavljuje informacije u svezi s odlukama i obrazloženjima odluka iz stavka (3) ovog članka."

Članak 76.

Iza članka 6.9, u nazivu Poglavlja 7, riječi: "IZBORNOJ KAMPANJI", zamjenjuje se riječima: "IZBORNOM RAZDOBLJU".

Članak 7.1 mijenja se i glasi:

"Članak 7.1

U razdoblju preuranjene izborne kampanje zabranjeno je vođenje izborne kampanje u elektroničkim, *online* i tiskanim medijima i putem društvenih mreža ili bilo koji oblik javnog oglašavanja kampanje. Ova zabrana ne odnosi se na organiziranje zakonitih službenih skupova tijela i događaja političkih subjekata u svrhe koje nisu kampanja."

Članak 77.

Iza članka 7.1 zakona dodaju se novi članci 7.1a, 7.1b i 7.1.c, koji glase:

"Članak 7.1a

Kandidati političkih stranaka, koalicija, liste neovisnih kandidata, kao i neovisni kandidati i drugi sudionici u izbornom procesu, imaju potpunu slobodu da tijekom izborne kampanje provode izborne aktivnosti na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine. Nadležni organi osigurat će slobodu kretanja kandidata, pristalica i birača tijekom cijelog izbornog procesa.

Članak 7.1b

- (1) Političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata i neovisni kandidati imaju pravo:
- voditi izbornu kampanju u mirnom okruženju;
  - organizirati i održavati javne skupove na kojima mogu slobodno iznositi svoje stavove kako bi stekli potporu birača; i
  - tiskati i dijeliti plakate, postere i druge materijale u svezi sa izbornom kampanjom.

- (2) Za javni skup iz točke b) prethodnog stavka nije potrebno odobrenje nadležnog tijela, s tim što je organizator dužan dvadeset i četiri (24) sata prije održavanja takvog skupa o tome obavijestiti tijelo nadležno za održavanje javnog reda i mira.
- (3) Ako su dva ili više organizatora najavili nadležnom organu održavanje javnog skupa na istom mjestu i u isto vrijeme, pravo na održavanje javnog skupa na tom mjestu i u zatraženo vrijeme imaće organizator koji je prvi pisano obavijestio nadležno tijelo o održavanju javnog skupa, o čemu će podnositelj obavijestiti nadležno tijelo, u roku ne duljem od 12 sati od podnesene obavijesti o održavanju javnog skupa.

Članak 7.1c

Politički subjekti u razdoblju izborne kampanje obvezni su osigurati ravnomjernu promidžbu kandidata oba spola u medijskim nastupima, na javnim skupovima i drugim oblicima izborne kampanje s ciljem osiguranja jednakosti kandidata oba spola."

Članak 78.

U članku 7.2 iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

- "(4) Politički subjekt dužan je u roku od 15 dana od dana izbora osigurati uklanjanje svih oglasa, plakata, postera i drugog sličnog materijala s prostora određenog za kampanju, a koji su korišteni u svrhu izborne kampanje tog političkog subjekta."

Članak 79.

U članku 7.2a, stavak (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Zloupotreba javnih sredstava iz stavka (1) ovog članka između ostalog podrazumijeva:
- korištenje pozicije rukovoditelja tijela ili ustanove za javnu promidžbu sebe kao kandidata i/ili političkog subjekta kojem pripada, kroz javnu promidžbu tijela ili ustanove;
  - uključivanje državnih službenika koji su podređeni kandidatu u obavljanju poslova u radnom vremenu u ciljem promidžbe kandidata ili političkih subjekata;
  - korištenje prostorija javnih ustanova, tijela ili javnih poduzeća za obavljanje predizbornih aktivnosti ako korištenje istih prostorija nije zagarantirano drugim kandidatima i političkim subjektima pod istim uvjetima;
  - korištenje sredstava komunikacije, informacijskih usluga, uredske opreme javnih ustanova, tijela i javnih poduzeća za izbornu kampanju;
  - korištenje sredstava prijevoza u vlasništvu državnih, entitetskih, gradskih, kantonalnih ili općinskih organa i organizacija bez naknade ili po sniženim naknadama za aktivnosti kampanje. Ova odredba ne odnosi se na prijevoz osoba koje se posebno štite u skladu sa zakonom, koji se obavlja kao dio sigurnosnih mjera koje se primjenjuju na visoke dužnosnike koji podliježu službenoj zaštiti koju pružaju nadležni organi prilikom obavljanja službene dužnosti ili postupanja po službenoj dužnosti;
  - promidžba političkih subjekata ili kandidata na javnim događajima ili manifestacijama koje financiraju javne ustanove ili javna poduzeća;
  - prikupljanje potpisa ili vođenje izborne kampanje koju provode osobe koje obavljaju izabranu dužnost ili su državni službenici, tijekom službenih aktivnosti ili događaja koje organizira javna ustanova, javno tijelo ili javno poduzeće; i

- h) korištenje javnih sredstava i resursa u svrhu izravne ili neizravne kupovine potpore birača tijekom izborne kampanje, što uključuje između ostalog i pružanje jednokratne novčane ili nenovčane potpore građanima ili kategorijama građana, osim ako je pružanje te potpore planirano u okviru redovitih proračunskih subvencija."

Članak 80.

U članku 7.3, stavku (1), iza točke 7) dodaje se nova točka 8), koja glasi:

- "8) zloupotrijebiti dijete u političke svrhe."

U članku 7.3, iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3), koji glasi:

- "(3) Odredbe stavaka (1) i (2) primjenjivat će se shodno na razdoblje preuranjene izborne kampanje."

Članak 81.

U članku 7.4, iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3), koji glasi:

- "(3) Zabranjuju se sve aktivnosti koje ometaju ili opstruiraju izborni proces tijekom razdoblja utvrđenog u stavku (1) ovog članka."

Članak 82.

U Poglavlju 14 (PONOVNI, ODGOĐENI I PRIJEVREMENI IZBORI), članku 14.1, ispred prvog stavka dodaje se oznaka stavka (1), a riječi: "najkasnije 14 dana od dana pravomoćnosti odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o poništenju izbora" brišu se.

U istom članku dodaje se novi stavak (2), koji glasi:

- "(2) Središnje izborni povjerenstvo BiH raspisuje ponovne izbore, u pravilu, u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti odluke Središnjeg izbornog povjerenstva o poništenju izbora."

Članak 83.

U članku 14.2, stavku (4), na kraju rečenice, iza riječi: "na redovnim izborima", briše se interpunkcijski znak točka, dodaju se zarez i riječi: "osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano."

Članak 84.

Članak 15.1 mijenja se i glasi:

"Članak 15.1

Sredstva za financiranje troškova izborne kampanje politička stranka i neovisni kandidati koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama osiguravaju iz izvora propisanih Zakonom o financiranju političkih stranka i na način propisan ovim zakonom."

Članak 85.

U dosadašnjem članku 15.1, koji postaje članak 15.1a, u stavku (1), iza riječi: "za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama", dodaju se riječi: "imat će jedan račun za financiranje izborne kampanje i".

U istom članku, stavku (1), točka 1), mijenja se i glasi:

- "1) sve gotovinske transakcije i raspoloživu gotovinu;"

U istom članku, stavku (1), točki 2), iza riječi: "sve prihode i rashode, zasnovane na članarini", dodaju se riječi: "prilozima fizičkih i pravnih osoba".

U istom članku, stavku (1), u točki 3), iza riječi: "koja je primila takvu uplatu", riječi: "koja premašuje iznos od stotinu (100) konvertibilnih maraka" i interpunkcijski znak zarez, brišu se.

U istom članku, stavku (1), u točki 4), iza riječi: "u javnim", dodaju se riječi "i online".

Članak 86.

Iza članka 15.1a dodaju se novi članci 15.1b, 15.1c, 15.1d i 15.1e koji glase:

"Članak 15.1b

- (1) Politička stranka i neovisni kandidat koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama dužni su otvoriti poseban račun za financiranje troškova izborne kampanje, u skladu s člankom 4.4, stavak (1), ovog Zakona.
- (2) Račun za financiranje izborne kampanje otvara osoba ili tijelo koje ovlasti politička stranka odnosno neovisni kandidat.
- (3) Poseban račun za financiranje troškova izborne kampanje politička stranka i neovisni kandidat dužni su otvoriti najkasnije s danom podnošenja prijave za ovjeru za sudjelovanje na izborima, a najranije ga mogu otvoriti tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru.
- (4) Sredstva koja politička stranka i neovisni kandidat koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama namjeravaju utrošiti za izbornu kampanju moraju biti unaprijed uplaćena na poseban račun za financiranje izborne kampanje.
- (5) Na poseban račun za financiranje izborne kampanje ne smiju se primati druge uplate, osim onih namijenjenih za financiranje izborne kampanje, niti se sredstva s tog računa smiju koristiti u bilo koju drugu svrhu, osim podmirenja troškova izborne kampanje.
- (6) Ako nakon uplate svih transakcija, u skladu s ovim zakonom, na posebnom računu za financiranje izborne kampanje političke stranke preostanu neutrošena sredstva, ona se uplaćuju na transakcijski račun središnjice političke stranke.
- (7) Ako sredstva na posebnom računu za financiranje izborne kampanje nisu dovoljna za izmirenje troškova, politička stranka je obvezna neizmirene obveze po osnovu troškova izborne kampanje platiti s računa središnjice političke stranke.
- (8) Ako nakon završetka svih transakcija, u skladu s ovim zakonom, na posebnom računu za financiranje izborne kampanje neovisnog kandidata preostanu neutrošena sredstva, ona se vraćaju svim izvorima ili donatorima. Povrat preostalih sredstava je razmjerni iznosima uplata ili datih donacija.

Članak 15.1c

- (1) Kada dvije ili više političkih stranaka nastupaju u okviru koalicije, za troškove kampanje mogu koristiti poseban račun za financiranje troškova izborne kampanje jedne od političkih stranaka, članice koalicije, što se uređuje međusobnim sporazumom političkih stranaka koji se dostavlja i deponira u Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Sredstva koja je pojedina politička stranka obvezna uplatiti na poseban račun za financiranje troškova izborne kampanje u skladu sa zaključenim međusobnim sporazumom ne smatraju se donacijom ni prihodom političke stranke koja je otvorila poseban račun za financiranje izborne kampanje.
- (2) Politička stranka može drugoj političkoj stranci dati pozajmicu za financiranje izborne kampanje na osnovu međusobnog sporazuma, uplatom na poseban račun za financiranje izborne kampanje. Pozajmica koju je politička stranka na osnovu međusobnog sporazuma dala drugoj političkoj stranci te povrat pozajmice na središnji račun političke stranke koja je dala pozajmicu ne smatra se donacijom.
- (3) Sporazum o pozajmici s jasno definiranim rokom povrata pozajmice obvezno se dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

Članak 15.1d

- (1) Politička stranka i neovisni kandidat koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama dužni su, u vrijeme podnošenja prijave za ovjeru za sudjelovanje na izborima, Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeti izvješće o transakcijama s posebnog računa za financiranje troškova izborne kampanje za razdoblje od njegovog otvaranja do dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore.
- (2) Prijava za sudjelovanje na izborima političke stranke i neovisnog kandidata neće biti ovjerena ako politička stranka i neovisni kandidat ne podnesu izvješće o transakcijama s posebnog računa za financiranje troškova izborne kampanje za razdoblje od njegovog otvaranja do dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore.
- (3) Tri dana prije dana održavanja izbora, unosom u elektroničku aplikaciju podnosi se izvješće o transakcijama sa posebnog računa za financiranje izborne kampanje. Izvješće će sadržavati sve izvore novčanih i nenovčanih donacija, datum i iznos tih uplata; izvješće o svim troškovima (rashodima) izborne kampanje, kao i računima dobavljača i pružatelja usluga, s ažuriranim podacima do dana podnošenja izvješća.
- (4) U roku od 30 dana od dana objavljivanja izbornih rezultata u "Službenom glasniku BiH", unosom u elektroničku aplikaciju podnosi se financijsko izvješće o transakcijama sa posebnog računa za financiranje izborne kampanje. Izvješće će sadržavati sve izvore financiranja izborne kampanje, troškove (rashode) izborne kampanje za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana podnošenja izvješća, kao i iznos i vrstu neizmirenih dugova za troškove izborne kampanje i vrijeme potrebno za njihovo plaćanje.
- (5) Politička stranka i neovisni kandidat koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama obavještavaju Središnje izbornom povjerenstvo o zatvaranju posebnog računa."

Članak 87.

Članak 15.3 mijenja se i glasi:

"Članak 15.3

- (1) Politička stranka imenuje ovlaštenu osobu koja je odgovorna za podnošenje izvješća i vođenje knjiga.
- (2) Neovisni kandidat može imenovati ovlaštenu osobu ili biti osobno odgovoran za podnošenje izvješća i vođenje knjiga, kao i za komunikaciju sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH.
- (3) Osoba imenovana u skladu sa stavcima (1) i (2) ovog članka, ovlaštena za vođenje poslovnih knjiga, podnošenje izvješća sukladno ovom zakonu i Zakonu o financiranju političkih stranaka, te za komunikaciju sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH, obvezna je kontinuirano se educirati u skladu s planom i programom obrazovanja i obuke koji donosi Središnje izbornom povjerenstvo BiH.
- (4) Politička stranka i neovisni kandidat obvezni su dostaviti podatke o osobi imenovanoj u skladu s odredbama stavka (1) ovog članka zajedno s podacima za kontakt, najkasnije u roku od 15 dana od dana njenog imenovanja ili 15 dana od dana promjene ovlaštene osobe u skladu s odredbom ovog članka.
- (5) Ovlaštena osoba potpisuje sva izvješća i odgovorna je za vođenje evidencije u svezi s izvješćima. Na zahtjev Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, ovlaštena osoba dužna je da dostavi izvješća na uvid."

Članak 88.

Članak 15.4 mijenja se i glasi:

"Članak 15.4

Osoba imenovana sukladno članku 15.3 ovog zakona izravno je odgovorna za podnošenje izvješća i za sadržaj izvješća Središnjem izbornom povjerenstvu BiH."

Članak 89.

U članku 15.6, dodaje se stavak (2), koji glasi:

- "(2) Sve državne, entitetske, kantonalne i institucije jedinica lokalne samouprave, kao i institucije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine obvezne su surađivati sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH i obvezne su, na pisani zahtjev Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, dostaviti sve potrebne podatke, informacije i dokumente relevantne za efikasnu provjeru točnosti podataka sadržanih u izvješćima o donacijama za izbornu kampanju, materijalnim prilogima i rashodima, uključujući i podatke o приходима pojedinačnih donatora u skladu s odredbama ovog poglavlja. Ista obveza važi za sve javne i poslovne banke koje su otvorile bankovne račune u ime političkog subjekta, bilo za financiranje političkog subjekta ili poseban račun za potrebe financiranja izborne kampanje, kao i za sve pravne i fizičke osobe koje su dale donacije političkom subjektu."

- U članku 15.6, dosadašnji stavci (2) i (3) postaju stavci (3) i (4).

Članak 90.

Uvodni dio članka 15.7, stavka (1), mijenja se i glasi:

"Kandidati izabrani na svim razinama vlasti dužni su u roku od trideset (30) dana od dana objave ovjere mandata u "Službenom glasniku BiH", na način koji utvrdi Središnje izbornom povjerenstvo BiH, podnijeti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH potpisanu izjavu o svom ukupnom imovinskom stanju koja sadrži:"

U istom članku, stavak(1), u točki 1., riječi "iz članka 15.1" zamjenjuju se riječima "iz članka 15.1a."

Članak 91.

U članku 15.8, dosadašnji stavak (1) briše se.

Dosadašnji stavci (2) i (3) postaju stavci (1) i (2).

Novi stavak (1) mijenja se i glasi:

- "(1) Kandidati izabrani u tijela na svim razinama vlasti dužni su Središnjem izbornom povjerenstvu BiH predati izjavu o imovinskom stanju, u roku od 30 dana od dana prestanka mandata na koji su izabrani, kao i u slučaju prestanka mandata u situacijama opisanim u članku 1.10, stavku (1), osim točke 3) ovog zakona, u roku od 30 dana od dana prestanka mandata."

Članak 92.

Naslov Poglavlja 16 mijenja se i glasi: MEDIJI U IZBORNOM RAZDOBLJU.

Članak 93.

- U članku 16.1. ispred prvog stavka dodaje se oznaka stavka (1).

U istom članku iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2), koji glasi:

- "(2) Online mediji koji se odluče za izvješćivanje o izbornoj kampanji dužni su osigurati javne i transparentne informacije o svom vlasništvu i pridržavati se načela propisanih u članku 16.2, stavak (1), ovog zakona."

Članak 94.

Članak 16.2 mijenja se i glasi:

"Članak 16.2

- (1) Elektronski mediji koji prate izbornu kampanju dužni su pridržavati se načela uravnoteženosti, jednakog pristupa, pravičnosti i nepristranosti.

- (2) Ako elektronski mediji ne postupaju u skladu sa stavom (1) ovog člana, može se podnijeti prijava Regulatornoj agenciji za komunikacije na daljnje postupanje."

Članak 95.

U članku 16.3, stavku (3), iza riječi: "u okviru informacionih programa elektronskih medija", riječi: "bez navođenja njihove kandidature", zamjenjuju se riječima: "bez izravnog ili neizravnog navođenja njihove kandidature".

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4), koji glasi:

- "(4) U slučaju kršenja odredbi ovog članka, politički subjekt ili svaka druga zainteresirana osoba može podnijeti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije Bosne i Hercegovine na nadležno postupanje."

Članak 96.

U članku 16.4 iza riječi "uravnoteženosti," dodaju se riječi: "jednakog pristupa,".

U istom članku, iza riječi: "poput okruglih stolova", dodaje se interpunkcijski znak zarez (,) i sljedeće riječi: "drugih debatnih emisija".

Članak 97.

U članku 16.5, stavku (2), riječi: "izborne kampanje", zamjenjuju se riječima: "izbornog razdoblja".

Članak 98.

U članku 16.11, stavku (1), iza riječi: "biračkih mjesta", dodaju se riječi: "kada počinje razdoblje predizborne šutnje".

Članak 99.

U članku 16.12, dodaju se novi stavci (6) i (7) koji glase:

- "(6) Plaćeno političko oglašavanje mora kao takvo biti nedvosmisleno definirano i ne smije se emitirati u razdoblju od najmanje 15 minuta prije, za vrijeme ili nakon emitiranja vijesti.

- (7) Cijena i uvjeti emitiranja naručenog političkog oglašavanja bit će jedinstveni za sve političke subjekte koji sudjeluju u izborima."

Članak 100.

U članku 16.13. ispred prvog stavka dodaje se oznaka stavka (1), a riječi: "ima pravo da odbije emitirati", zamjenjuju se riječima: "može odbiti emitiranje političkog oglašavanja".

U istom članku, u stavku (1), točka c) mijenja se i glasi:

- "c) oglašavanje uključuje bilo kakav vid diskriminacije ili predrasuda na osnovu spola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, posebnih potreba, dobi, seksualne orijentacije, društvenog podrijetla, kao i svaki drugi sadržaj koji ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojoj osobi onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje njenih prava i sloboda na ravnopravnoj osnovi;"

Iza točke c) dodaju se nove točke d), e) i f), koje glase:

- "d) se oglašavanjem ponižava, zastrašuje ili podstiče na mržnju, nasilje ili diskriminaciju protiv osoba ili grupe na osnovu spola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, posebnih potreba, dobi, seksualne orijentacije, društvenog podrijetla ili na osnovu bilo koje druge okolnosti koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojoj osobi onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje njenih prava i sloboda na ravnopravnoj osnovi;

- e) oglašavanje uključuje sudjelovanje djece; i

- f) je oglašavanje u suprotnosti s bilo kojim propisom Regulatorne agencije za komunikacije BiH."

U istom članku iza stavka (1) dodaju se novi stavci (2), (3), (4) i (5), koji glase:

"(2) Ako elektronski mediji smatraju da sadržaj plaćenog političkog oglašavanja potpada pod stav (1) točke c), d), e) i f) ovog članka, može podnijeti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije BiH, koja je dužna donijeti obvezujuće mišljenje u svezi s podnesenom prijavom po hitnom postupku.

(3) Ako elektronski mediji odbiju da emitiraju plaćeno političko oglašavanje, navodeći razloge iz stavka (1) točke c), d), e) i f) ovog članka, suprotno obvezujućem mišljenju Regulatorne agencije za komunikacije BiH, politički subjekt čiji je oglas odbijen ima pravo podnijeti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije BiH, koja je dužna donijeti odluku u svezi s podnesenom prijavom.

(4) U slučaju da elektronski mediji emitiraju plaćeno političko oglašavanje suprotno odredbama stavka (1) ovog članka, svaka zainteresirana osoba ima pravo podnijeti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije Bosne i Hercegovine.

(5) Odluku iz stavaka (3) i (4) ovog članka Regulatorna agencija za komunikacije BiH donosi po hitnom postupku i dostavlja je na znanje Središnjem izbornom povjerenstvu BiH."

Članak 101.

U članku 16.14, stavku (1), riječi: "u razdoblju od 30 dana prije dana održavanja izbora", zamjenjuju se riječima: "u razdoblju izborne kampanje".

U istom članku, stavku (2), riječi: "u razdoblju od 30 dana prije dana održavanja izbora", zamjenjuju se riječima: "u razdoblju izborne kampanje".

U istom članku, stavku (3), rečenica: "Zabranjeno je vođenje izborne kampanje putem elektronskih i tiskanih medija koja je stereotipnog i uvredljivog sadržaja u odnosu na muškarce i/ili žene ili koja podstiče stereotipno i uvredljivo ponašanje na temelju spola ili ponižavajući odnos prema pripadnicima različitih spolova", briše se.

U stavku (5), riječi: "u razdoblju od 30 dana prije dana održavanja izbora" zamjenjuju se riječima: "u razdoblju izborne kampanje".

Članak 102.

Iza članka 16.14 dodaju se novi članci 16.14a i 16.14b, koji glase:

"Članak 16.14a

Odredbe članka 16.14, stavak (3), shodno se primjenjuju na privatne elektronske medije, *online* medije, društvene mreže ili bilo koji drugi oblik javnog oglašavanja.

Članak 16.14b

Politički subjekti mogu u toku izborne kampanje voditi kampanju i putem interneta, sukladno odredbama ovog zakona."

Članak 103.

Članak 16.16 mijenja se i glasi:

"Članak 16.16

(1) U slučaju kršenja odredbi iz ovog poglavlja od strane elektronskih medija nadležna je Regulatorna agencija za komunikacije BiH.

(2) U slučaju kršenja odredbi iz ovog poglavlja od strane političkih subjekata nadležno je Središnje izbornom povjerenstvo BiH."

Članak 104.

Članak 16.17 mijenja se i glasi:

"Članak 16.17

Politički subjekti svoje primjedbe na sadržaj u tiskanim i *online* medijima u svezi s praćenjem izborne kampanje upućuju Vijeću za tisak i online medije u Bosni i Hercegovini."

Članak 105.

Iza članka 16.17 dodaju se novi članci 16.17a i 16.17b, koji glase:

"Članak 16.17a

(1) Političkim subjektima je zabranjeno da putem medija iznose lažne informacije koje bi mogle ugroziti integritet izbornog procesa i dezinformirati birače.

(2) U slučaju povrede odredbi iz stavka (1) ovog članka, Središnje izbornom povjerenstvo BiH je ovlašteno da provede postupak.

Članak 16.17b

U tijeku izborne kampanje politički subjekti će uložiti najveće napore da svojim kandidatkinjama i kandidatima na izborima osiguraju jednaku zastupljenost za predstavljanje njihovog političkog programa i programa njihovih političkih subjekata, kako putem javnih tako i putem privatnih elektronskih medija."

Članak 106.

U Poglavlju 17 (IZBORNI PROMATRAČI), u članku 17.1, iza stavka (2), dodaju se novi stavci (3) i (4), koji glase:

"(3) Promatraču se mora omogućiti pravo na efektivno obavljanje promatranja, što podrazumijeva jasan uvid u sve izborne aktivnosti iz stavka (2) ovog članka, a posebno u fazu brojanja glasačkih listića.

(4) Ukoliko promatrač za vrijeme promatranja utvrdi nepravilnosti u svezi s procesom koji je promatrao, može tražiti pojašnjenje od ovlaštene osobe, a ukoliko je nezadovoljan obrazloženjem, o tome će unijeti primjedbu u zapisnik."

Članak 107.

U članku 17.2 stavak (1) mijenja se i glasi:

"(1) Promatrači ni na koji način neće ometati izborne aktivnosti i poštivat će tajnost glasovanja, a identitet glasača će moći otkriti isključivo ukoliko je to potrebno u svrhu obavljanja njihovih dužnosti iz stavka (4) članka 17.1. Samo jedan predstavnik akreditiranih subjekata može nazočiti javnom sastanku izbornog povjerenstva, u centru za birački popis, biračkom mjestu ili drugim relevantnim mjestima, kako je utvrdilo Središnje izbornom povjerenstvo BiH."

Iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3), koji glasi:

"(3) Promatranje brojanja glasova u centru za brojanje organizirat će se na način da za svakim stolom na kome se vrši brojanje svi akreditirani subjekti mogu imati po jednog promatrača sve vrijeme brojanja kao i promatranja svih ostalih izbornih aktivnosti u centru za brojanje."

Dosadašnji stavak (3) postaje stavak (4).

Članak 108.

U članku 17.8 riječ "prigovor" zamjenjuje se riječju "žalbu", a riječi: "koje će ga" zamjenjuju se riječima: "koje će žalbu".

Članak 109.

U članku 17.9, stavku (1), iza riječi: "u pisanom obliku", dodaju se riječi: "ili elektronski".

Članak 110.

U Poglavlju 18 (BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE) članak 18.3 se briše.

Članak 111.

U Poglavlju 19A (KAZNENE ODREDBE) članak 19.8 mijenja se i glasi:

"(1) Novčanom kaznom u iznosu od 600 KM do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba zaposlena ili angažirana u izornoj administraciji ako:

1. u suprotnosti s člankom 2.1 sudjeluje u donošenju odluke koja može dovesti u sumnju njegovu

- способност да djeluje nepristrano ili na drugi način prekrši zakletvu iz članka 2.1, stavka (3);
2. u suprotnosti s člankom 2.13, stavak (1), točka 2), ne odredi biračka mjesta na području općine za glasovanje na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini;
  3. u suprotnosti s člankom 2.13, stavak (1), točka 5), ne osigura izborni materijal za glasovanje na svim razinama izbora u Bosni i Hercegovini;
  4. ne obavijesti birače o svim informacijama potrebnim za provedbu izbora sukladno uputama Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, kako je propisano člankom 2.13, stavak (1), točka 6);
  5. nepravilno izbroji glasačke listiće na biračkim mjestima i u centrima za brojanje ili nepravilno objedini utvrđene izborne rezultate s biračkih mjesta ili ne unese ili nepravilno unese izborne rezultate u relevantnu softversku aplikaciju, u suprotnosti s člankom 2.13, stavak (1), točka 9);
  6. imenuje predsjednika i članove biračkih odbora i njihove zamjenike, u suprotnosti s člankom 2.19;
  7. prekrši zabranu zloupotrebe prava na sudjelovanje u radu biračkog odbora lažnim predstavljanjem iz članka 2.19, stavak (14);
  8. ne ažurira podatke u skladu s promjenom broja birača i propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, kako je propisano člankom 3.8, stavak (3), točka b);
  9. ne osigura uvid u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa na teritoriji svoje općine, kako je propisano člankom 3.8, stavak (3), točka c);
  10. ne osigura podatke za Središnji birački popis koji su utvrđeni propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, kako je propisano člankom 3.8, stavak (3), točka d);
  11. ne vodi evidenciju zahtjeva i prigovora i ne čuva popratnu dokumentaciju, kako je propisano člankom 3.8, stavak (4);
  12. odredi biračka mjesta suprotno članku 5.1, stavak (2), uključujući i funkcioniranje tehničke opreme;
  13. ne osigura video nadzor u skladu s člankom 5.2.a, stavak (1);
  14. ne zaključa i ne osigura izborni materijal za glasovanje, uključujući potrebne izborne tehnologije, kako je propisano člankom 5.3, stavak (3);
  15. ne dostavi na biračko mjesto relevantne izborne tehnologije, kako je propisano člankom 5.3a, stavak (1), ili ne zaključa izborne tehnologije, kako je propisano člankom 5.3a, stavak (2);
  16. neopravdano je odsutna tijekom cijelog procesa glasovanja i brojanja glasova u skladu s člankom 5.5 ili je neopravdano odsutna tijekom zajedničkog ručnog prebrojavanja birača, glasačkih listića, kuverti s nepotvrđenim glasačkim listićima i glasova, u suprotnosti s člankom 5.23., stavak (5);
  17. ne odredi dužnosti članovima biračkog odbora ili ih ne evidentira na način propisan člankom 5.6, stavak (2);
  18. ne udalji osobu koje remeti javni red na biračkom mjestu, kako je propisano člankom 5.6, stavak (3);
  19. dozvoli donošenje na biračko mjesto političkih obilježja i simbola, u suprotnosti s člankom 5.6, stavak (5);
  20. ne vodi zapisnik o radu biračkog odbora kontinuirano, detaljno i čitko, u propisanom obrascu i sa podacima propisanim člankom 5.7, stavak (1);
  21. ne istakne na vidnom mjestu popis članova biračkog odbora s nazivima političkih subjekata koji su ih predložili u skladu s člankom 5.8, stavak (1), točka 5);
  22. ne objasni biraču način glasovanja i ne osigura tajnost glasovanja propisanu člankom 5.11, stavak (1);
  23. ne utvrdi identitet birača u skladu s člankom 5.13, stavak (1), ili ne ustanovi je li potpis birača na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa odgovara potpisu na identifikacijskom dokumentu na osnovu kojeg je utvrđen identitet birača u skladu s člankom 5.13, stavak (2) i (3);
  24. izda glasački listić suprotno propisima kojima se regulira izdavanje glasačkih listića iz članka 5.13;
  25. pomogne osobi pri glasovanju na način koji nije u skladu s člankom 5.19;
  26. ne evidentira podatak ili ne popuni obrazac u skladu s člankom 5.25; ili
  27. ne osigura da podaci objedinjenih zbirnih rezultata glasovanja za općinu budu u skladu s člankom 5.27 ovog zakona.
- (2) Za prekršaje iz stavka (1), točke 1., 7., 14. do 27., ovog članka, kaznit će se članovi biračkog odbora novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 10.000,00 KM
- (3) Za prekršaje iz stavka (1), točke 1., 7., 14. do 27., ovog članka, politički subjekt ispred kojeg je imenovan član biračkog odbora kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM."
- Članak 112.
- Članak 19.9 mijenja se i glasi:
- "Članak 19.9
- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 30.000,00 KM kaznit će se politički subjekt za prekršaj ako on ili njegov kandidat:
1. ne podnese ostavku na položaj ili ne postupi u skladu sa zakonom kojim se uređuje njegov status, u suprotnosti s člankom 1.8, stavak (4);
  2. u roku od deset dana ne dostavi izmjene podataka u skladu s člankom 4.22;
  3. u suprotnosti s člankom 7.1, u razdoblju preuranjene izborne kampanje, izvrši radnju koja se smatra vođenjem izborne kampanje;
  4. ukloni, prekrije, ošteti ili promijeni tiskani oglas, plakat, poster ili drugi materijal koji se, u skladu sa zakonom, koristi u svrhu izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata ili neovisnih kandidata, a u suprotnosti s člankom 7.2, stavak (2);
  5. postavi oglas, plakat, poster, odnosno napiše svoje ime ili slogan koji je u svezi sa izbornom kampanjom, u ili na zgradi u kojoj je smješten organ vlasti na bilo kojoj razini, javno poduzeće, javna ustanova ili mjesna zajednica, te na vjerskom objektu, na javnom putu ili javnoj površini, osim na mjestu predviđenom za plakatiranje i oglašavanje [članak 7.2, stavak (3)];
  6. u roku od 15 dana od dana izbora ne ukloni svaki oglas, plakat, poster i drugi sličan materijal korišten u svrhu izborne kampanje, a kako je propisano člankom 7.2 stavak (4);
  7. zlouporabi javni resurs za vlastitu ili promociju političkog subjekta čiji je član, u suprotnosti s člankom 7.2a, stavak (2);
  8. ponese i pokaže oružje na političkom skupu, biračkom mjestu ili njihovoj okolini, kao i za vrijeme okupljanja u svezi s aktivnosti političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata i neovisnih kandidata u izbornom

- procesu, u suprotnosti s člankom 7.3, stavak (1), točka 1);
9. omete skup druge političke stranke, koalicije ili neovisnog kandidata, ili potakne drugog na takvu aktivnost, u suprotnosti s člankom 7.3, stavak (1), točka 2);
10. spriječi novinara u obavljanju njegovog posla sukladno pravilima profesije i izbornim pravilima, u suprotnosti s člankom 7.3, stavak (1), točka 3);
11. obeća novčanu nagradu ili drugu materijalnu korist s ciljem dobivanja potpore birača ili zaprijeti pristalici druge političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata i neovisnih kandidata, u suprotnosti s člankom 7.3, stavak (1), točka 4);
12. potakne na glasovanje osobu koja nema pravo glasa, u suprotnosti s člankom 7.3, stavkom (1), točka 5);
13. potakne osobu na glasovanje više puta na istim izborima ili na glasovanje u ime druge osobe u suprotnosti s člankom 7.3, stavak (1), točka 6), ukoliko to ne predstavlja krivično djelo;
14. koristi se govorom koji bi nekoga mogao navesti ili potaći na nasilje ili širenje mržnje, ili objavi ili upotrijebi sliku, simbol, audio ili video zapis, SMS-poruku, internetsku poruku ili drugi materijal koji može imati takav učinak [članak 7.3, stavak (1), točka 7)] ukoliko to ne predstavlja krivično djelo;
15. zlouporabi dijete u političke svrhe suprotno članku 7.3, stavak (1), točka 8), ukoliko to ne predstavlja krivično djelo;
16. lažno se predstavi u ime političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata ili neovisnog kandidata ili fiktivno predstavi politički subjekt kojem je dodijeljeno mjesto u biračkom odboru kako bi pogodovao drugom političkom subjektu kojem mjesto u biračkom odboru nije dodijeljeno, u suprotnosti s člankom 7.3, stavak (2);
17. održi skup s ciljem izborne kampanje, suprotno članku 7.4, stavak (1), točka 1);
18. izloži na biračkom mjestu ili u njegovoj okolini bilo kakav materijal s ciljem utjecanja na birače, suprotno članku 7.4, stavak (1), točka 2);
19. koristi domaća i međunarodna sredstva komunikacije s ciljem utjecanja na birače, suprotno članku 7.4, stavak (1), točka 3);
20. koristi megafon ili druge razglasne uređaje s ciljem utjecanja na birače, suprotno članku 7.4, stavak (1), točka 4);
21. provede drugu aktivnost kojom se ometa ili opstruira izborni proces [članak 7.4, stavak (3)];
22. prekorači najveći dozvoljeni iznos sredstava za financiranje izborne kampanje iz članka 15.10;
23. vodi izbornu kampanju u razdoblju od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje [članak 16.14, stavak (3)];
24. putem medija širi netočne informacije koje mogu ugrožavati integritet izbornog procesa i pogrešno informirati birače, u suprotnosti s člankom 16.17a ovog zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka koji počinu pristalica političkog subjekta kaznit će se taj politički subjekt.
- (3) Za prekršaj iz stavka (1), točka 2., ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba političke stranke, koalicije i liste neovisnih kandidata novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 15.000,00 KM.
- (4) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i kandidat političkog subjekta novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 15.000,00 KM.
- (5) Za prekršaj iz stavka (1), točke 8., 12. i 13., ovog članka kaznit će se i osobe zaposlene ili angažirane u izornoj administraciji novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 3.000,00 KM.
- (6) Za prekršaj iz ovog članka, osim novčanih kazni, Središnje izborno povjerenstvo BiH može izreći i druge sankcije predviđene u članku 6.7 ovog zakona."
- Članak 113.
- U Poglavlju 20 (PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE), iza članka 20.16a dodaju se novi članci 20.16b, 20.16c, 20.16d i 20.16e, koji glase:
- "Članak 20.16b
- Postojeći članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH neće biti u obvezi podnijeti ostavke ili biti razriješeni zbog neispunjavanja uvjeta iz članka 2.5, stavak (6), ako ti uvjeti nisu postojali u vrijeme njihovog imenovanja. To se neće odnositi na uvjete propisane u članku 2.5., stavak (6), točke 6) i 7), ovog zakona.
- Članak 20.16c
- (1) Središnje izborno povjerenstvo BiH će u razdoblju između 15 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona do 45 dana prije dana održavanja Lokalnih izbora 2024. godine uložiti najveće napore kako bi ispunilo svoje obveze u svezi sa izborom, imenovanjem, evidencijom, educiranjem, certificiranjem i ocjenjivanjem predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora u skladu sa zakonom.
- (2) Središnje izborno povjerenstvo BiH će u roku od 15 dana od stupanja na snagu ovog zakona donijeti propise kojima će utvrditi kriterije i postupak imenovanja predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora u skladu sa stavkom (1) ovog članka.
- (3) Po isteku roka iz stavka (1) ovog članka, ukoliko neko od mjesta predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora ostane nepopunjeno, imenovanja na ta mjesta će se u izuzetnom slučaju obaviti u skladu s postupkom predviđenim člankom 2.19., stavcima (5) do (16), ovog zakona.
- (4) Središnje izborno povjerenstvo BiH donijet će privremene propise koji se primjenjuju isključivo na Lokalne izbore 2024. godine, kojima će se utvrditi kriteriji i postupak za imenovanje predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora u skladu sa stavkom (3) ovog članka.
- Članak 20.16d
- (1) Danom stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, Središnje izborno povjerenstvo BiH će u skladu sa relevantnim odredbama ovog zakona definirati opseg primjene pilot projekata za uvođenje specifičnih izbornih tehnologija i utvrditi lokacije na kojima će se ovi pilot projekti provesti na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- (2) Središnje izborno povjerenstvo BiH nadležno je za provedbu pilot projekata iz stavka (1) ovog članka, uključujući distribuiranje, instaliranje, sigurnost i korištenje specifičnih izbornih tehnologija i druge odgovarajuće opreme potrebne za provedbu pilot projekata, kao i za sve druge dodatne aktivnosti u cilju osiguranja sigurnosti, integriteta i funkcionalnosti odabranih izbornih tehnologija u provedbi pilot projekata.

